

SHARQ HAQNI TOPDI...

(Sharq donishmandlari va allomalarining sara hikmatlari)

To'plovchi, nashrga tayyorlovchi va izohlarni tuzuvchi:
AHMAD MUHAMMAD

«Sharq» nashriyot-matbaa kontserni
Toshkent
2006

MUQADDIMA

Bismillahir rohmānir rohim.

Koinotning mutloq Sultoni, butun olamlarning Yaratguvchisi va Rabbi Alloh taolaga behisob hamdlar va shukronalar bo'lsin!

Sarvari olam Rasuli akram sollallohu alayhi vasallam, u zotning ashoblari va ahli baytlariga salavotu durudlar bo'lsin!

Bu ko'hna zaminda har kuni milyonlab chaqaloq dunyoga keladi va yana shuncha odam bu foniq dunyo ila xayrlashib, oxirat manzilgohiga yo'l oladi. Allohning har bir bandasi dunyo hayotini o'z bilganicha va boshqalarning tajribasiga suyanib yashab o'tadi. Kim qancha umr ko'rmasin, qay tarzda hayot kechirmasin, qanchalik aqlu-zakovat sohibi bo'lmasin, hayot va o'lim sirining tagiga yetishi mushkul, yashash mohiyatini anglashi qiyin. Avvali va oxiri yirtilib yo'qolgan qadimiy nodir qo'lyozma kabi insoniyat dunyo hayotining qaerda boshlanib, qachon tugashiga aqli yetmaydi. Barcha haqiqat Alloh taoloning kalomida aytilgan: «Men bir yashirin xazina edim. Meni bilsinlar, tanisinlar, deya maxluqotni yaratdim».

Biz eng avvalo Xoliqimiz va Mavlomiz Alloh taoloni tanimoq uchun, Parvardigorimizning zikrini va shukrini qilish uchun, Uning amr-farmonlarini bajarish bilan oliy mukofoti - jannatga erishmoq uchun dunyoga yuborilganmiz. Biz dunyoga rohat-farog'at uchun, yaxshi yeb, yaxshi kiyish uchun, aysh-ishrat uchun kelmadik. Biz dunyoga chiroyli axloqli, yaxshi fazilatli bo'lish uchun, Allohning maxluqotlariga muhabbat va shafqat ko'rsatish uchun keldik. Bu hayotni Alloh taolo bizga imtihon qilib bergan, uni bizga omonat sifatida yuklagan. U qanchalik nash'ali, jozibali bo'lmasin, bizning asl borar joyimiz, abadiy maskanimiz bor. Gap faqat ana shu foniq sinov dunyosidan boqiy oxiratga qay holda ko'chishda qoldi...

Ikki dunyo saodatiga erishmoq uchun yaxshi xulqli bo'lmoq lozim. Abu Hurayradan (r.a.) rivoyat qilinichicha, Sarvari koinot (s.a.v.): «Jannatga tushishga sabab bo'ladigan narsa nima?» deb so'radilar va o'zlari bunga: «Alloh taolodan qo'rqish va yaxshi xulqli bo'lishdir», deb javob qaytardilar. Rasululloh sollallohu alayhi vasallam: «Men yaxshi xulqlarni kamolotga yetkazish uchun payg'ambar bo'lib keldim», deganlar.

Yaxshi xulqqa qanday erishiladi? U kimdan o'rganiladi? Bu borada eng avvalo dinimizning asosiy dasturi - Qur'oni karimga va Payg'ambar alayhissalom sunnatlariga murojaat qilinadi. Alloh taolo Qur'oni karimda marhamat etadi: «U O'zi istagan kishilarga hikmat (foydali bilim) beradi. Kimga hikmat berilgan bo'lsa, bas, muhaqqaqki, unga ko'p yaxshilik berilibdi. Va'z, eslatmalarni faqat ahli

donishlargina oladilar» (Baqara surasi, 269-oyat mazmuni).

Muhammad alayhissalomning chiroyli axloqlaridan, va'z-nasihatlaridan ibratlanib kamolotga erishgan sodiq sahobalarning, tobe'inlarning, solih salafining, qolaversa insoniyatning ilm-hikmat, taqvo va zakovat xazinasiga ulkan ulush qo'shgan avliyolar, donishmandlar, mutafakkirlar, adiblar, olimu fuzalolarning pandu nasihatlari, va'z-xitoblari ham insonni oxirat safariga tayyorlashda qo'l keladi. Yer yuzi Islom ne'mati ila sharaflangan kundan boshlab uni istiqomat tutgan barcha mo'min-musulmonlar hayot tarzlarini ana shu axloqiy ma'naviyat asosiga qurib kelyaptilar.

Movarounnahrlik qomusiy olim Abu Rayhon Beruniy shunday debdilar: «Donishmandlar va olimlarning xulqlaridan o'rnak olish yaxshi xulqni tiriltiradi va yomonini yo'q qiladi». Yana bir allomamiz Husayn Voiz Koshifiyning mana bu so'zlariga e'tibor bering: «Boylik, shamshir va lashkardan tayanch izlama. Dono kishilarning pand-nasihatlariga quloq sol. Shamshir va o'qni yo'q qiladigan nasihatlariga amal qil!»

Ammo, ming taassufki, yaqin-yaqingacha ham ulkan ma'naviy merosga ega bo'lgan, ming yillik axloqiy-ruhiy zaminda hayot kechirgan xalqimizni moddiyat asosiga qurilgan, zararli mafkuraga xizmat qiladigan, bizga yot bo'lgan G'arb madaniyati va axloqi ruhida tarbiyalashga zo'r berishdi. Sho'ro zamonida nashr etilib, yaqin-yaqingacha ham bu sohada birdan-bir qo'llanma bo'lgan V. Voronsovning «Tafakkur gulshani» to'plamida Navoiy, Sa'diy, Abay kabi atigi uch-to'rt Sharq donishmandiga joy ajratilganining o'ziyoq hamma gapni aytib turibdi.

Ma'naviyatimizdagi ana shu bo'shliqni biroz to'ldirish maqsadida tasnif etilgan ushbu kitobga sahobiyalar, tobe'iyalar va salafi solihlar, Sharqning atoqli donishmandlari va din arboblari, mutafakkirlari va tariqat shayxlari, allomlari va adib-shoirilaridan ikki yuz ellikka yaqin kishining ikki mingdan ziyod qaymoq fikrlari, pandu nasihatlari jam qilindi. Ular ilm, iymon, taqvo, adolat, yaxshi xulqlarning fazilati va yomonliklar mazammati kabi o'nlab mavzularga bo'lingan. Ammo kitob musannifining maqsadi bitta: kishilarni yaxshi axloqqa targ'ib qilish, ularning ruhiy olamini boyitishga hissa qo'shish, Haq va Haqiqatni G'arbdan ancha oldinroq tanigan Sharq donishmandligi hikmatlari ila siylab, duolarini olish. Zotan, Sharqning ulug' allomasi Jaloliddin Rumi aytganiday:

*Sharq Haqni topdi, dunyodan kechib,
G'arb dunyo topdi, Allohdan kechib.*

Alloh taolo bizlarni hikmatiga musharraf etib, qalblarimizni iymon nuri ila siylasin, ruhoniy olamimizni boyitib, go'zal axloqli bandalaridan aylasin! Valhamdu lillahi Robbil-olamiyn!

Musannif

ILMNING FAZILATI VA JOHILLIK QABOHATI

Ilm olinglar. Ilm bilan birga xotirjamlik, viqor va hilmni (muloyimlikni) ham olinglar. Sizga ta'lim berayotgan kishiga tavoze'li bo'linglar. Sizdan ta'lim olayotgan kishilar ham tavoze'li bo'lishsin. Jabr qiluvchi olimlardan bo'lmanglar. Ilmingiz johilligingiz ustiga qoyim bo'lmasin.

Ali ibn Abu Tolib

Ilmni fursat bo'lganda o'rganaverish kerak. Chunki ilm zarur bo'lgan paytda fursat topilmaydi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Ilmning hammasi dunyodir. Oxirat esa unga amal qilishdir. Ixlos bilan qilinganidan boshqa hamma amal behudadir.

Sahl ibn Abdulloh Tustariy

Kishining olim bo'lishiga Alloh taolodan qo'rqmog'i, ilmsiz qolishiga esa amaliga mag'rurlanishi kifoya qiladi.

Masruq

Yoki ilmi bo'l, yoki ilmga tayanib ish tutadigan bo'l, loaqal ilmni tinglab eshitadigan bo'l, ammo to'rtinchisi bo'lma, chunki kasodga uchrab halok bo'lasan.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Bilagi zo'r birni yiqar, bilimi zo'r - mingni.

Amir Temur

Istamay mutolaa qilayotgan talaba - qanotsiz qush.

Sa'diy Sheroziy

Johillikdan besaodatroq nima bor?

Alisher Navoiy

Haq taolo har zamonda olimlarni o'shal zamona xalqining amallariga munosib so'zlar bilan gapirtirib qo'yadi.

Abu Turob Naxshabiy

Bilimim shu joyga yetib keldikim, bilimsizligini endi tushundim.

Abu Shukur Balxiy

Gunoh qilish ilmning barakasini yo'qotadi, uni unutishga olib keladi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Olimning ado etilishi lozim bo'lgan haqlari bor. Unga ko'p savol bermaslik, javobiga e'tiroz qilmaslik, erinib turganida javob berishga zo'rlamaslik, o'rnidan turishga qo'ymay, etagiga osilib olmaslik, sirlarini oshkor etmaslik, huzurida biror kishini g'iybat qilmaslik, undan xato qidirmaslik, bordi-yu xato qilsa, uzrini qabul qilish, modomiki Allohning amriga itoat etarkan, unga ham Alloh uchun hurmat ko'rsatish, oldida o'tirib olmaslik, biror ehtiyoji bo'lsa, uni ravo qilish uchun hammadan oldin shoshilish olimning haqlaridandir.

Ali ibn Abu Tolib

Agarda muallim bo'lsa beozor,
Darsxonani qilgay bolalar bozor.

Sa'diy Sheroziy

Keksa kishi bo'lsa nodonu johil, aqlli go'dakni undan afzal bil.

Nosir Xisrav

O'zini gunoh va badxulqlikdan saqlay olmagan kishiga ilm foyda bermaydi.

Imom Shofe'iy

Har kishi ilmli bo'lganiga zuhd, taqvosiz xursand bo'lsa, kitobli yomon mazhablilar qatoriga kirgay.

Hakim at-Termiziy

Ikki kishi besamar ish qilgan va benaf tashvish chekkan: biri - boylik to'plab, foydalana bilmagan va ikkinchisi - ilm o'rganib, unga amal qilmagan.

Sa'diy Sheroziy

Bugun sizlar havoyi nafslar ilmga tobe' zamonda yashayapsiz. Hali shunday zamonlar keladiki, unda ilm havoyi nafslarga tobe' bo'ladi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Oz-oz o'rganib dono bo'lur, qatra-qatra yig'ilib daryo bo'lur.

Alisher Navoiy

Qancha kuchanmasin soxta bilimdon, u yuksala olmas ko'kka hech qachon.

Mirza Shafiy

Ilmiga amal qilmagan olim johillar qatoriga kiradi.

Ali ibn Abu Tolib

Kitobi yo'q olim - mevasiz daraxt.

Sa'diy Sheroziy

Bilmaganin so'rab o'rgangan - olim va orlanib so'ramagan o'ziga zolim.

Alisher Navoiy

Hamma ibodatlarning eng fazilatlisi ilm bilan qo'shilib kelganidir.

Abu Ishoq Zuhurhuriy

Ilm fikrning xos mevasidir. Agar qalbda ilm hosil bo'lsa, holati o'zgaradi, holati o'zgarsa, a'zolarning amali o'zgaradi. Bas, amal holatga, holat ilmga, ilm fikrga tobe'dir.

Abu Homid al-G'azzoliy

Ilm o'rganib, unga amal qilmagan kishi xuddi yashirin holda zinoga borib, homilador bo'lgan va keyin siri ochilib qolgan ayolga o'xshaydi. Alloh taolo ilmiga amal qilmagan kishining sirini ham Qiyomat kunida xuddi xotin kabi guvohlar huzurida ochib tashlaydi.

Iso ibn Maryam

Ilm ko'p rivoyat qilish bilan emas, ko'p taqvo qilish bilan bo'ladi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Sizlar xohlaganCHA ilm o'rganaveringlar. Allohga qasamki, amal qilmaguningizCHA Alloh sizlarga uning uchun ajr bermaydi. Ahmoqlar himmati rivoyat qilish, ulamolar himmati rioya qilishdir.

Hasan Basriy

Dunyoda olimlarning xushomadgo'yiligi bo'lmaganida, zolimlar zulmga jur'at qilolmasdilar.

Abdulfattoh Shohin

Ilmiga amal qilmagan olim boshqani kiyintirgan holda o'zi yalang'och qolgan ignaga o'xshaydi.

Abu Homid al-G'azzoliy

Olim kerakki, o'z ilmining poya va miqdorini asragay, gavharni imtihon uchun toshga urmagay.

Alisher Navoiy

Kim Qur'onni yod olsa, qadri baland bo'ladi. Kim uning ma'nolarini anglasa, darajasi ko'tariladi. Kim hadisni yodlasa, darajasi ko'tariladi. Kim arabiyini va she'rni o'rgansa, tabiati teranlashadi. Kim nafsini saqlamasa, unga ilm foyda bermaydi.

Imom Shofe'iy

Ilmni amal uchun o'rganinglar. Aksar odamlar ilmlari tog'dek, amallari zarradek bo'lib qolib, yanglishishadi.

Ibrohim Adham

Ilm sarvat (boylik)dan ustundir. Chunki sen sarvatni qo'riqlaysan, ilm esa seni qo'riqlaydi.

Ali ibn Abu Tolib

Siz ilmga bor-yo'g'ingizni bermaguningizCHA, u sizga biror narsa bermaydi.

Abu Homid al-G'azzoliy

Bu dunyoda ilmiga amal qilmagan olimlar eng ko'p pushaymonlik tortadigan kimsalardir.

Ibrohim ibn Uyayna

Johil dovulga o'xshaydi, ovozi juda kuchli, ammo ichi bo'shdir.

Sa'diy Sheroziy

Ilm amalni chaqiradi. Agar ijobat etsa, ilm qoladi. Ijobat etmasa, ilm ketib qoladi.

Sufyon Savriy

Kishi ilm o'rganishda davom etayotgan pallada olimdir. «Olim bo'ldim, endi bas», deb xulosa chiqargan chog'idan boshlab johildir.

Abdulloh ibn Muborak

Olimlarning jazosi - qalblarining o'lganidir. Qalbning o'lishi esa ilmi va uxroviy amallari bo'la turib, dunyoviy niyatlar ketida yurganidir.

Hasan Basriy

Bilimsiz kishilarning ko'ngli xurofotga moyil bo'ladi.

Abu Rayhon Beruniy

Yoshlarimiz zamonaviy va ijtimoiy fanlarni o'rganmoqlari zarur. Aks holda hayotning oxirgi g'ildiragiga aylanamiz, tariximizga, ajdodlarimizga, millatimizga, dinimizga xiyonat qilgan bo'lamiz. Islomning ilk farmoniga ijobat qilmoq - o'qimoq dinimiz amridir.

Abdulfattoh Shohin

Bilim - barcha kulfatlarga qalqondir.

Abu Abdulloh Ro'dakiy

Tiriklik - ilm bilan bo'lur, rohat - ma'rifatda bo'lur va lazzat -Xudoning zikrida bo'lur.

Abu Yazid Bastomiy

Ilmni amalda qo'llay olmas ekansan, ko'p bilishingdan foyda yo'q. Axir sen mingta nayza bilan dushmanga yolg'iz qarshi borolmaysan-ku!

Majididdin Xavofiy

Hozir o'qi, qabrda o'qiy olmaysan!

Zubayr Kunduzalp

Ilm talab qilinglar, faqat ilmni hilm (muloyimlik) va viqor bilan yashiringlar.

Hasan Basriy

Ikki kishi chiqargan fitnani hatto shayton ham chiqara olmaydi: dunyo hirsiga berilgan olim va ilmsiz so'fiy.

Abul Hasan Xaraqoniy

Ilm va dinning mashhur kishilari o'z maslahatlari bilan podshohlarga yordam berib kelganlar.

Amir Temur

Ilm insoniyat gavharidir.

Mirzo Bedil

Alloh har bir qalbga ilm gavharini solganki, bandasining qunt-matonati, mehnati davomida doimo sayqal topur.

Abu Lays Samarqandiy

Olimlarning ilmini, faylasuflar nazariyasini to'plab, amalda nodonlar darajasida ish ko'ruvchilardan bo'lma!

Hasan Basriy

Farzandingning tili kalimaga juftlangan kundan boshlab, uning ongiga quyidagi uch muborak jumlani quymog'ing farzdir: "Assalomu alaykum", "Bismillahir rahmonir rahim", "Allohu akbar".

Abu Lays Samarqandiy

Ilm namoyondalariga baxillik qilma. Zero, ilm bir xazinadirki, undan qancha foydalansang ham, boylikdan farqli o'laroq, baribir ko'payib boraveradi.

Majididdin Xavofiy

Aflotundan soʻradilar: «Oʻqish-oʻrganish tokaygacha izzat va hurmatda boʻlgʻusi?» U javob qildi: «Johillik nuqson, deb hisoblangunga qadar».

Jaloliddin Davvoni

Amalda qoʻllanilmaydigan bilim jonsiz tanaga oʻxshaydi. Bilim daraxtdir, amal esa - uning mevasi... Hosil bermaydigan shox nosogʻlom boʻladi.

Husayn Voiz Koshifiy

Ilmga amal etishni oʻzingga odat qil; agar olim ilmni amaliyotga tatbiq etmasa, u ruhsiz badanga oʻxshaydi.

Imom Aʼzam

Kimki bilimga erishib, uning mazasini totib koʻrgan boʻlsa, bu narsani u podshohlik va davlatni boshqarish huzur-halovatiga almashtirmaydi.

Majididdin Xavofiy

Kishi toʻrt ish bilan Islomdan chiqadi: biri - bilganiga amal qilmasa, ikkinchisi - bilmaganiga amal etsa, uchinchisi - bilmaganini izlamasa, toʻrtinchisi - bilish va oʻrganishga intilgan odamlarga halaqit bersa (yaʼni, oʻzi bilmaydi, oʻzgani bilishga qoʻymaydi).

Abu Muhammad Fazi

Alloh ilm bilan qavmlarni yuksaltirib, yetakchi qilib qoʻyadi. Ular odamlarni yaxshilikka yetaklaydi, boshqalar ularning izidan yuradi, qilgan ishlari eʼtiborli boʻladi. Har bir quruq va hoʻl narsalar, hattoki dengizdagi baliqlar-u hasharotlar, barcha hayvonlar, osmon va undagi yulduzlar ularning haqqiga istigʻfor aytadi.

Maoz ibn Jabal

Ilm koʻr qalb koʻzini ochuvchi, qorongʻu zulmatda nur bagʻishlovchi va zaif badanlarga kuch-quvvatdir. Ilm bilan banda abrorlar darajasiga koʻtariladi, oliy martabalarga yetishadi. Ilm ustida tafakkur qilish kunduzi roʻza tutganga, uni muzokara etish kechani ibodat bilan bedor oʻtkazganga tengdir.

Abu Homid al-Gʻazzoliy

Kechaning bir qismida ilm muzokarasi bilan mashgʻul boʻlish menga kechani butunlay bedor oʻtkazishdan mahbubroqdir.

Abdulloh ibn Abbas

Imdan nasibador kishilar ozgina olgan ilmiga xursand boʻlib, birgina narsani unutkanida xafa boʻlishi ilmning sharafiga yetarli dalildir.

Imom Shofeʼiy

Ey insonlar, ilm oʻrganinglar. Alloh taoloning huzurida Uning oʻzi sevgan bir libos boʻlib, ilmning bir bobini oʻrgangan kishiga oʻsha libosni kiygizadi. Agar olim bir gunoh qilsa, libos undan olinmasligi uchun uch marta tanbeh beradi. Garchi bu gunohi vafotigacha davom etsa ham (libos yechib olinmay, tanbeh berilaveradi).

Umar ibn Xattob

Olimlar ehtiromga loyiq buyuk insonlardir. Ilm bilan mustahkamlanmagan har qanday ulug`likning oqibati xorlikdir.

Ahnaf ibn Qays

Meni bir ulug` zot uch yuz dirhamga sotib olib, qullikdan ozod etdi. Shundan so`ng ilm o`rganishga qaror qildim. Hech qancha vaqt o`tmasdan shahar amiri ziyoratimga keldi, men huzurimga kirishiga ruxsat etmadim.

Salim ibn Abul Ja`d

Otam Iroqdan yozgan bir maktubida menga shunday nasihat qilgan edi: «Ilm o`rgan, zero faqir chog`ingda u mol, boy vaqtingda jamol-ziynatdir».

Zubayr ibn Abu Bakr

Ilm mardlikdir, uni faqat mard erkaklar sevadi.

Zuhriy

Kimki ilmini yozmasa, uning ilmini ilm hisoblamayman.

Muoviya

Ilm moldan yaxshidir, u seni muhofaza qiladi, molni esa sen qo`riqlaysan. Ilm hokim, mol mahkumdur. Mol nafaqa qilish bilan kamaysa, ilm ziyoda bo`ladi.

Ali ibn Abu Tolib

Ilmdan azizroq narsa yo`qdir. Podshohlar odamlarga hokim bo`lsalar, olimlar podshohlar ustidan hokimdir.

Abul Asvad

Sulaymon alayhissalomga yo ilmni yoki mol-dunyoni tanlash ixtiyori berildi. Shunda u zot ilmni tanladilar. Keyin u kishiga mol-mulk ham ato etildi.

Abdulloh ibn Abbas

Olim kishi kechalari qoyim, kunduzlari ro`zador mujohiddan afzaldir. Olim vafot etsa, Islomda bir yoriq paydo bo`ladi. U yoriqni faqat olimning o`rinbosarigina to`ldiradi.

Ali ibn Abu Tolib

Kasalga obu taom berilmasa, o`lgani kabi qalbga ham uch kun ilm berilmasa, o`ladi.

Fath Musaliy

Olimlar qalamlarining siyohi shahidlar qoni bilan o`lchanadi. Shunda olimlar qalamlarining siyohi shahidlar qonidan og`ir keladi.

Hasan Basriy

Ilm ko`tarilmasidan uni o`rganinglar. Ilm olimlarning vafoti tufayli ko`tariladi. Jonim qo`lida bo`lgan Zotga qasamki, Alloh yo`lida shahid bo`lgan kishilar (Qiyomat kunida) olimlarga berilgan karomat-darajalarni ko`rib: «Koshki bizni ham Alloh olim qilib tiriltirsa», deb orzu qiladilar. Zero, hech kim olim bo`lib tug`ilmaydi. Ilm o`rganish, ta`lim olish bilan egallanadi.

Abdulloh ibn Mas`ud

Ey o'g'lim, sen olimlar bilan o'tir. Ularning orasiga kir, chunki Alloh taolo yerni osmon suvi bilan tiriltirgani kabi qalblarni hikmat nuri bilan tiriltiradi.

Luqmoni Hakim

Ilm olishda qiynaldim, bir oz xorlandim, tilagim hosil bo'lgach, azizu mukarram bo'ldim.

Abdulloh ibn Abbos

Chiroyda Ibn Abbosdek chiroylisini, so'zlashda tili ravonini, fatvo berishda ilmlisini ko'rmaganman.

Ibn Abu Mulayka

Ilm o'rganmasdan turib, ulug'likka intilgan kishiga hayronman.

Abdulloh ibn Muborak

Jaholatni ilm bilan yo'q qilishga harakat eting. Har bir ishni ilm bilan hal qilinglar.

Muhammad Kamol Pilav

Sen olim, yo o'rganuvchi yoki unga quloq tutuvchi bo'l. Lekin to'rtinchisi bo'lmagilki, halokatga yuz tutasan.

Abu ad-Dardo

Bir ilm majlisi lahv (behuda) majlislardan yetmishtasiga kafforat bo'ladi.

Ato ibn Abu Raboh

Kunduzlari ro'zador, kechalari qoyim (bedor) bo'lgan mingta obidning o'limi halol-haromni ajrata oluvchi bir olimning o'limidan yengilroqdir.

Umar ibn Xattob

Ilm o'rganish nafl ibodatidan afzalroq.

Imom Shofe'iy

Kim ilm o'rganishga chiqish jihod emas, desa, uning aqli va fikrida noqislik bor ekan.

Abu ad-Dardo

Ilm - narsalarni inson aqli yordami bilan o'rganishlikdir.

Abu Ali ibn Sino

Kim bir hadisni aytsa, keyin unga odamlar amal qilishsa, uni aytgan odamga amal qilgan kishining ajri barobarida savob beriladi.

Umar ibn Xattob

Insonlarga yaxshilikni o'rgatuvchi muallim haqqiga barcha narsalar, hatto dengizdagi baliqlar istig'for aytadi.

Abdulloh ibn Abbos

Men Said ibn Musayyabning oldilariga kirsam, yig'lab turgan ekanlar. Sababini so'rasam: «Mendan hech kim hech narsa so'ramay qo'ydi», deb javob berdilar.

Ato ibn Abu Raboh

Ilm insoniylik tojidir. Insonlar faqat u bilan ulug'lanadi. Mol-mulk esa johilning g'ururlangan matosidir. Bu mol-mulk sarf bo'lishi bilan johillar halokatga uchraydi.

Muhammad Kamol Pilav

Olimlar bo'lmaganida insonlar chorva mollari kabi bo'lib qolardilar.

Hasan Basriy

Ilmning qiymati, bahosi - uning haqqini ado etadigan, zoe ketkazmaydigan kishiga o'rgatishingdir.

Ikrima

Ota-onalar farzandlarini dunyo otashidan himoya qiladi, olimlar esa ularni oxirat olovi - do'zaxdan muhofaza etadi.

Yahyo ibn Maoz

Ilm o'rganinglar, zero uni o'rganish - Allohdan qo'rqish, uni talab qilish - ibodat, muzokarasi - tasbeh, uni izlash - jihod, bilmaganga o'rgatish - sadaqa, uni o'z ahliga bildirish - Allohga qurbatdir.

Maoz ibn Jabal

Kishi agar bir ilmni o'rganib, so'ng boshqa ilmlarga yuzlansa-da, ulardan nimani bilmasligini tushunsa, ana o'shanda olim bo'ladi.

Imom Shofe'iy

Quruqlik va dengizda yo'l topadigan miqdorda yulduzlar ilmini o'rganing, qolganidan o'zingizni tiying.

Umar ibn Xattob

Ilm tanholikda hamroh, xilvatda do'st, to'g'ri yo'l ko'rsatuvchi dalil, xursandlig-u xafalik paytda ko'makchi, do'stlar oldida vazir, begonalar oldida yaqin do'st va jannat yo'lining minorasidir.

Maoz ibn Jabal

Ey o'g'lim, Allohni zikr qilayotgan qavmni ko'rsang, ular bilan birga o'tir. Chunki olim bo'lsang, ilmingga foyda beradi, ilmsiz bo'lsang, senga ilm o'rgatadilar.

Luqmoni Hakim

Kim olimning oldiga kelib, u bilan birga o'tirsa, uning ilmini egallashga qodir bo'lmasa ham, unga yetti yaxshilik bordir.

Abu Lays Samarqandiy

Agar bir kishi uyidan chiqayotganida gunohi Tuhoma tog'idek bo'lsa, so'ng ilm eshitgach, qo'rqib gunoh qilishdan to'xtasa, uyiga qaytganida unda gunoh qolmaydi.

Umar ibn Xattob

Musibat to'rttadir: jamoat namozida birinchi takbirdan kechikish, ilm majlisini o'tkazib yuborish, dushmanga qulay hujum fursatini boy berish, Arafot tog'idagi vuquf vaqtining o'tib ketishi.

Yahyo ibn Varroq

Olimlar yulduzlarga o'xshaydi. Agar ko'rinib tursa, odamlar ular bilan yo'l topishadi. Agar ko'zdan yo'qolib, zulmatda qolsalar, qayoqqa yurishni bilmay hayron qolishadi.

Hasan Basriy

O'rtadan nifoqni ko'taringiz! Turkiston bolalarini ilmsiz qo'ymangizlar! Hammaga ozodlik yo'lini ko'rsatingizlar! Ozodlikni tezlik ila yuzaga chiqaringizlar! Bizlar ul choqda qabrimizda tinch yoturmiz!

Mahmudxo'ja Behbudiy

Dil boyligi va ruh ozig'i uch narsadadir: birinchi ilmda, ikkinchi rizoda, uchinchi qanoatda.

Mu'iniddin Juvayniy

Olimlar, fozillar, adiblar davlatning tanasidagi kuchdir. Ularga iltifot va ikromda bo'l... Shunday yo'l tutginki, hukumatingda orif arboblari, fazilatli insonlar va olimlar ko'paysin.

Usmon G'oziy

Islom dinining jaholatdan kattaroq va qo'rqinchliroq dushmani yo'qdir.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Aql kabi mol, yaxshi xulq kabi do'st, odob kabi meros, tavfiq kabi rahbar, ilm kabi sharaf yo'qdir.

Ali ibn Abu Tolib

Omining adashgani - o'zining adashgani, olimning adashgani - olamning adashgani.

Sulaymon Chalabiy

Bir kishi ilm o'rganib, so'ng uni boshqalarga o'rgatishi ham amal hisoblanadi.

Hasan Basriy

Ilm - dindir. Dinlaringizni kimdan olayotganingizga qaranglar.

Muhammad ibn Sirin

Kim chiroyli so'z aytsa-yu yomon amal qilsa, undan ilm olmanglar va unga suyanmanglar.

Muhsin

Agar bir kishi Shomning bu chekkasidan Yamanning u chetigacha safar qilib, kelajak umrida foyda keltiradigan bir dona kalimani yod olsa, uning safari zoe ketmadi, deb o'ylayman.

Sha'biy

Nujum ilmiga ergashmanglar, chunki u sehr va folbinlikka olib boradi.

Abdulloh ibn Abbos

Ilmiga baxillik qilgan kishi uchta narsaning bittasi bilan balolanadi yoki o'lib ketadi: ilmi behuda ketadi yoki podshoh bilan musibatlanadi yoki yod olgan ilmini esdan chiqaradi.

Abdulloh ibn Muborak

Ko'rdimki, eng yaxshi do'st ilm ekan.

Najmiddin Kubro

Insonni xalq bilan bilimdan boshqa hech nima bog'lay olmaydi. Kimki gunohlarga botgan bo'lsa, ulardan faqat bilim orqali forig' bo'lishi mumkin.

Majididdin Xavofiy

Haqiqatni ochinglar, to'g'ri yo'ldan yuringlar. Bir-biringizdan ilm o'rganib, kamol topishingiz uchun dil pardasini ochib tashlanglar.

Abu Ali ibn Sino

Oqil va donolar bilan suhbatdosh bo'ling. Ilimingiz har qancha ko'p bo'lsa ham, o'zingizni ilmsiz hisoblab, yana ilm o'rganishga kirishing.

Abu Yazid Bastomiy

Farzandni jahl zimistonidan ro'shnolik tomon yetakla, ilm - inson faxri, johillik esa g'afolatdir.

Muhammad al-Jomiy

IYMONNING HIDOYATI VA KUFRNING ZALOLATI

Alloh taolo Islomdan nasiba olgan kishini Islomdan benasib kishi kabi qilib qo'ymaydi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Islom - Allohning amrlariga taslim bo'lmoq va itoat etmoq demakdir. Lug'at e'tibori ila iymon va Islom orasida farq bor, lekin Islomsiz iymon, iymonsiz Islom bo'lmas. Ular ikkisi bir narsaning ichi va tashi kabidir.

Imomi A'zam

Sening nazaringda gunohlar kichraygani sari Alloh huzurida ulkanlashib boraveradi. Sening nazaringda kattalashgani sari esa, Alloh huzurida kichrayib boradi.

Fuzayl ibn Iyoz

Tavhid ilmini bilmagan bu dunyoga kelish va ketish mohiyatini tushunmabdi.

Muhammad Kamol Pilav

Aqal bir mushukka bo'lsang mehribon,
Demak salomatdir sendagi iymon.

Xusrav Dehlaviy

Kufrga ketishning to'rtta asosi bor: juda chuqurlashib ketish, o'zaro kurash, to'g'ridan-to'g'ri bosh tortish, darz ketish, bo'linish.

Ali ibn Abu Tolib

Mo'min kalomni kamaytirib, amalni ko'paytiradi. Munofiq amalni kamaytirib, kalomni ko'paytiradi.

Avzoiy

Eng yaxshi narsa Alloh taoloni unutmagan ko'ngildir.

Abul Hasan Xaraqoniy

Namozni zoe qilgan odamga Islomda ulush yo'q.

Umar ibn Xattob

Kim bir namozni ataylab tark etsa, Allohga g'azablanib turgan holida yo'liqadi.

Abdulloh ibn Abbos

Amal qilmay turib, jannatni talab etish gunohlardan biridir.

Hasan Basriy

Haqiqatan insonning yaratilishidagi asl g'oya uning o'z Yaratuvchisiga chiroyli bandalik qilmog'idir.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Gunoh qilishdan tiyilish gunohga tavba qilishdan osonroqdir.

Umar ibn Xattob

Namoz o'qimagan odamning dini yo'qdir.

Abdulloh ibn Mas'ud

Islomiyatda shunday yashaginki, seni o'ldirishga kelganlar sen tufayli hayot topsinlar.

Seroy Qorako'ch

Qalb kasallarini davolash besh ish bilan bo'ladi: Qur'onni tadabbur bilan (ma'nosini anglab) tilovat qilish, kechasi tahajjud namozi o'qish, saharlarda Allohga yolvorish, do'stlar bilan suhbat va kam yeyish.

Ibrohim Havvos

Har bir xalqning suyanchig'i dindir. Davlat tayanchi esa - shoh. Asosi mustahkam bo'lmagan bino tez nuraydi. Egasiz qolgan uy tez orada talonga uchraydi.

Sulton Ardasher

Iloho, men gunohdan tiyilishga qodir bo'lmasam, gunohlarimni afu etishga Sen qodirsan-ku!

Yahyo ibn Maoz

Allohga qasamki, qay bir banda do'zaxga aniq ishonsa, unga keng dunyo tor bo'lib qoladi. Munofiq esa do'zax garchi mana shu devorning ortida turgan bo'lsa ham, unga tushmaganicha shubha qilaveradi.

Hasan Basriy

Alloh taolo uchun qilingan har ish ixlosdir, xalq uchun qilingan har nima riyodir.

Abul Hasan Xaraqoniy

Xudojo'ylikning eng yaxshisi ibodatni ko'z-ko'z qilmasdan, yashiribroq bajo keltirishdir.

Ali ibn Abu Tolib

Ko'zlaringizni yig'iga, qalblaringizni tafakkurga o'rgatinglar.

Abu Sulaymon Daroniy

Sen gunohning kichikligiga emas, kimga osiylik qilayotganingga qaragin.

Muhammad Nuaym

E'tiqodingizga ko'ra yashamayotgan bo'lsangiz, yashayotganingiz kabi e'tiqod qila boshlaysiz.

Umar ibn Xattob

Haqiqat shariatdan tashqari emas. Balki shariat bilimlar, holatlar, azmu qarorlar, niyatlar va boshqa qalb amallari yordamida qalblarni isloh qilish bilan to'lib-toshgan. Tashqi amallarga tegishli hukmlarni bilish shariatning ko'p qismini bilishdir. Ichki amallarga tegishli ahkomlarni bilish esa, shariatning nozik jihatini bilishdir. Ushbu hukmlarning biron qismini kofir yoki fojirdan boshqa hech kim inkor etmaydi.

Izz ibn Abdussalom

Yomon fikr sohiblari ham, kufroni ne'mat qiluvchilar ham yovvoyi qobonlar misoli Alloh taoloning mag'firatidan yiroqdirlar.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Haqiqiy nur iymondir. Haqiqiy nurni topgan haqiqatni ko'radi, haqiqatni eshitadi.

Muhammad Kamol Pilav

Agar biror kishi xufton va bomdod namozlarida jamoatga chiqmasa, uni munofiq, deb gumon qilardik.
Abdulloh ibn Umar

Xushu' bo'lmagan namozda, keraksiz narsalardan saqlanmasdan tutilgan ro'zada, tartil (qiroat) bilan o'qilmagan Qur'onda, gunohlardan tiyilmasdan qilingan amalda, saxiylik bilinmagan molda, jiddiy bog'lanmagan birodarlikda, ixlos bo'lmagan duoda yaxshilik yo'qdir.

Ali ibn Abu Tolib

Ne'matga shukr etish o'sha ne'matning o'zidan ham yaxshiroqdir.

Jaloliddin Rumiy

Namozdan huzur topishga harakat qil. Namozda huzur topmaganlar behalovat yashaydilar.

Muhammad Kamol Pilav

Sizning ustingizda namoz bor. Namoz Islomning avvalidir va diningizdan yo'qotadigan so'nggi narsangiz ham namozdir.

Umar ibn Xattob

Ey qavm! O'lik bo'lsangiz - qabrga, telba bo'lsangiz - jinnixonaga, bola bo'lsangiz - maktabga boring!
Ammo Allohning bandasi bo'lsangiz, bandalik shartlarini ado eting!

Shaqiq Balxiy

Ey Odam bolasi, sening sahifang ochildi, ikki hurmatli farishta senga vakil qilindi. Bittasi o'ng tarafingda turib yaxshiliklaringni yozadi, ikkinchisi chap tomoningda yomonliklaringni bitadi. Nimani xohlasang, qilaver. Vafot etganingda sahifang berkitiladi va qabringda bo'yningga osib qo'yiladi. Qiyomat kuni shunday holda qabringdan chiqasan.

Hasan Basriy

Uch narsa xotirani ziyoda etadi va safroni ketkazadi: misvok ishlatish, ro'za tutish va Qur'on tilovat qilish.

Ali ibn Abu Tolib

Islomiyat kitoblarda o'qiladigan emas, hayotda yashaladigan haqiqat bo'lgani uchun qiymatlidir.

Erol Gungo'r

Dunyoda sajdadan bo'lak hech narsaga ko'nglim sust ketmaydi.

Said ibn Jubayr

Masjidda o'tirish - Rabbi bilan o'tirish, demakdir. Shunday bo'lgach, u yerga kirgan odam faqat yaxshi narsalardan so'zlamog'i kerak.

Said ibn Musayyib

Payg'ambarning sunnatiga nomuvofiq har bir harakat botildir.

Ahmad Havoriy

Hayo va sabr qilishdek iymon bo'lmas.

Ali ibn Abu Tolib

Misvok ishlatilgandan keyin o`qilgan namoz misvok qilmasdan o`qilgan yetmish besh namozdan ko`ra fazilatlidir.

Abdulloh ibn Umar

Masjidda aytilgan dunyoviy so`zlar xuddi hayvonlar yam-yashil o`tlarni yegani kabi hasanotni (yaxshi amallarni) yeydi.

Said ibn Musayyib

Axloqning asosi iymonga bog`liqdir. Iymonsizning axloqi bo`lmaydi.

Muhammad Kamol Pilav

Har narsaning zakoti bor, badan zakoti ro`za tutishdir.

Ali ibn Abu Tolib

Islom dini insonlarning bu dunyoda ham, oxiratda ham baxtli-saodatli bo`lishlarini istaydi.

Imom Rabboniy

Kishi gunohi tufayligina jamoat namozini o`tkazib yuboradi.

Abu Sulaymon Doroniy

Najot uch narsada - halol yeyish, farzlarni ado etish va Payg`ambar alayhissalomga ergashishdadir.

Sahl ibn Abdulloh Tustariy

Alloh bergan ne`matlarni Uning yo`lida sarflash - shukr, Alloh sevmagan yerga sarflash esa kufroni ne`matdir.

Abu Homid al-G`azzoliy

Gunoh ish qilayotganingda Alloh seni ko`rib turgani holda qalbing cho`chib-titramasdan, shamolning eshik pardasini shitirlatishidan qo`rqishing sodir etgan gunohingdan kattaroqdir.

Abdulloh ibn Abbas

Kishi o`zi bilan Alloh o`rtasidagi aloqasini yaxshilasa, Alloh ham bandalari va uning o`rtasidagi aloqasini yaxshilaydi.

Ali ibn Abu Tolib

Yaxshi gap - amri ma`ruf, nahiy munkar, qilmu avf, kechirim va shirin so`zlardan iboratdir.

Hasan Basriy

So`fiy qalbi Alloh taolo zikri bilan to`lgan, qadarni safo holiga keltirgan, oltin va tuproqni teng ko`rgan zotdir.

Sahl ibn Abdulloh Tustariy

Sizlar ikki narsani talab qilursizlar, ammo topmaysizlar: birinchisi -shodlik va xushvaqtlik, ikkinchisi - rohat va orom. Bu ikkalasi jannatda bo`lur.

Abu Turob Naxshabiy

Og`izlaringiz Qur`on yo`lidir, uni misvok bilan tozalangiz.

Ali ibn Abu Tolib

Iymonsizlik oxirat sari ketishga emas, jannatga kirishga mone'dir.

Alouddin Bashar

Mo'minlarga shaytondan himoyalaniş uchun uchta qo'rg'on bor: masjid, Allohni zikr etish va Qur'on o'qish.

Ka'bul Axbor

Qalbning davosi beshtadir: solihlar bilan o'tirish, Qur'on qiroati, och yurish, kechalari ibodatda bo'lish, saharda tazarru' bilan duo qilish.

Abdulloh Antokiy

Iymonlaringizni sadaqa berish bilan mahkam qilinglar, mollaringizni zakot berish bilan omon saqlanglar, balolar to'lqinini duo bilan daf qilinglar.

Ali ibn Abu Tolib

Vaqtiki banda ibodatda sodiq bo'lsa, ibodat vaqtida huzur-halovat topadi.

Abu Turob Naxshabiy

Nurga yetishgan qorong'ulikdan xalos bo'lganidek, iymonga erishgan ham soxtalikdan qutuladi.

Muhammad Kamol Pilav

Har kim o'z amali va ahvolini Qur'on hamda Hadis tarozusi bilan o'lchamasa, munofiq bo'lur.

Abu Hafs Haddod

Insonning jasaki uch qismdan iborat: dil, til, vujud. Dil - insonga tavid uchun, til - shahodat uchun, vujud esa - ibodat uchun berilgan.

Vojidali Mujmaliy

Agar kishi jannatni istasa, o'z istaklaridan qo'l tortadi. Do'zaxdan qo'rqlsa, harom narsalardan o'zini tiyadi.

Ali ibn Abu Tolib

Yo'l ikkidir: biri - hidoyat, ikkinchisi - zalolat, buzuqlik. Bandadan Alloh taologa ketgan yo'l - zalolat yo'lidir. Alloh taolodan bandaga kelgan yo'l - hidoyatdir. Endi kim hidoyatga erishdim desa, o'sha hidoyatga erishmagandir. Kim meni hidoyatga erishtirdilar desa, o'sha hidoyatga erishgandir.

Abul Hasan Xaraqoniy

Xudo yo'lga kirgan kishiga ozuqsizlik oziqdir.

Abu Turob Naxshabiy

Har kishiningkim kishiga rahmi yo'q - iymoni yo'q.

Gadoiy

Tafakkur bilan va bajonidil o'qilgan ikki rakat namoz butun tun bo'yi istar-istamas o'qilgan namozdan xayrliroqdir.

Abdulloh ibn Abbas

Muhabbat - Allohning Rasuliga ergashmoqdir. Muhabbat - Allohni doimo yodda tutishdir.

Sufyon Savriy

Alloh yomonlikni ko'zlagan kishiga muhabbatni harom qildi.

Junayd Bag'dodiy

Allohning bir farishtasi har kuni "O'lmoq uchun tug'ilinglar, foni bo'lmoq uchun yig'ilinglar, xarob bo'lmoq'ini uchun imorat quringlar", deb nido qilib turadi.

Ali ibn Abu Tolib

Allohning avliyo bandalarini sev, ularning ko'nglini olishga urin! Chunki Alloh taolo har kuni u oriflarning qalbiga uch yuz oltmish marta nazar soladi. Bu nazarlar davomida Alloh seni ham u yerda ko'rsin.

Abu Yazid Bastomiy

O'lim qo'rqinchi faqat iymonsizning qalbini zabt etadi, titroqqa soladi. Iymon ahli esa buni Haqqa yetishish, deb bayram qiladi, sevinadi.

Muhammad Kamol Pilav

Odamning umri avvalida qilgan ishlari umrining oxiridagi ishlariga ham dalolatdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Taqdirga rozi bo'lishlik Allohning eng katta eshigidir. Dunyoning jannati, obidlar va ahli rizolarning halovatidir. Ular o'zlariga yetgan balolardagi savob va yaxshiliklarni mulohaza qiladilar. Qazoga zarracha shubha bildirmaydilar. Gohida taqdirga rozi bo'lishning savobini o'ylab, musibatlarining alamini ham unutadilar. Gohida balo yuborayotgan Zotning ulug'ligiga, kamolotiga qaraydilar. Shunda bu ulug'vorlikni yanada chuqurroq his qiladilar, hatto alam va sitamlarni sezmay qoladilar. Aksincha, o'zlari suygan Zotni qalblarida yaqinroq tuyganlari uchun lazzat oladilar.

Abdulvohid ibn Yazid

Agar sening ko'ngling bo'lsa, ko'ngil Ka'basini tavof ayla.

Jaloliddin Rumiy

Hayot zavqini va lazzatini istasangiz, hayotingizni iymon ila hayotlantiringiz, farzand ila ziynatlantiringiz, haromlardan saqlanish ila muhofaza etingiz.

Badiuzzamon

Alloh bizga o'zimizdan, bo'yin tomirimizdan ham yaqindir. Ammo biz o'zimizdagi salbiy illatlar ila Undan juda uzoqimiz.

Anvar Oydin

Tavhid sirriga yetsa bo'lur, ammo ma'rifat sirriga yetmak dushvordir.

Bahouddin Naqshband

Alloh taolo sen haqingda qanday hukm chiqarishini bilmay turib kulishing - qilgan gunohingdan ham kattaroq gunohdir. Fursatni qo'ldan boy berib, qilolmay qolgan bir gunoh ish uchun xafa bo'lishing - gunohdan ko'ra kattaroqdir.

Abdulloh ibn Abbas

Ruh va nafs Majnun va uning tuyasi kabi bo'lib, biri olg'a, ikkinchisi orqaga ketishni istaydi.

Jaloliddin Rumi

Sabr qilinglar, chunki sabr etish - iymondan. Xuddi bosh jasadda bo'lganidek, sabr ham iymonda bo'ladi.

Ali ibn Abu Tolib

Har gal "La ilaha illalloh" kalimasini zikr etishdan oldin og'zimni yetmish marta mushku gulob kabi xushbo'y narsalar bilan yuvaman.

Abu Yazid Bastomiy

Har bir narsaning chegarasi bo'ladi. Islomning chegaralari quyidagilar: taqvo, kamtarlik, sabr, shukr. Taqvo - ishlarning asosi, kamtarlik -kibrdan uzoq bo'lish, sabr - do'zaxdan najot topish, shukr - jannat bilan mukofotlanishdir.

Abu Muso al-Ash'ariy

Alloh taolodan astoydil iltijo bilan o'tinib so'ragan kimsaning nidosi sira noumid qolmaydi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Iymon - Allohdan tashqari bo'lgan, qalblarni o'ziga rom etuvchi barcha manfaat va zararli narsalardan tiyilishdir.

Bahouddin Naqshband

Modomiki Allohdan boshqadan umid qilmas ekansan, Allohdan boshqadan ham qo'rqma!

Ali ibn Abu Tolib

Dunyoda tungi namoz (tahajjud), do'stlar bilan suhbat va jamoat bilan o'qiladigan namozdan boshqa zavq qolmadi.

Abu Sulaymon Doroniy

Zuhd uch xil bo'ladi: zuhdi farz, zuhdi fazl, zuhdi salomat. Zuhdi farz -haromda zuhd qilish, zuhdi fazl - halolda zuhd qilish, zuhdi salomat -shubhalarda zuhd qilishdir.

Ibrohim Adham

Suv yo'llari irmoqlari bilan bo'lgani kabi shariatning to'g'ri qonun-qoidalari Payg'ambar alayhissalom ta'limotlari bilandir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Qo'ling - mehnatda, diling - Allohda bo'lsin.

Bahouddin Naqshband

Umrimga qarab yetmish uch yillik ibodatlarimning hammasini bir saotlik qisqa ko'rdim, gunohlarimga boqib Nuh alayhissalomning umriday uzun ko'rdim.

Abul Hasan Xaraqoniy

Alloh bilan birga bo'lmoq - farz, dunyodan ayrilmoq - sunnatdir.

Abu Yazid Bastomiy

O'zing muqarrar toat-ibodat qilmaganingdan keyin boshqadan buni talab etib nima qilasan?

Mu'iniddin Juvayniy

Tasavvuf deb, toat-ibodat va yaxshi ishlarga mahkam dil bog'lamoqni aytadilar.

Muhammad Ravim

Tavba qilmoq kerak odatda bir bor,
Zahar yutib bo'lmas ikki qur zinhor.

Abu Shukur Balxiy

Biror kishining bizning so'zimiz bilan fatvo bermog'i durust bo'lmaydi, modomiki, biz qaerdan gapirganimizni bilmasa.

Imomi A'zam

Alloh taolo hokimlarga uchta narsani bildirdi: havoyi nafsga ergashmaslikni, Alloh taolodan qo'rqishni va insonlardan qo'rqmaslikni, Alloh oyatlarini ozgina pulga sotmaslikni.

Hasan Basriy

Gunohlarga tavba qilmoqni kechiktirgan - Alloh qarshisida mag'rur bo'lmoq, kibr etmoqdir.

Ja'fari Sodiq

Ulug'lar bilan o'tir, ulamolar bilan birga yur, hukamolar bilan do'st bo'l.

Abu Juhayfa

Odamlarga odamlarning yoqimlirog'i odamlardan behojat bo'lgani va ulardan hech narsa so'ramaydiganidir. Odamlarga odamlarning yoqmaydigani ularga muhtoj bo'lganidir. Alloh uchun odamlarning suyumlirog'i Allohga muhtoj bo'lgani va Undan so'ragani, Allohga odamlarning yomonrog'i Undan behojat bo'lgani va hech narsa so'ramaganidir.

Fuzayl ibn Iyoz

So'z amal bilan durust bo'ladi. Amal va so'z niyat bilan durust bo'ladi. So'z, amal va niyat sunnat bilan durust bo'ladi.

Hasan Basriy

Jamoatdan ajralishdan saqlan, chunki o'zing sezmagan holda diningdan ajrab qolasan. So'ngra Qiyomat kuni do'zaxga kirasan.

Uvays Qoroni

Banda uchun g'am va xavfdan yaxshiroq do'st yo'qdir. G'am o'tgan gunohlar uchun, xavf qachon tushishi noma'lum bo'lgan gunohlar uchundir.

Shaqiq ibn Ibrohim

Urug'likni ham, po'choqni ham, niyatu orzularni ham, muhabbatu firoqni ham yaratuvchi Alloh taolodir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Allohdan qo'rqib yig'lashim va ko'z yoshlarimning yuzimga oqishi tanam og'irligicha tilloni sadaqa qilishimdan yaxshiroqdir. Qaysi banda Alloh taolodan qo'rqib yig'lasa-yu, ko'z yoshidan bir tomchi yerga tushsa, toki tomchi osmonga chiqib ketmagunicha unga do'zax o'ti tegmaydi. Holbuki, osmondan tushgan tomchi qaytmagani singari u ham hech qachon samoga qaytmaydi. Dunyoda Allohdan qo'rqib yig'lagan kishiga hech qachon do'zax o'ti yetmaydi.

Ka'bul Axbor

Inson faqat Allohning fazli bilangina ko'z yosh chiqaradi. Farishta kishi qalbini silamagunicha uning ko'zidan yosh chiqmaydi.

Abdulloh ibn Abbos

Iymonning uchdan biri hayo, uchdan biri aql, uchdan biri jo'mardlikdir.

Umar ibn Xattob

"La ilaha illalloh" - jannatning bahosidir.

Hasan Basriy

Xoru zorlikni maxluqlar xizmatida, azizu mukarramlikni Xoliq xizmatida bo'lishda ko'rdim.

Najmiddin Kubro

Bugun munofiqlar Payg'ambar zamonidagidan ko'proqdir. Burungilar nifoqlarini ichda saqlashardi. Bugungilar ochiqdan-ochiq nifoq qilishadi. Yashirin nifoq iymonning samimiyligi va kamoliga to'sqinlik qiladi. Munofiqlikdan qo'rqqan odam undan uzoq bo'ladi. O'zining nifoqdan uzoqdaligini aytib yuruvchi kimsa esa munofiqlikka yaqin turadi.

Huzayfa

Agar munofiqlarning gunohlari yer yuzidagi o'simliklar singari bo'lsaydi, oyoq bosishga joy topolmasdik.

Hasan Basriy

Jannatga doxil qiluvchi sabablarning eng asosiysi - Allohdan qo'rqishdir, taqvodor, muttaqqiy, xush axloqli qul bo'lmoqdir.

Mahmud As'ad Jo'shon

G'aflatda qolgan iymon o'z egasiga hech bir kuch va ozuqa bera olmaydi. U bir xayol sifatida kelib-ketgan tushdagi ovqatga o'xshaydi. Demak, g'aflat uyqusidan uyg'onmoq lozim.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Allohga iymon keltirganimiz uchun ham ko'ngilga e'tibor beramiz, insonlarning ko'nglini olish, ko'nglini ko'tarishga, xayr-duosini olishga harakat qilamiz.

Yunus Emro

O'zining diniy ma'lumoti, savob ishlari kam bo'lgan qul ham o'zining yaxshi fe'li, hilmi (yumshoqligi) bilan Alloh rizoligiga erisha oladi.

Imom Abu Yusuf

E'tiqodga aylanmagan g'oyalar, tizimlarning umri qisqa bo'lib, bugun bo'lsa, ertaga bo'lmasligi mumkin. Inson Xudoga, oxiratga ishonmasa, diniy g'oya uning e'tiqodiga aylanmaydi.

Abdurauf Fitrat

Sen jannatga ketsang-u azob farishtalari bola-chaqangni jahannam o'tiga otsalar, yuraging bardosh beradimi?

Mahmud As'ad Jo'shon

Qalb g'aybga va ma'naviy olamga, aql esa zohirga va moddiy olamga ochilgan darchadir. U holda birinchini ikkinchi bilan izlash - ahmoqlik, ikkinchini birinchi bilan izlash esa g'aflat va nodonlikdir.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Ey insonlar, azaldan bor bo'lgan, oxiri ham ko'rinmaydigan katta bir hirs-ehtiros sizlarni o'ldirmasin!

Abu Zarr G'iforiy

To'g'ri harakat qilsam, menga ergashing. To'g'ri yo'ldan chiqsam, meni to'g'ri yo'lga solib qo'ying.

Abu Bakr Siddiq

Haqdan ayrilmangki, sizga haq egalarining joyi ko'rsatilgan. Har doim faqat haqiqat bilan hukm eting.

Umar ibn Xattob

Banda iymon cho'qqisiga chiqmagunicha, uning haqiqatiga yetisholmaydi. Musulmon kambag'allikni boylikdan, pasayishni yuksalishdan afzal ko'rmagunicha va uni maqtagan hamda yomonlagan kishilarni bir xilda ko'rmagunicha iymon cho'qqisiga chiqa olmaydi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Mo'min kishi xuddi shifokori yonida yurgan bemorga o'xshaydi. Bemorning yonida yurgan tabib uning dorilarini bilib, ko'ngli biror narsani tusaganida, «Zinhor buni yeya ko'rma! Mabodo yesang, seni o'limga olib boradi!» deya ogohlantirib turganidek, mo'min kishining ko'ngli ham ko'p narsalarni istab qolganida Alloh taolo uni zararlilaridan qaytaradi va jonini olib, jannatga borguniga qadar nazorat ostida tutib turadi.

Salmon Forsiy

Namozingni hayot bilan vidolashayotgan kishi kabi o'qi! Yana bir bor o'qiy olishingni o'ylama. Shuni bilginki, mo'min kishi biri bajarilgan va biri ortda qolgan ikki yaxshilik o'rtasida o'ladi.

Maoz ibn Jabal

Qilgan gunohingdan keyingi yomon oqibatdan amin bo'lma. Hech bir gunoh yo'qki, uni qilganingdan so'ng yanada kattasi orqasidan kelmasin. Zero, gunoh qilayotganingda o'ng va chap tomondagi farishtalardan uyalmasliging sodir etgan gunohingdan kattaroqdir.

Abdulloh ibn Abbas

Iymon seni g'am-qayg'uga yo'llamaydi, qiyinchilik kelsa har doim unga yuzlan. Chin ixlos bilan Allohni yordamga chaqir. Uning O'zi senga kifoyadir.

Muhammad Kamol Pilav

TAQVONING SHAROFATI VA OSIYLIK KASOFATI

Taqvo - Alloh taolo harom qilgan ishlarni tark qilish, farz qilinganlarini bajarishdir, shundagina bu bandaga Alloh taolo bergan rizq foydali bo'ladi.

Umar ibn Abdulaziz

Allohga taqvo qilish hamma yaxshilikni o'z ichiga oluvchi ko'p ma'noli kalimadir, uning ma'nosi - Alloh taologa itoat qilish, gunoh ishlardan qochish, Yaratganning zikrini doimo qilish, bergan ne'matlariga shukr aytishdir.

Abu Lays Samarqandiy

Taqvo - Yaratgandan qo'rqish, tanzil (Qur'oni karim)ga amal, ozga qanoat qilish va oxiratga tayyorgarlik ko'rishdir.

Ali ibn Abu Tolib

Istig'forimiz ko'p istig'forlarga muhtojdir.

Robi'a ul-Adaviyya

Taqvo - Allohning rahmatidan umidvor bo'lib, uning nuri ila Unga itoat qilmoqlik va Allohning azobidan qo'rqib, uning nuri ila qaytargan ishlarini tark qilmoqlikdir.

Tolq ibn Habib

Olam bir daryodir, uning qirg'og'i - oxiratdir. Ul daryoning kemasi -taqvodir. Odamzodning hammasi musofirdir.

Abu Ishoq Zuhurhuriy

Taqvo va parhezkorlik halol yemakdan bo'lur, parhezkorlik - haromu makruh narsalardan o'zni saqlamoqdir.

Abu Hafs Haddod

Eh, bizlar bu dunyoda faqir va bechorahol bo'lishdan qo'rqamiz. Ammo oxiratda faqir, nochor va rasvoyi jahon bo'lishdan qo'rqaymiz. Holbuki, biz - bandalarning yaxshi amallarga faqiru kambag'al bo'lishimiz bu dunyodagi kambag'alligimiz va nochorligimizdan qo'rqinchliroq va uyatliroqdir.

Yahyo bin Maoz

Ey farzand, Alloh uchun xolis taqvo qil, toatni tark etma. Birovdan qo'rqma va birovdan umid qilma, hojating ravo bo'lsa uni Allohdan, deb bil, hojatlaringni faqat O'zidan tila!

Abdulqodir Jiloniy

Kimki Allohdan qo'rqsa (taqvo qilsa), Alloh uni saqlaydi. Kim Allohdan umid qilsa, Alloh uni noumid qilmaydi. Kimki Alloh yo'lida ehson qilsa, Alloh uning o'rnini to'ldiradi. Shuning uchun taqvoni qalbing tayanchi, diydang jilosi qil! Zero, niyatsizning amali, ezgusizning ajri bo'lmas!

Umar ibn Xattob

Taqvo - mahzi jalol, tasavvuf butkul adabdir.

Abu Hafs Haddod

Men osiy bo'la turib, Senga qanday duo qilay, Sen saxiy bo'la turib, nechuk duo qilmay?

Yahyo ibn Maoz

Alloh taolaga duo qilasiz-u, lekin ijobat bo'lmaydi, buning sababi shuki, sizlarning qalbingiz o'nta narsa bilan o'lgan:

- Allohni taniysizlar-u haqqini ado etmaysizlar.
- Alloh kitobini o'qiysizlar-u unga amal qilmaysizlar.
- Shaytonni dushman, deb da'vo qilasizlar-u, lekin uni do'st tutasizlar.
- Rasulullohni yaxshi ko'ramiz, deb da'vo qilasizlar-u, ammo ul zotning yo'llaridan yurmaysizlar va sunnatlarini bajarmaysizlar.
- Jannatni yaxshi ko'rasizlar-u, biroq unga olib borguvchi amallarni qilmaysizlar.
- Jahannamdan qo'rqasizlar-u gunohlardan tiyilmaysizlar.
- O'lim haq, deb da'voda bo'lasizlar-u, ammo unga tayyorgarlik ko'rmaysizlar.
- Birovlarning ayblarini ko'rasizlar-u o'z ayblaringizni ko'rmaysizlar.
- Alloh bergan rizqni yeysizlar-u, lekin shukronasini qilmaysiz.
- O'liklaringizni dafn etasiz-u, ammo bundan ibrat olmaysiz. O'lik yer samar bermaganidek, o'lik qalbdan chiqqan duo ham ijobat topolmaydi.

Ibrohim Adham

Olimlarga tama', amirlarga shoshish, boylarga baxillik, kambag'allarga kibr, shayxlarga nodonlik, nasablilarga gina yarashmaydi.

Abu Javdar Bag'dodiy

Xudodan qo'rqish, xalqqa insof qilish, ulug'larga xizmat, kichiklarga shafqat, darveshlarga saxovat, do'stu yoshlarga nasihat, dushmanlarga yumshoqlik, johillarga sukut, olimlarga tavoze qilish bilan yasha, birovning moliga tama' ko'zi bilan boqma.

Luqmoni Hakim

Umr - xotirdan kechib o'tadigan bir daqiqa xayolchalik muddatdir, kunlar -umr kitobining sahifalaridurkim, umrga ko'chirmalar bitib borilaveradi.

Shayx Shibroviiy

Faqirlikni Alloh bilan - boylik, boylikni Allohsiz - faqirlik, sharafni Allohsiz - xorlik, xorlikni Alloh bilan - sharaf, ne'matni Allohsiz - azob, azobni Alloh bilan - ne'mat, deb bilgan qalbgagina Alloh o'z ilohiy futuhotlarini ato aylaydi.

Ibn Qiyam Javziy

Birovni biror ayb bilan ayblamaslik - oqillik belgisi. Agar men birovni qachondir ayblab qo'ygan bo'lsam, yigirma yildan keyin bo'lsa ham jafosini tortajakman.

Yahyo ibn Maoz

Agar banda qalbida Allohga muhabbati lazzatini totib ko'rsa, Alloh unga ayblarini ko'rsatib qo'yadi va u kishi o'zgalardan ayb qidirmay, faqat o'z ayblari bilan mashg'ul bo'lib qoladi.

Robi'a al-Adaviyya

Bu ummat (musulmonlar)ning ko'plari qabrlarga masjid qurish yoki masjid qurmasa-da, qabrlarni ibodatgoh qilib olish balosiga muhtalo bo'lgan. Vaholanki, bularning ikkisi ham harom va bu ishni qiluvchi kishi Alloh taolo rahmatidan benasibdir.

Ibn Taymiyya

Har kim uch narsani sevsa, shayton uni tez yo'ldan ozdirar: yaxshi yemoqni, yaxshi kiyimoqni, ayollar bilan o'ltirmoqni.

Uvays Qoroniyy

Badbaxtlik nishonasi besh narsadir: biri - ko'ngil qattiqligi, ikkinchisi - ko'z yoshlanmasligi, uchinchisi - hayosizlik, to'rtinchisi - dunyoni sevmqlik, beshinchisi - dunyo uchun jondan andisha aylamoqlikdir.

Molik bin Dinor

Gunohni tark qilmasdan istig'for aytaverish yolg'onchilarning tavbasidir.

Fuzayl ibn Iyoz

Yomon fe'lli kishidan haromdan parhez qilgandek parhez qilinglar.

Abu Bakr Varroq Termiziy

Bemuruvvat erkak -ayolga, ta'magir obid - qaroqchiga o'xshaydi.

Sa'diy Sheroziy

Yomon kishi ablahlarning tavsifi bilan yaxshi bo'lib qolmaydi, yaxshi kishi hasadgo'ylarning ta'nasi bilan yomon bo'lib qolmaydi.

Vojidali Mujmaliy

Maqsad talabi yo'lida himmatingiz onqadar bo'lsinkim, basharti mening boshimga oyoq qo'yib o'tishga to'g'ri kelsa-yu va siz o'tmasangiz - aslo kechirmasman.

Bahouddin Naqshband

Allohning tirikchilik qilishing uchun ne'mat berishiga ishongil, chunki U jamiki mavjudotga kunduzi taom ulashishga kafolat bergan marhamatli Rahmondir. Senga kunduzi belgilab berilgan taom jiddu jahd bilan tirishganing, harakat qilganing ila baribir ko'paymas.

Xoja Abduxoliq G'ijduvoniyy

Men biron luqma ham harom yemadim, yegan luqmalarimni qaysi yo'l bilan kasb qilib yeganimni bildim.

Yusuf ibn Asbot

Agar kishi nafsida qo'rqinch va umid alomatini bilsa, u ishonchli ishni ushlabdi. Qo'rqinch alomati - Alloh taolo man qilgan narsalardan qaytish. Umid alomati - Alloh taolo buyurganlarini qilish.

Molik ibn Dinor

Allohdan qo'rqishning alomati yetti narsada ayon bo'ladi: tilida - ya'ni, tilini yolg'ondan, g'iybatdan, ortiqcha so'zlardan tiyadi, Allohning zikri, Qur'on tilovati, ilmiy muzokaralar bilan mashg'ul qiladi; qornida -ya'ni, faqat halol narsani va hojati miqdoricha yeydi; ko'zida - ya'ni, haromga boqmaydi, dunyoga rag'bat nazari bilan emas, ibrat nazari ila qaraydi; qo'lida - ya'ni, uni haromga cho'zmaydi, Alloh toatidagi ishlarga uzatadi; oyog'ida - ya'ni, Alloh gunoh, degan ishlarga yurmaydi; qalbida - ya'ni, undan birodariga dushmanlik, g'azab, hasad kabi illatlarni chiqarib tashlaydi va musulmonlarga nisbatan mehr-shafqat uyg'otadi; toatda -ya'ni, toati Alloh yo'lida xolis bo'ladi, riyo va nifoqdan saqlanadi.

Abu Lays Samarqandiy

Odam farzandi uchun Alloh zikridan boshqa Uning azobidan najot beruvchi amal yo`q.

Maoz ibn Jabal

Kimki maxluqlarning so`zidan oshib, Alloh azza va jallaning so`ziga rag`bat qilmasa, uning amali kamayibdi, qalbi ko`r va umri zoe bo`libdi.

Molik ibn Dinor

Kimki boshini to`shakka qo`yganida Allohni zikr qilsa, keyin shu holatda uxlab qolsa, to uyg`ongunicha u zikr qiluvchi, deb yoziladi.

Ibn Umayr

Senga nima yetsa, Allohning taqdiridan deb bil, xalqni malomat qilma. Tilingni saqla, xaloyiq undan salomat bo`lsin, shunda Allohning azobidan omonda bo`lasan. Rabbingning senga rizq beraman, degan va`dasini rost bil, shunda mo`min bo`lasan. O`limga tayyor tur, shunda g`ofil holda o`lmaysan. Qaerda bo`lsang ham, Allohning zikrini ko`paytir, shunda gunohlardan saqlanasan.

Fuzayl ibn Iyoz

Bizlar Allohning o`z payg`ambarlariga nozil qilgan kitobida quyidagi so`zlarini topdik: «Kimni Meni zikr etish mashg`ul qilib, Mendan so`rashni unuttirsa, unga Mendan so`rganlaridan ham oliyrog`ini beraman».

Ka`bul Axbor

Kim katta gunoh qiluvchilardan bo`lmasa, shafobatga muhtoj bo`lmaydi.

Jobir ibn Abdulloh

Allohning ismi zikr qilinadigan uy qorong`i uydagilarga chiroq qanday nur bersa, osmon ahliga shunday yorug`lik beradi. Allohning ismi zikr qilinmaydigan uy o`z ahliga qorong`ilik qiladi.

Fuzayl ibn Iyoz

Odamlar orasida besh aziz va ulug` toifa borki, ularni izzat qilmoq dunyo ahliga vojibdir: avval - amalli olim, ikkinchi - parhezkor so`fiy, uchinchi - tavoze`li boy, to`rtinchi - yo`qchilikka sabr qilib, shukr aytuvchi kambag`al, beshinchi - sunnatga amal qiladigan sayyid.

Sufyon Savriy

Orifga ehtiyoj shifokor tabibning zaruratiga o`xshaydi. Oriflar ma`naviy xastalikni, tabiblar moddiy xastalikni muolaja etadilar.

Muhammad Kamol Pilav

Alloh taolo qaysi bandani gunoh botqog`idan taqvo sharafiga chiqargan bo`lsa, uni mol-dunyasiz boy, bemashaqqat sharafli va xursand qilibdi.

Dovud Attokiy

Bir kishiga «Allohdan qo`rq», deyilganida, u: «Sen o`zingni bil», deb javob qilsa, shu ish Alloh nazdidagi katta gunohlardan biridir.

Abdulloh ibn Mas`ud

Hisob-kitob qilinmasdan oldin o`zlaringni sarhisob qilib olinglar, tarozuda tortilmasdan oldin

amallaringni tortib ko'ringlar va hech bir amalingiz xufya qolmaydigan ulug' uchrashuvga tayyorlaninglar.

Umar ibn Xattob

Ibodating ruhi ixlosdir. Ixlos esa qilinajak ibodatning faqat amr etilgani uchun qilinmog'idir. Agar boshqa bir hikmat va foyda ibodatga sabab etib ko'rsatilsa, u ibodat botildir.

Badiuzzamon

Kishi tilini tiymagunicha Allohga haqiqiy taqvo qila olmaydi.

Anas ibn Molik

Allohga taqvo qilish dushmanga qarshi eng afzal qurol va urushda eng yaxshi hiyladir.

Umar ibn Xattob

Doimo parhezkor bo'lmoq va hamisha kishilar bilan maslahatlashmoq kerak.

Mu'iniddin Juvayniy

Sen zalolat to'lqiniga o'zingni urib suzsang, seni faqat ko'p toat-ibodat va tasbehtar qutqaradi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Ixlos insonning zohiri ham, botini ham bir xil bo'lganidir.

Huzayfa ibn Yamon

Kishi niyatiga qarab saqlanadi.

Abdulloh ibn Abbos

Insonlar sababli bir amalni tark qilish - riyodir va insonlar sababli bir amalni bajarish - shirkdir. Alloh bu ikkitasidan saqlagani -haqiqiy ixlosdir.

Fuzayl ibn Iyoz

Ixlos - maxluqlarning mulohazasini qilishdan saqlanish, rostgo'ylik esa nafsga itoat etishdan omonda bo'lishdir.

Abu Ali Daqqoq

Bandaning vujudida pokiza tutilishi lozim bo'lgan eng muhim a'zo tildir.

Abdulloh ibn Umar

Banda tilini asramasa, taqvodor bo'lolmaydi.

Anas ibn Molik

Gunoh oldida najot arqonini mahkam ushla.

Umar ibn Xattob

Mo'minning tanasida tilchalik Alloh sevgan parcha et yo'qdir. Alloh mo'minni tili tufayli jannatga kiritadi. Kofirning vujudida tilchalik Allohga yoqimsiz parcha et yo'qdir. Alloh taolo kofirni tili tufayli do'zaxga tashlaydi.

Abu ad-Dardo

Har kim amalga tanballik qilsa, Alloh uni bir g'amga duchor qiladi.

Ali ibn Abu Tolib

Har narsaning alomati bor. Alloh taolo rahmatidan mahrum bo'lishning alomati yig'ini tark etishdir.

Abu Sulaymon Doroniy

Ishingda Allohdan qo'rqanlar bilan maslahatlash.

Umar ibn Xattob

Yig'ining eng yaxshisi Allohning amrini bajarmagan yoki Uning amriga xilof ish tutgan paytdagi yig'idir.

Ahmad ibn Abu Hivoriy

Agar Allohga do'st bo'lishni xohlasangiz, nafsingizdan qo'rqing! Agar Allohga do'stlikning mazasini biroz tatib ko'rganingizda edi, Undan uzilib qolishning naqadar achchiqligini bilgan bo'lardingiz.

Shayx Shibliy

Alloh yo'lida ketmoqchi bo'lsang, hech bir yordamchi topolmaysan. Lekin isyon yo'lga kirmoqchi bo'lsang, nimagaki qo'l urmaging, ostidan senga yordamchi bir yomonning chiqib turganini ko'rasan.

Abu Hozim

Alloh sevgisining alomati Qur'on sevgisidir. Qur'on sevgisining alomati Payg'ambar sevgisidir. Payg'ambar sevgisining alomati uning sunnatiga va go'zal axloqiga tobe bo'lmoqdir. Sunnatga tobe bo'lishlikning alomati oxirat hayotini unutmastir. Oxirat hayotini unutmastirning alomati dunyoga hirs qo'yishdan, harom va g'ayrimashru' daromad yig'ishdan qochishlikdir.

Sahl ibn Abdulloh Tustariy

Kim Allohdan qo'rqsa, Alloh uni saqlaydi. Kim Allohga tavakkal qilsa, Alloh unga kifoyadir. Kim Allohga shukr etsa, U unga ziyoda qiladi. Kim Allohga qarz bersa, unga ajrini ato etadi.

Umar ibn Xattob

Allohga sevgisi bo'lgan biron kimsani sevgan odam Allohni sevadi. Allohga itoatli kimsani siylagan odam Allohni izzat-ikrom qilayotgan bo'ladi.

Sufyon Savriy

O'zini tanimaydigan kishi Allohni qanday tanisa bo'lur?

Hakim at-Termiziy

Eng ulug' taqvo harom narsadan qo'l tortishdir.

Ali ibn Abu Tolib

Gunoh qilmaslik tavba qilishdan osonroq.

Hasan Basriy

Biror kishini biron ishda senga itoatda Allohga gunohkor bo'lgani uchun jazolasang, uning itoatsizligi o'sha ishda sening Allohga itoat qilishingdek bo'lsa, bas, uni jazolamaysan.

Umar ibn Xattob

Taqvo va parhezkorlik halol yemakdan bo'lur. Parhezkorlik - haromu makruh narsalardan o'zni saqlamoqlikdir.

Abu Hafz

Qanoat deb yemak-ichmakni Alloh taolodan olmoqqa aytiladi.

Abu Turob Naxshabiy

Bizlar o`nta halolning to`qqiztasini shubha yoki haromga tushib qolamiz, degan qo`rqinchda tark qildik.

Umar ibn Xattob

Ixlos - xalqning rioyasini qilishdan saqlanish. Rostgo`ylik esa nafsga itoat etishdan omonda bo`lishdir. Ixlosli kishida riyo bo`lmaydi, rostgo`yda mag`rurlanish.

Abu Ali Daqqoq

Ixlosning alomati uch narsada bilinadi: ommaning maqtovi ham, malomati ham bir xil bo`lishi, amallar ichida o`zining amalini unutish, amallarga savobni oxiratda talab qilish.

Zunnun Misriy

Halol-harom hukmlari zikr etilgan majlislar, oldi-sotdi (bay`), namoz o`qish, ro`za tutish, nikoh va taloq, hajga borish va shunga o`xshash masalalardan so`z borgan barcha yig`inlar zikr majlislaridir.

Said ibn Jubayr

Yonboshlaganida, o`tirganida, tik turganida Allohni zikr qilmagan erkak yoki ayol haqiqiy zokir bo`la olmaydi.

Mujohid

Allohning nazdida havoyi nafsga berilib yashalgan hayotning hech qanday qiymati yo`qdir. U o`z do`stlarining bunday hayot kechirishlariga aslo rozi bo`lmaydi. Bunday yashash Allohning nazarida benihoya tuban va benihoya xorlikdir.

Muhammad ibn Husayn ibn Ali

Ixlos - toatda Alloh taoloning yakka O`zini qasd qilish. Toatdan maqsad Allohga yaqin bo`lishdir, maxluqqa ko`rinish uchun yoki insonlardan maqtov eshitish, muhabbatini qozonish kabilar uchun emas.

Abulqosim Qushayriy

Ixlosni aqlli kishilar harakat, sukut, botinu zohir faqat Alloh uchun bo`lib, havoyi nafs ham, dunyo ham aralashmasligi kerak, deb tushunishgan.

Sahl ibn Abdulloh Tustariy

Sevgi - xudbin istaklarni yo`q qilmoq, manmanlikni yoqmoq va ishoratlar dengizida nafsni bo`g`moqdir.

Ibrohim Havvos

Allohning lutfi bo`lmasdan bir kimsa unga yetisholmaydi. Allohga yetishishning yo`li Uning rasuli hazrati Muhammadga (s.a.v.) tobe bo`lishdir.

Junayd Bag`dodiy

Toatning lazzat va halovatiga mag`rur bo`lmagilki, bu solik uchun zahri qotildir.

Abu Bakr Vositiy

Allohni eslatuvchi qancha-qancha kishilar bor, lekin o'zlari Allohni unutgan. Allohdan qo'rqituvchi qancha-qancha kishilar bor, lekin o'zlari Allohga gunoh qilishga jur'atli. Allohga yaqinlashtiruvchi qanchadan-qancha kishilar bor, lekin o'zlari Allohdan uzoq. Alloh yo'lga chaqiruvchi qancha-qancha kishilar bor, lekin o'zlari Allohdan qochuvchi. Allohning oyatlarini o'qiydigan qancha-qancha kishilar bor, lekin o'zlari Allohning oyatidan tashqaridadirlar.

Ibn Sammok

Qabrga tayyorgarliksiz kirgan kishi kemasiz dengizga tushgan odamga o'xshaydi.

Abu Bakr Siddiq

Kim dunyo muhabbati bilan Xoliqning sevgisini bir qalbdagi jamladim desa, yolg'on so'zlabdi.

Imom Shofe'iy

Mo'min degan o'z nafsining hokimi bo'lmog'i kerak. U nafsini Alloh uchun hisob berdiradi. Dunyoda nafs bilan hisob-kitob qilganlarning oxiratdagi hisob-kitobi osonroq o'tadi.

Hasan Basriy

Nafs shunday sifatki, botildan bo'lakka yurmas va solih amallar tarafiga hargiz mayl qilmas.

Abu Yazid Bastomiy

Yo'l udirki, Haqqa borar.

Yunus Emro

Toat Allohning xazinasida saqlab qo'yilgandir. Uning kaliti - duo, kalitning tishlari - halol luqma.

Yahyo ibn Maoz

Birinchi bo'lib jannatga kiradigan kishilar qiyinchilik paytida ham, xursandchilik paytida ham Allohga hamd aytadigan kishilardir.

Said ibn Jubayr

Har kishi Xudoni bilsa, Xudoning yodidan o'zgaga og'zi ochilmas.

Abu Yazid Bastomiy

Zohidlik misoli bir xazina bo'lsa, xudojo'ylik unga bir qalqon sanaladi.

Ali ibn Abu Tolib

Jannat ahli dunyoda Allohni zikr qilmay o'tkazgan bir soatiga shu qadar achinadilarki, boshqa biron narsaga shunchalik afsuslanishlarini tasavvur qilib ham bo'lmaydi.

Maoz ibn Jabal

Tavakkul shuki, o'zingni qullik va bandalik daryosiga tashlagaysan va ko'nglingni Allohga tashlagaysan - agar bersa, shukr qilasan, agar olsa, sabr etasan.

Abu Turob Naxshabiy

Har qanday ishni boshlashdan avval Allohning roziligini o'yla. Aks holda qilgan ishlaringning hammasi behuda bo'lib, zoe ketadi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Shaqovat (bebaxtlik) nishonasi shuldirki, banda gunoh qiladi, ammo Allohdan yaxshilik yetsa edi, deb umid ham qiladi.

Abu Usmon Jaririy

Sabr shuldirki, banda o'z ixtiyorini Allohga tashlaydi, har turli balo kelsa, xushlik va rizolik bilan qabul qiladi.

Umar ibn Usmon Makkiy

Bandaning fano bo'lgani o'zining bandaligini anglab yetganidir.

Abu Sayyid Xarroz

Oriflik - Allohni tanimoqdir, Allohni tanimoq - fikr yuritmoq va ixlosli bo'lmoqdir.

Abu Yazid Bastomiy

Kishi sherikchilik bilan ish qilayotganida sherigining terigaganiga nisbatan o'z nafsini qattiqroq tergamagunicha taqvodorlar qatorida bo'lmaydi.

Maymun ibn Mihron

Allohga itoat qilib, isyon etmaslik, Uni eslash va unutmaslik, Unga doimo shukr qilib, kufrga ketmaslik - haqiqiy taqvodir.

Abdulloh ibn Mas'ud

Kimki xolis niyat bilan duo qilsa, duosi ijobatdan mahrum bo'lmaydi.

Ali ibn Abu Tolib

Ulug'lar dilni Allohning uyi, debdilar. Bir kishining dilini ranjitish -Allohning uyini buzish bilan barobardir.

Vojidali Mujmaliy

Agar xafalikdan uzoq yurmoqni xohlasang, qo'lingdan nochor chiqib ketgan har narsaga g'am yemagin.

Jaloliddin Davvoniy

Eng yengil va foydali ibodat kam gapirish va yaxshi axloqli bo'lishdir.

Imom Abu Yusuf

Zikrdan mahrum bo'lgan har bir so'z botil va qup-quruqdir.

Ibn Sam'un

Quyosh o'simliklarni harakatga keltirganidek, zikr ham ruhiy unsurlarni harakatga keltiradi.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Haqiqiy e'tiqod haqiqatga eltadi. Asossiz e'tiqod esa insonlarni noto'g'ri yo'lga boshlaydi. Sen haqiqiy e'tiqodga talabgor bo'!

Muhammad Kamol Pilav

DONOLIKNING HIKMATI VA NODONLIK SHAQOVATI

Agar sen ilmning bahosini bilmoqchi bo'lsang, donolardan so'ra. Quyoshning shu'la taratishini ko'zi ravshanlardan so'ra. Nodon sening qancha javohirga egaligingni qayoqdan bilsin, qimmatbaho gavhar qadrini sen bizlardan so'ra!

Majididdin Xavofiy

Chin olim hiyladin uzoqdir, uzoq, Nurning o'z soyasi bo'lmaydi hech choq.

Amir Xusrav Dehlaviy

Johilning uzun hassasi bor, lekin uning bir uchi doimo o'zining boshida turadi.

Qozi Ahmad G'afforiy

Og'irchilik va g'amginlikda qurilgan oqil suhbatlari bazm va ishratda o'tkazilgan johil suhbatidan afzaldir.

Majididdin Xavofiy

Odamlar bilmagan narsalariga dushmanlik ko'zi bilan qaraydilar.

Abu Rayhon Beruniy

Qobiliyat egasining boshini silamaslik - zolimlik, iste'dodi yo'qni tarbiyalash - johillik.

Mu'iniddin Juvayniy

Barcha olimlar va hikmat ahllari Na'im (ne'mat) jannatiga faqat nafsoniy orzu-havaslarini tark etish bilan yetajklari haqida bir fikrda bo'lganlar.

Ja'far ibn Homid

Rivoyatlardan ma'lumki, hind olimlari ko'p umr ko'radilar, ularning fikr qilish qobiliyati ham kuchliroq. Buning asosiy sababi ovqatni kam iste'mol qilishdadir.

Majididdin Xavofiy

Bechora eshakki betamizdir,
Yuk ko'targani uchun azizdir.

Sa'diy Sheroziy

Mansabdor mol to'playdi, oqil esa - fazilat.

Mu'iniddin Juvayniy

Yunon faylasuflari avom xalqi uchun emas, balki yuqori tabaqalari uchun usul va qoidalar ishlab chiqqanlar.

Abu Rayhon Beruniy

Oqilning qo'rs odam bilan suhbatda bo'lishi johilning aysh-ishratga mukkasidan ketishiga o'xshaydi.

Mu'iniddin Juvayniy

Qalb sirlarning idishidir, lablar uning qulfi, til esa kalitidir. Bas, har bir kishi sirining kalitini saqlasin.

Umar ibn Abdulaziz

Mening ayblarimni ko'rsatgan kimsani Alloh marhamatiga olsin.

Umar ibn Xattob

O'qishni bilsangiz, har bir inson bir kitobdir.

Ali ibn Abu Tolib

Barcha ishlarimning to'qqiz ulushini kengash, tadbir va mashvarat bilan, qolgan bir ulushini esa qilich ila bajo keltirdim.

Amir Temur

Bilmagan narsalarimni oyog'im ostiga qo'yganimda boshim ko'kka yetardi.

Imomi A'zam

Erim Abu Zarr kunduzlari uyning burchagida jimgina tafakkur qilib o'tirar edilar.

Ummu Zarr

Gapirishda sukutdan, anglab yetishda fikrdan madad olinglar.

Imom Shofe'iy

Fikr - yaxshilik va yomonliklarni ko'rsatadigan oina.

Hasan Basriy

Shuhrat ofati Haq sevgisini so'ndiradi.

Muhammad Kamol Pilav

Aqlini ishlatgan odam aqlidir. Boshqalarningham aqlini ishlatgan odam undan-da aqlliroqdir.

Ali ibn Abu Tolib

Ibrat ilmni, zikr muhabbatni, tafakkur xavfni (Allohdan qo'rqishni) kuchaytiradi.

Hotam Asom

Fikr qalbgga kiruvchi nurdir.

Sufyon ibn Uyayna

Insonlar Allohning azamati haqida fikr yuritganlarida Unga osiylik qilmasdirlar.

Bishr Hofiy

Kimning kalomi hikmat bo'lmasa, u lag'vdir, kimning sukuti tafakkur bo'lmasa, u sahvdur, kimning nazari ibrat bo'lmasa, u lahvdur (o'yindir).

Hasan Basriy

Nabiy alayhissalomning sahobalari: «Tafakkur - ilmning nuri», deganlarini ko'p eshitganman.

Amir ibn Abdu Qays

Yaxshi narsa haqida tafakkur etish unga amal qilishga undaydi, yomon narsa haqida o'ylash undan qochishga undaydi.

Abdulloh ibn Abbas

Qalb ko'r bo'lganidan keyin ko'zning ko'rishligidan foyda yo'qdir.

Ali ibn Abu Tolib

Har nafasda ayladik yuz ming gunoh,
Bir gunohga urmadik hech bir kun oh.

Sulaymon Chalabiy

Bir soatlik tafakkur kechasi bilan qoim turishdan yaxshiroq.

Hasan Basriy

Johilning bilaman, deyishi - ko'ring ko'raman deyishiga o'xshaydi.

Muhammad Kamol Pilav

Bahslashaman deb yuzlarcha fuqaroni yo'ldan ozdirgan kimsa birgina kishini haqiqat yo'lga boshlagan odamdan yuz karra tubandir.

Abay Qo'nonboev

Oqil chin so'zdin o'zgani demas, ammo barcha chinni ham demak - oqil ishi emas.

Alisher Navoiy

Qalbning qanaqaligini amal ko'rsatadi.

Muhammad Kamol Pilav

Dono kishining tili uni baxtsizlikdan asraydi. Yaramas kishining tili esa uning boshiga kulfat keltiradi.

Majididdin Xavofiy

Oqil, dono kishi aql ishlatib, ma'nosiz, behuda ishlardan chetlanadi. Aqlsiz, nodon odam esa doimo o'zini maqtab sirlarini ochadi.

Abdiy

Kishi farosatda qancha nogiron,
Aybini oqlashda shuncha bilag'on.

Xusrav Dehlaviy

Fanning ibtidosi - aql, aqlning ibtidosi esa - sabr-toqat.

Efendi Kapiev

Og'izga kelganni demak - nodonning ishi,
Oldig'a kelganni yemak - hayvonning ishi.

Alisher Navoiy

Tahsil olish mashaqqatini tortgan odam johillik kasaliga duchor bo'lmaydi.

Majididdin Xavofiy

Donishmand va olimlarning xulqlaridan o'rnak olish yaxshi xulqni tiriltiradi, yomonni yo'q qiladi.

Abu Rayhon Beruniy

Ziyraklar suhbatini etar baxtiyor,
Nodon nafida ham doim zarar bor.

Nosir Xisrav

Eshitish zarar bo'lsa ham, dononing so'zlari foydadan xoli bo'lmaydi. Ahmoqning gapiga quloq solish qanchalik zavqli bo'lmasin, u hamma vaqt ziyondir.

Majididdin Xavofiy

Bilmagan narsani bilmayman, deb javob berishdan uyalmang.

Ali ibn Abu Tolib

Oqil ahli hirsga giriftor bo'lmas,
Hasad qilgan bilan tillo xor bo'lmas.

Pahlavon Mahmud

Jo'rttaga o'z so'zida turib olgan bilimsiz kishi bilan bahslashish na maqsad egasiga va na maqsadga biror foyda yetkazmaydi.

Abu Rayhon Beruniy

Ko'p vaqillagan donodan ko'ra, Jim o'tirgan nodon yaxshi, jo'ra.

Badriddin Hiloliy

Insonning boshqa jonzotlardan afzalligi aqldadir. Aqlning maqsadi esa nutq va shirinsuxanlikni takomillashtirishdan iborat.

Majididdin Xavofiy

Donolar so'ziga quloq ilmasang, Eng nodon sendirsan - bilgil, bilmasang.

Abulqosim Firdavsiy

Hamma kishilar aqlga muhtojdirlar, aql esa amaliyotga, ish-harakatga ehtiyoj sezadi. Shuning uchun ham amaliyotni aqlning oynasi, deyishadi.

Husayn Voiz Koshifiy

Kishi o'zining nimani bilmayotganini bilishi bilganlarining eng muhimidir.

Hokim

Pandu nasihatdan kim o'girdi yuz,
Zahmati ming bo'lur, pushaymoni - yuz.

Abulqosim Firdavsiy

Nodon odam molni, aqlli odam esa fazlu kamolni qidiradi.

Muhammad Zehniy

Hikmat bilan sher boshiga chiqar chumoli,
Hikmat bilan nishdor ari beradi bolin.

Badriddin Hiloliy

Inson uchun har qanday mag'lubiyat bir tajribadir. Mag'lubiyatlardan saboq olganlar kelajakda g'alabalarni qo'lga kiritadilar.

Muhammad Kamol Pilav

Qulu ozodga ma'lum va ayon,
Dono tirikdir, o'likdir nodon.

Abdurahmon Jomiy

Bamisoli tumov kishi gulning hidini sezmaganidek, ahmoq kishi hikmat lazzatini bilmaydi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

O'zini bilimdon deydigan nodondan qoch.

Qobus

Qanday bo'lsang, shunday ko'rin, qanday ko'rinsang, shunday bo'l.

Jaloliddin Rumi

Dono suhbatidan bosh tortsa nodon,
Davrondan yaxshilik ko'rmas hech qachon.

Abdurahmon Jomiy

Aqllilar bilan bahslashib tortishmoq - aqlsizlar bilan birgalashib
shirin taom yemakdan ming chandon yaxshiroq va foydaliroq.

Fuzayl ibn Iyoz

Quyosh ko'rlarga ko'rinmay berkinganidek, johillarga ham dunyoda to'g'ri yo'l belgilari ko'rinmay
qoladi.

Abu Ali ibn Sino

Yoinki bir asr zindonda yotmoq, Nodon suhbatidan ko'ra yaxshiroq.

Pahlavon Mahmud

Nodoning idroki - indamaslikda. Agar nodon buni tushunib yetsa, uning yarim dono bo'lgani shudir.

Sa'diy Sheroziy

Johil kishilar oldida kamtarlik qilmagil, aks holda ular nazarida sen tuban va sharmandadirsan. Haqir
va notavon ko'rinmay desang, donolar oldida takabbur bo'lmagil.

Majididdin Xavofiy

Nodonlikdan yomonlik keladi faqat,
Nodonga yondoshma, bosmasin g'aflat.

Abdulqosim Firdavsiy

Donishmand - baqqolning do'koniga o'xshaydi: borini indamaygina ko'rsatadi-qo'yadi, nodon esa
lashkar nog'orasining o'zi: ovozi balandu ichi bo'm-bo'sh va g'arib.

Sa'diy Sheroziy

Boylik, shamshir va lashkardan tayanch izlama. Dono kishilarning pand-nasihatlariga quloq sol.
Shamshir va o'qni yo'q qiladigan nasihatlariga amal qil.

Husayn Voiz Koshifiy

Oqillar zikrdan tafakkurga, tafakkurdan zikrga o'tadilar. Qalblarining gapirishini talab qiladilar. Va nihoyat qalblari hikmatli so'zlarni ayta boshlaydi.

Hasan Basriy

Kishining tafakkuri uzaysa - biladi, bilsa - amal qiladi.

Vahb ibn Munabbah

Majlislarning eng sharaflisi va eng oliysi tavhid sohasida tafakkur qilib o'tirmoq, ma'rifat shamoli bilan yelpinmoq, muhabbat kosasida do'stlik daryosidan suv ichmoq va Allohga husni zan (yaxshi xayol bilan) nazar aylamoqdir.

Junayd Bag'dodiy

Fikrlamoq bir oynadir, senga yaxshi va yomon amallaringni ko'rsatadi.

Fuzayl ibn Iyoz

Tajribali it barsni tutib yer,
Qochar tulkidan jang ko'rmagan sher.

Abulqosim Firdavsiy

Allohning ne'matlari borasida o'ylamoq - ibodatning eng fazilatlaridandir.

Vahb ibn Munabbah

Agar insonlar Allohning ulug'ligi haqida fikrlagan bo'lsaydilar, Unga isyon qilmasdilar.

Bishr Xofiy

Agar oqil odam nodonlar gurungiga tushib qolsa, ulardan izzat-ikrom kutmasin, agar nodon bema'ni kalomi bilan oqilni yengsa, buning hech ajablanadigan joyi yo'q, zero yoqutni tosh ham sindirishi mumkin.

Sa'diy Sheroziy

Bilgilki, ahmoqlarga yaxshi javob - sukut.

Qobus

Aql ulug'likka etadi payvand,
Aqlsizning doim oyog'ida band.

Abulqosim Firdavsiy

Yovuzlikdan ezgulikni ajratadigan kishi emas, balki ikki yovuzlikning yengilrog'ini farqlay biladigan kishigina aqlidir.

Al-Xoriziy

Hazilni tushunmaslik - nodonlik alomati.

Ubayd Zokoniyy

Johilni johillikdan asrashdan ko'ra, borki narsalarning barini johillikdan asrash osonroqdir.

Qobus

Aqli bo'lsang, johil va nodondan hazar qil. Aqalli biroz bilimi bor kishi ulardan albatta yuz chaqirim uzoqlashadi.

Majididdin Xavofiy

Bandaning qalbi yomonlikdan poklanishi uchun unga solihlar bilan suhbatlashishdan ham foydaliroq narsa yo'q. Shuningdek, fojirlar bilan hamsuhbat bo'lishdan ko'ra katta zarar yo'q.

Ahmad ibn Hanbal

Aqli kishining tili yuragining ortida bo'ladi, ahmoqning yuragi tilining orqasida bo'ladi.

Ali ibn Abu Tolib

Nodonlik ovining o'ljasi hasrat,
Nodonlik bahorin yomg'iri kulfat.

Mirzo Bedil

Belgi bo'lsa, odam yo'lda adashmaydi, aqli bo'lsa, kishi so'zda adashmaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

Aqldek xazina yo'q, jahldek faqirlik yo'q, odobday meros yo'q, mashvaratdek yordamchi yo'q.

Ali ibn Abu Tolib

DUNYONING MUHABBATI VA OXIRAT NADOMATI

Mol-dunyoni qancha termagin, u tugaydi, ozayadi. Yozilsa-chi, soʻz abadiy qoladi, olamni kezadi.

Yusuf Xos Hojib

Allohga osiy boʻlmaslik - ulugʻlikdir. Dunyoni oxiratdan afzal koʻrmaslik - hakimlikdir.

Yahyo ibn Maoz

Oʻlim yoʻlda turib, bizni kutmoqda. Inson esa sayr qilish va umrni behuda sarflash bilan ovora.

Jaloliddin Rumi

Bu dunyo va uning mol-mulkiga koʻngil qoʻymagin. Chunki hech bir kishi undan vafo koʻrmagan.

Abdurazzoq Samarqandiy

Mol-dunyoim koʻp, deb kibrlanmagin. Mol-dunyoning foydasi nimaga arziydi?! (Oʻlganda) yalongʻoch ketasan. Hamyoning, toʻrvang, boylik toʻla sandigʻing - bari qolib ketadi.

Ahmad Yugnakiy

Boylikka hirs qoʻyish - joduning sirtmogʻiga tushib qolish bilan barobar.

Qozi Ahmad Gʻafforiy

Faqat qalbida oxirat tushunchasi boʻlgan kimsagina yomonliklardan uzoq tura oladi.

Abu Sulaymon Doroniy

Dunyoning azizligi mol bilan, oxiratning azizligi solih amallar bilan.

Umar ibn Xattob

Bizdan oldin kelib-ketganlarning bu dunyoda izlari bor, bizdan keyin keladiganlarga esa biz iz qoldiramiz. Toʻgʻri iz qoldirgan kishi qandayin baxtli!

Muhammad Kamol Pilav

Dunyoni yamadik yirtib olib dinimizdan,
Din ham ketdi, dunyo ham ketdi qoʻlimizdan.

Ibrohim Adham

Dunyoning qiyinchiligi toʻrtta: gʻurbatda kasallik, qarilikda yolgʻizlik, hech narsasi boʻlmaganda qarzdorlik, safarda uzoq yoʻl.

Ibn Mukaffa

Dunyo kezib oxiratini topganni koʻrmadik, lekin oxiratini qidirib, dunyosini topganlarni koʻrdik.

Hasan Basriy

Dunyosini tark etib, faqat oxirati uchun amal qilgan odam ham yoki oxiratini tark etib faqat dunyosi uchun amal qilgan odam ham sizlarning yaxshilaringiz emas. Balki unisinyam, bunisinyam ushlagan odam yaxshilaringizdir.

Umar ibn Xattob

Dunyo - ilon, ilonbozdir dunyo qidirgan, ilonbozdan qasdin olur ilon oqibat.

Abu Abdulloh Roʻdakiy

Dunyoning ichiga kir, sayr qil, ammo ehtiyot bo'l - dunyo sening ichingga kirmasin!

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Alloh bandasi uchun biron yaxshilikni niyat qilganda, unga bir dunyolik beradi, u tugagach, yana beradi. Agar bandasining nazarida bu dunyolik haqir ko'rinsa, unga ahamiyat bermasa, Alloh yanada mo'lroq beradi.

Hasan Basriy

Bu dunyoning adolatsizligi shundaki, u insonni mehnatiga yarasha taqdirlamaydi: yo xizmatini oshirib baholaydi, yo kamsitib.

Buzurjmehr

Bir bandaga dunyo molidan nima yetsa, saxiy bo'lsa ham, Alloh nazdidagi darajasi pasayadi.

Abdulloh ibn Umar

Kim musulmon bo'lib, badani ham sog'lom bo'lsa, unda dunyo va oxirat ne'matlarining kattasi jamlanibdi. Chunki dunyo ne'matlarining sayyidi - salomatlik, oxirat ne'matlarining sayyidi - Islomdir.

Bakr ibn Abdulloh Mazaniy

Alloh o'rtaga qo'ygan mashru' (qonuniy) yo'l bilan topganlaringga qanoat qil. Halol bo'lmagan biron narsani o'zingga mol deb bilma. Halol molingni va halol topganingni o'z o'rnida sarfla. Shunda dunyo sevgisi senga zarar bermaydi.

Abu Hozim

Hukmdorlarning va qirollarning dabdabali yashashlariga qarama, ularning qanday tezlik bilan bu olamdan ko'chib ketayotganlariga va hayotlarining xotimasi yomonligiga qara.

Mutarraf ibn Shixxir

Eh, bizlar bu dunyoda faqir va bechorahol bo'lishdan qo'rqamiz. Ammo oxiratda faqir, nochor va rasvoyi jahon bo'lishdan qo'rqmaymiz. Holbuki, biz - bandalarning yaxshi amallarga faqiru kambag'al bo'lishimiz bu dunyodagi kambag'alligimiz va nochorligimizdan qo'rqinchliroq va uyatliroqdir.

Yahyo ibn Maoz

Dunyoning musaffoligi ketgan, oqavasi qolgan. O'lim musulmon uchun sovg'adir.

Abdulloh ibn Mas'ud

Allohga ont ichib aytamanki, pul aziz qilgan har insonni Alloh xor aylagay.

Hasan Basriy

Pul - munofiqarning tizgini, ular otashdan qochmoqchi bo'lib turganlarida pul tizgin bo'lib turadi.

Sumayt ibn Ojlon

Pul - chayondir, agar halolidan topmasang va o'rnida ishlatmasang, yaqinlasha ko'rma. Chunki chaqsa, zahari seni o'ldiradi.

Yahyo ibn Maoz

Dunyoda sevintiruvchi biron narsa yo'qki, ketidan xafa qiluvchi bir narsa kelmasa.

Abu Hozim

Dunyo hayotining mas'uliyatsiz, iflos va g'ayriaxloqiy yo'rig'iga kirish oson, lekin chiqish qiyin.

Fuzayl ibn Iyoz

Ey odamzot, amalingga erishganda sevinding, lekin bilib qo'yki, ajaling yaqinlashdi, umring bitayotir. Kelajak uchun oldindan yiqqanlaringning foydasini boshqalar ko'radi.

Dovud Toi

Kim a'zolarining nafsoniy orzulariga bo'yin egib, ularni shod etgan bo'lsa, bu - qalbiga nadomat niholini o'tqazgan, deganidir.

Abu Yahyo Varroq

Quruq nondan nariga o'tgan - nafsoniy orzularni hozirlagandir.

Vahb ibn Munabbah

Arzimagan bir dunyolik kishini buyuk uxroviy masaladan qoldirib yuboradi.

Abu Hozim

Dunyoda hech bir narsa yo'qki, sendan ilgari uning egasi bo'lmagan bo'lsin. Yana hech bir narsa yo'qki, sendan keyin egasi bo'lmasin.

Fuzayl ibn Iyoz

Bu dunyoning ne'matlari bamisoli ilohiy g'azabga uchraganday nopok kishilarga nasib bo'ladi.

Sufyon Savriy

Dunyo molining sarmoyasi havoyi nafsdir. Topgani esa jahannam otashidir.

Fuzayl ibn Iyoz

Dunyoda nafsoniy orzularni sevgan kishi xorlikka hozirlansin.

Vahb ibn Munabbah

Bir millatda ishonchli kishilar ozaysa, dinini sotib dunyo yig'uvchilar ko'paysa, u millat orasida fitna bolalaydi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Kim dunyolikni qattiq istasa-yu, unga bu berilsa, bunga hech qachon qanoat qilmaydi, yana istaydi. Kim oxiratlikni qattiq istasa-yu, unga bu berilsa, u ham bunga qanoat qilmaydi, yana istaydi. Na dunyolik orzularining, na-da oxiratlik orzularining so'nggi bordir.

Abu Sulaymon Daroniy

Dunyo shaytonning do'konidir, undan biron narsa o'g'irlamaki, shayton uni olishga kelib, sening dodingni bermasin.

Yahyo ibn Maoz

Qalbda pok tuyg'ular va oxirat qo'rquvi bo'lgan bir paytda nafsning havoyi orzulariga berilgan bir hayot keladi-da, uning tinchligini buzib, o'ziga bir joy ochmoqchi bo'ladi.

Abu Sulaymon Daroniy

Kishining yuragida dunyo xayoli va oxirat xayoli yuzma-yuz keladi. Qay biri g'olib chiqsa, ikkinchisi unga tobe' bo'ladi.

Sayyor ibn Hakam

Oltin-u kumush jamg'arishga mayl qo'yish nafsning nuqsonidir.

Mu'iniddin Juvayniy

Kambag'allik - dunyoda ofat, oxiratda rohatdir. Boylik - dunyoda rohat, oxiratda ofatdir.

Iso ibn Maryam

Dunyo va oxirat yaxshiligini Rasul alayhissalomning sunnatlariga ergashishda ko'rdim.

Najmiddin Kubro

Dunyo hayotida sog'lom odam xastadir. Zavqu safo surgan odam oxiri pushaymon bo'lgusidir. Faqir odam hazindir. Boy odam baloga giriftordir. Molining halolining hisobi, haromining azobi bor, shubhali foydalardan ozor topilgusidir.

Ali ibn Abu Tolib

Havoyi nafsga berilib yashashdan saqlaning.

Molik ibn Dinor

Bu dunyoda moli omonat, o'zi mehmon bo'lmagan biron kimsa yo'q. Mehmon degan doimo keladi va ketadi, omonat esa egasiga berilishi kerak.

Abdulloh ibn Mas'ud

Bas! Dunyo va dunyo hayotidan bahslashib, uni yomonlamang! Agar qalbingizda dunyo sevgisi bo'lmasaydi, uni yodga olmasdingiz. Zero, kim bir narsani sevsa, o'shani ko'p zikr etadi.

Robi'a al-Adavviyya

Hech kimga ozor bera ko'rma - dunyo barchaga barobardir.

Mu'iniddin Juvayniy

Dunyoyu oxirat yaxshiligini qanoatda, yomonligini ta'mada ko'rdim.

Najmiddin Kubro

Men shunday insonlarni ko'rdimki, ular uchun dunyo hayoti shu sizlar kezib yurgan tuproqdan ham tuban. Dunyo ortdimi yo yo'q bo'ldimi, unga kulib boqdimi, bunga kulib boqdimi - hech ahamiyat bermaydilar.

Hasan Basriy

Agar dunyo halol bo'lsa ham va oxiratda hisob so'ralmasa ham, bordi-yu menga berilsaydi, siz najasotdan qanday jirkansangiz, men ham dunyodan shunday jirkanardim.

Fuzayl ibn Iyoz

Dunyo hayotida qo'lga kiritolmagan narsalaring uchun qanchalik achinsang, oxirat tushunchasi qalbingdan shunchalik o'chiriladi.

Molik ibn Dinor

Dunyo hayoti bilan oxirat hayoti bir erkakning ayni vaqtda nikohida bo'lgan ikki xotiniga o'xshaydi.
Biri mamnun bo'lsa, ikkinchisi kuyaveradi.

Ali ibn Abu Tolib

Ko'rdimki, Alloh dunyo qulligidan ozod qilgan kishigina haqiqiy hur ekan.

Najmiddin Kubro

Shohlikdan, boylikdan aylama so'roq,
Dunyo mashmashasi qalbida buloq.

Mirzo Bedil

Ortiqcha orzu-havasga berilish va har narsani keyinga qoldirish -parishonlik va bema'nilikdir.

Ja'far Sodiq

Dunyo bir matokim, uning ketidan hirs qo'yib yurmagil, o'tgil yuzidan.

Abdurahmon Jomiy

Nega nafsingga bo'lursan tobe',
Nega umringni qilursan zoe?!

Zahiriddin Muhammad Bobur

Ko'zingizni hayotda kattaroq ochingki, o'layotib xotirjam yumasiz.

Alouddin Bashar

Sharq Haqni topdi, dunyodan kechib,
G'arb dunyo topdi, Allohdan kechib.

Jaloliddin Rumi

Ey xoja, qachongacha boylik to'playsan, ular o'limingdan keyin qolib ketadi-ku! Agar Xorun xazinasini jamlasang ham, baribir sening ta'magirliging va ochko'zliging tugamaydi.

Husayn Voiz Koshifiy

Pulu molga bo'lgan tashnalik suvga bo'lgan tashnalikdan ko'ra dahshatlidir.

Muhammad Zehniy

Agar ne'matning bir chekkasiga erisha olsangiz, noshukr bo'lib undan uzoqlashmang, yuz ham o'girmang.

Ali ibn Abu Tolib

Kim Allohdan dunyolik istasa, u hisob-kitob kuni Allohning huzurida ko'proq turishni xohlaydi, deganidir (ya'ni, boyligini kerakli joyga ishlatmasa, uzundan-uzoq hisob berishga majbur bo'ladi).

Bishr Xofiy

Har bir yangi narsada lazzat bor.

Abu Rayhon Beruniy

Ne'matlarning eng yaxshisi - harakat qilib erishilgani. Do'stlarning eng yaxshisi - Alloh taoloni eslatgani. Qalblarning eng nurlisi - ichida mol-dunyo sevgisi bo'lmagan.

Abul Hasan Xaraqoniy

Dunyo havasi Allohndan g'ofil qolishdir.

Jaloliddin Rumiy

Badaning uchun dunyoni, ko'ngling uchun oxiratni lozim tut. Dunyo tanni semirtiradi, oxirat fikri ko'ngilni o'stiradi.

Sufyon Savriy

Bugunning chorasini ko'rib, ertaga ehtiyoji qolmagan kishi aqllidir.

Abu Rayhon Beruniy

Orzu - tamannoga berilmaslik eng sharafli boylikdir, orzuning o'zi yomon bir amaldir.

Ali ibn Abu Tolib

Kundalik rizq ko'p, qayg'uraverma. Shu bilan birga mol orttiramana, deb o'zingni ko'p qiynaverma. Chunki har kim o'z nasibasidan ortiq bitta ham don yeya olmaydi.

Abu Ali ibn Sino

Kimki o'z nafsi-balosiya orzu-havasi domiga tushib qolsa, u beshak o'zini-o'zi chuqur qa'riga tashlagani muqarrar.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Odamzot uch narsaga afsuslanib bu dunyodan ko'chadi: to'plagan moli va boyligi bilan to'ymaydi, orzulariga erisholmaydi, oxirat hayoti uchun hozirligini qilolmaydi.

Hasan Basriy

Mol-dunyoing seni aldamasin, chunki asragan mol-dunyoing boshqalarniki bo'ladi. Ularni sarf eta olsang, o'sha seniki bo'ladi.

Abu Ali ibn Sino

O'z nafsingga hokim bo'lmasang, uni o'z hukmingda tutasan. Aks holda undan g'olib chiqib, ushlab tura olmaysan.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Boylikni topishibdi-yu aql-idrokni yo'qotishibdi. Ajabo, topgan narsalari bilan yo'qotgan narsalarining bahosi bir xilmidi?

Abu Ali ibn Sino

Badbaxtlik to'rttadir: ko'zning quruqligi, qalbning qattiqligi, orzu-havasning uzunligi, dunyoga hirs qo'yish.

Anas ibn Molik

Qalbida oltin va kumushlarni yaxshi ko'rgan odam sariq chaqa evaziga minglab odamlar qonini to'kishi mumkin.

Majididdin Xavofiy

Ochko'zlik - kambag'allik, qanoat - boylikdir. Kimningki ko'zi odamlarning mol-mulkida bo'lmasa, ularga muhtoj bo'lmaydi.

Umar ibn Xattob

Orzu-havas qalbda bir ipdir, bir uchi oyog'ingga bog'langan. Qalbingdagi orzu-havasni chiqargin, oyog'ingdagi bog' yechilsin.

Ibn Sammok

Kim agar o'sibdi nozu ne'matda,
Holi og'ir bo'lar, qolsa kulfatda.

Sa'diy Sheroziy

Haddidan oshmasin orzuning ko'pi,
Tog'ni ko'tarolmas bir somon cho'pi.

Jaloliddin Rumiy

Tijorat tirikchilik o'tkazish uchun yoki boylik orttirish uchun bo'ladi. Agar xayr va hasanotni o'ylamasdan, faqat boylik to'plash uchun tijorat qilinsa, bu savdo maqbul emasdir. Zero, faqat moddiyat uchun harakat qilmoq «xatolarning boshi bo'lgan» dunyoga hirs qo'ymoqdir.

Abu Homid al-G'azzoliy

Pulning qaerdan va qanday kelayotganini bilmog'chi bo'lsang, qaerga sarf qilinayotganiga qaragin.

Imomi A'zam

Mol-dunyo hasrati qilmasin abgor,
Mangu yashar kishi qani, qayda bor?!

Umar Xayyom

Ey inson, qo'llaringdagi zanjirlarni yech, hur bo'! Tokay oltinning, zeru zabarning asiri bo'lasan?!

Jaloliddin Rumiy

Oltin-kumush chayondir. Uning afsunini o'rganmaguncha qo'l uzatmagilki, seni halok qilur. Uning afsuni (duosi va yo'li) haloldan topib, haq-rostga xarj qilmoqdir.

Yahyo ibn Maoz

Dunyo - mo'minlarning bozori, kecha va kunduz - sarmoyalari, go'zal amallar - tijorat mollari, jannat - foydalari, jahannam esa zararlaridir.

Abu Bakr Siddiq

Senki dunyoga tolibdursan, dunyo sening sultoningdir, halok bo'lmog'ing uning qo'lidadir. Vaqtiki dunyodan yuz o'girsang, dunyoning sultoni bo'lursan.

Abul Hasan Xarraqoniy

Dunyodorlar darveshlarga tavoze' qilsa, din-iymonini saqlagan bo'lurlar, darveshlar dunyodorlarga tavoze' qilsa, gunohkor bo'lur.

Abu Ali Faryumodiy

Ey inson, bu olamdagi junbush va dabdabaga aldanma! Uyquda ko'rgan tushingda vujuding qiyma-qiyma bo'lsa ham, qo'rqma! Zero, bu dunyo bir uyqudan ibodatdir.

Jaloliddin Rumiy

Ko'rdimki, umr va dunyodan ko'ra tez o'tib ketadigan, o'lim va oxiratdan ko'ra yaqinroq, orzudan ko'ra uzunroq, xotirjamlikdan ko'ra go'zalroq narsa yo'q ekan.

Najmiddin Kubro

Binoni me'morsiz, amrni amr qiluvchisiz, tadbirni chora-tadbir oluvchisiz, dasturni tuzuvchisiz, mahkamani hokimsiz, san'atni san'atkorsiz, ishni bajaruvchisiz tasavvur qilish mumkin bo'lmaganidek, aqlarni hayratlantirgan bu koinot ham o'z Yaratuvchisiga egadir.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Dunyoga muhabbat qo'yish - o'g'rilik, zulm, haqsizlik, adolatsizliklarning qilinishiga, jamiyatning qonun va nizomlari buzilishiga sabab bo'ladi.

Mahmud As'ad Jo'shon

Bizni dunyo va oxirat saodatiga boshlovchi narsa, albatta, Allohning eng buyuk ne'mati - Aqlidir.

Abdurauf Fitrat

Bilib qo'yki, sen o'z dunyongda amaling urug'larini ekmoqdasan. Dunyong -sening dalang. O'lim oni - yig'im-terim zamoning, oxirat esa xirmoningdir. Nima ekkan bo'lsang, o'sha narsani yig'ib-terib olasan, xolos.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Biz dunyoga manmanlik uchun kelmadik. Biz sevgi uchun, boshqalarning mehrini qozonish, maxluqotni yaxshi ko'rish, yaratilgan narsalarga shafqat, muhabbat ko'rsatish uchun keldik.

Yunus Emro

Eng johil inson oxiratini bironing dunyosi uchun sotgan kishidir.

Umar ibn Xattob

Dunyo nash'ali, ammo asl joyimiz emas. Oxirat uchun ham harakat qilishimiz kerak.

Mahmud As'ad Jo'shon

Ey insonlar! Siz qay zamon tugashi sizga noma'lum bir umr ichida kun va tunlaringizni o'tkazmoqdasiz. Agar qo'lingizdan kelsa, bu hayotingizni solih amallar bilan o'tkazing. Buni ham faqat Alloh taoloning yordami bilan amalga oshira olasiz. Ajalingiz sizdan ishlash fursatini olib qo'ymasdan turib, imkoniyatlaringizni ishga soling, xayrli amallarga shoshiling. Zero, ajallarini unutgan, amallarini boshqalarga tashlagan kimsalar ham bordir. Zinhor ular kabi bo'lmang. Tezroq bo'ling, g'aflatda qolmang... Yashayotgan kishilarga emas, o'lganidan so'ng ular ortda qoldirayotgan go'zal narsalarga havas qiling!

Abu Bakr Siddiq

Siz o'tkinchi bir hayot uyidasiz va umringizning qolgan qismi ham o'tishini kutmoqdasiz... Unutmangki, bu dunyo yolg'on va aldov ustiga bino bo'lgan.

Usmon ibn Affon

Allohdan qo'rqqan kimsa jahl qilmaydi va xohlagan har ishini bajaravermaydi. Agar oxirat bo'lmasa edi, dunyoni bu tarzda ko'rmas edingiz.

Umar ibn Xattob

Ham dunyo, ham oxirat uchun harakat qilmagan odamni xushlamayman.

Abdulloh ibn Mas'ud

Dunyodagi ulushing seni albatta qidirib topadi. Sen undan ko'ra oxiratdagi ulushingga muhtojroqsan. Binobarin, sen oxiratdagi ulushingni tanla!

Maoz ibn Jabal

Dunyoda ekinlar ekib-o'rgan, baland koshonalar qurgan, uzoq vaqt zavqu safo surgan dunyoning o'g'illari, do'stlari bugun qaerda? Dunyo ularni yutib yubormadimi? Jalil Alloh dunyoga naqadar ahamiyat bermaganidek, siz ham unga shunday berilmang. Oxirat uchun harakat qiling.

Usmon ibn Affon

Alloh xohlasa, bu dunyoda beradi, xohlasa, oxiratga qoldiradi. Alloh dargohidagi ajr-mukofotlar tavakkul qilganlar uchun dunyo manfaatlaridan yanada ustun va bitmas-tuganmasdir.

Umar ibn Xattob

Dunyo g'ami o'tkinchidir. Abadiy qoladi, deb siqilma.

Muhammad Kamol Pilav

Dunyo ila oxirat ikki oilasi bor kishiga o'xshar. Inson birini rozi qilarkan, ikkinchisini ranjitadi.

Abu Bakr Siddiq

QANOAT HALOVATI VA NAFSNING ASORATI

Bir suruv qo'y ichra yuz och bo'ri kirganda bo'ladigan g'avg'odan bir soatlik shayton fasodi ziyodaroqdir. Va yuz shaytonning odamzodga qiladigan fasodidan nafsning odamzodga qiladigan fasodi yomonroqdir.

Hakim at-Termiziy

Hammadan yomoni semizlik va to'qlikdir.

Abu Yazid Bastomiy

Tanang imorati dosh bera oladigan miqdorda tanovul et.

Abdurahmon Jomiy

Bil, oyoq ostingda yurgan chumoli,
Bir donga garovdir yuz joni-holi.

Xusrav Dehlaviy

O'n olti yildan beri to'yib ovqatlanmadim. Zero, ko'p yeyish badanni og'irlashtiradi, qalbni qoraytiradi, zakovatni ketkazadi, uyquni jalb etadi va kishini ibodatga zaif qiladi.

Imom Shofe'iy

Bir qora chaqaga cho'zilsa qo'lim,
Bir yarim tangaga kesilgani soz.

Sa'diy Sheroziy

Kishi uchun eng foydali, dilni yorituvchi narsa qanoatdir. Eng zararli va nafratli narsa hirs va g'azabdir.

Abu Ali ibn Sino

Musibatga sabr qil, chunki sening ustingdan kuluvchilar ham bor.

Qozi Ahmad G'afforiy

Shirin bo'lsa ham, qand kasalga zarar,
Davo bo'lgay achchiq, taxir dorilar.

Sa'diy Sheroziy

Boshqalarda ko'rganni juda qattiq istamaslik ham qanoat hisoblanadi.

Abu Ali ibn Sino

Adovat qilging kelsa, qalbingdagi adovatga adovat qilgin, uni daf etishga urin. Va senga eng ko'p zarar yetkazadigan nafsi ammorangga va havoyi nafsingga adovat etgin, uni tuzatishga intil. O'sha zararli nafsni deb mo'minlarga adovat etmagin.

Badiuzzamon

O'shal oltin idish menga ne kerak,
Agar yovlar unga qonim solajak.

Faxriddin Jurjoni

Ey havoyu havasga berilgan nafs, tez bo'l. Chunki sen bir nafasning himoyasidasan.

Abu Ali ibn Sino

Molini haloldan topmagan, undan haqlarini chiqarib turmagan, u bilan obro'-sharafini saqlamagan kishida yaxshilik yo'qdir.

Said ibn Musayyib

Bozor ahlining kiyimlariga aldanmanglar. U kiyimlarning ichida bo'rilari bordir.

Sufyon Savriy

Muhtoj odam har bir narsadan hojati chiqishini o'ylaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

Ochlikda qolmasa chidam va toqat, Ba'zan arpa non ham ko'rinar novvot.

Xusrav Dehlaviy

Eng quturgan hayvon ham pishiq qarmoq bilan ilintirishga nafsingchalik loyiq emas.

Hasan Basriy

Insonning dushmani uchta: dunyosi, shaytoni va nafsi.

Yahyo ibn Maoz

Halol kasb qilish tog'ni ko'chirishdan og'irdir.

Abdulloh ibn Abbos

Ne'matning qadri u yo'qolgandagina bilinadi.

Abu Rayhon Beruniy

O'zing topib yegan sirkayu piyoz -
Oqsoqolning nonu barrasidan soz.

Sa'diy Sheroziy

Poklik faqirlikning ziynati sanaladi, shukr qilish esa mol-dunyoning ziynati sanaladi.

Ali ibn Abu Tolib

Qanoat mevasi - rohat, kamtarlik mevasi - muhabbat.

Mu'iniddin Juvayniy

Agar biz mo'min bo'laturib, nafsimizni jilovlay olmasak, demak, biz hali komil mo'min va komil iymon egasi emasmiz. Komil iymonga ega bo'lmaganimizdan nafsoniy orzu-havaslarini jilovlay olmayapmiz.

Umar Foruq Saydo al-Jazariy

Yashash uchun ovqatlanurlar, ovqat yeyish uchun yashamaslar.

Majididdin Xavofiy

Tok sharob beradi g'o'radan keyin,
Buta gul ochadi g'unchadan keyin.

Xusrav Dehlaviy

Asalarilar ham o'z jinsidan bo'laturib ishlamay, uyadagi asalni bekorga yeb yotadiganlarini o'ldirib tashlaydilar.

Abu Rayhon Beruniy

Sabr shunday kuchli bir narsadirki, g'azabni shijoatga, shiddatni halimlikka, kattalikni tavoze'ga, yomonlikni yaxshilikka aylantirmaklikka quvvati yetar.

Abdulla Avloniy

Iltimosga qolgan kunda o'limni, bosqlik va ta'masizlikda barhayotlikni ko'rdim.

Najmiddin Kubro

Riyozat qilichlarini sug'urib, nafsing bilan mujodala qil. Riyozat to'rt yo'l bilan bo'ladi: oz yemoq, oz uxlamoq, oz gaplashmoq, barcha jonlidan kelgan iztiroblarga chidamoq.

Yahyo ibn Maoz

Nafsing jiyroni bo'larkan roming,
Ixlos tangasiga so'qilur noming.

Nizomiy Ganjaviy

Xaloyiq ikki ishdan halokatga yuz tutar: birinchisi - maxluqotning hurmatini saqlamaslikdan, ikkinchisi - Alloh bergan ne'matning shukronasini bilmaganidan.

Abu Yazid Bastomiy

Oltin va kumushi bo'lmagan odam kambag'al emas, balki es-hushi va kasb-hunari bo'lmagan kishi kambag'aldir.

Majididdin Xavofiy

Qanoatli kishi och va yalang'och bo'lsa ham boydir, dono bo'lsa ham amirdur.

«Mahzan al-ulum»

Sabr bilan ishlar bitar, shoshqaloqlik boshga yetar.

Husayn Voiz Koshifiy

Ozgina tanballikka yo'l qo'yilgan joyda nafs sizga hokim bo'la boshlaydi. Inson to o'limiga qadar shayton va nafs hujumidan omonda bo'lolmaydi.

Umar Foruq Saydo al-Jazariy

Og'irchilikda sabr qilish - eng ulug' ne'mat.

Muhammad Zehniy

Har kecha so'nggida nuri ziyo bor,
Har bardosh so'nggida zavqi safo bor.

Nizomiy Ganjaviy

Boylik g'urbatda ham vatan bo'ladi, faqirlik vatanda ham g'urbat bo'ladi.

Ali ibn Abu Tolib

Barcha yukni ko'tardim, ammo burchdan og'irroq yukni ko'rmadim. Barcha lazzatni totib ko'rdim,

ammo salomatlikdan chuchukroq lazzatni totmadim. Eng shirin lazzat sog`-salomatlikda ekanini angladim.

Luqmoni Hakim

Inson ichida eng ablah inson,
Nafs-havo ketidan bo'ladi sarson.

Farididdin Attor

Taniqli do'stlarimiz havoyi nafsga moslashib yashalgan hayotni «to'ng'iz hayoti» deb atardilar va shunday hayot kechiruvchilarga «Bizdan nariroq tur, ey to'ng'iz!» derdilar. Agar bundan ham xunukroq bir kalima topilsaydi, shubhasiz, ularga o'sha so'zni laqab qilib taqardilar.

Ismoil ibn Iyosh

Boylikning yaxshisi haloldan topilgani va savobli ishlar uchun sarf etilganidir. Boylikning yomoni haromdan topilgani va harom ishlar uchun sarf etilganidir.

Muhammad Zehniy

Faqir ulki, uning ovqati - nima topsa, o'sha bo'ladi, libosi avratini yopishga yetadi, makoni qaerda o'ltirgan bo'lsa, o'sha yerdir.

Abu Turob Naxshabiy

Kimning bo'shroq cho'ntagi,
Tinchroq tepar yuragi.

Nizomiy Ganjaviy

O'z nafsini faromush qilgan Allohni yod qilgan bo'lur.

Abu Yazid Bastomiy

Yotlarning yog'liq ovqatidan o'zingga yaqinlarning mushti yaxshi.

Mahmud Qoshg'ariy

Qanoat kishini qudratli qilur.

Sa'diy Sheroziy

Borma aytmaganning dasturxoniga,
Qo'l uzatsang, qadring tushar noniga.

Pahlavon Mahmud

Kim bozorga chiqib, bir narsani ko'rsa-yu o'sha narsaga havasi kelsa va olmaganiga sabr qilsa, bu ishi o'n ming dirhamni Alloh yo'lida infoq-ehson qilishdan yaxshidir.

Zahhok

Kim boyni ikrom qilib, kambag'alni xorlasa, la'natlangandir.

Abdulloh ibn Abbas

Boy birodarlarimizga adolat qilmadik. Ular yeydilar, biz ham yeymiz. Ular ichadilar, biz ham ichamiz. Ular qiynaladilar, biz ham qiynalamiz. Ularning ko'p mollari bor, unga qarashadi, biz ham ular bilan birga u mollarga qaraymiz. Ular hisob berishadi, ammo biz hisob berishdan ozodmiz.

Abu ad-Dardo

Har sabrning oxiri zafar,
Har achchiqning ketidan shakar.

Jaloliddin Rumiy

Kambag'allar ham, boylar ham uchta narsani ixtiyor etishgan. Kambag'allarning ixtiyor qilgan narsalari - nafsning rohati, qalbning yumshoq, hisobning yengil bo'lishi. Boylarning ixtiyori - nafsning charchashi, qalbning mashg'ulligi va qattiq hisob.

Shaqiq Zohid

Oqil kishi dunyodagi rizqiga rozi bo'ladi va mol to'plashga mashg'ul bo'lmaydi. Oxirat amallari bilan shug'ullanadi. Chunki oxirat qaror topish va ne'matlar uyidir. Dunyo foniylik uyi, u xiyonatkor, fitnakordir.

Abu Lays Samarqandiy

Alloh taolo Odam bilan Havvoni yerga tushirganida ular dunyo hidini topishdi va jannat bo'yini yo'qotishdi. Ikkovini qirq kun dunyoning bad bo'yi o'rab oldi.

Zahhok

O'tirgil ochu bechora, yalong'och,
Vale nokasga aslo bo'lma muhtoj.

Sa'diy Sheroziy

Dunyo - Allohning ekinzori, odamlar - shu ekinzorning ekini, o'lim - o'roq, jonni oluvchi farishta alayhissalom - shu ekinni o'ruvchi, qabriston - uni yanchuvi, jannat va do'zax - havoyi xohishlarning uyidir. Bir guruhi jannatda, bir guruhi do'zaxda bo'ladi.

Yahyo ibn Maoz

Sizlarga ajablanaman. Dunyo uchun amal qilasizlar, vaholanki, unda amalsiz ham rizqlanasizlar. Oxirat uchun amal qilmaysizlar, vaholanki, unda amalsiz rizqlanmaysizlar.

Iso ibn Maryam

To'rt narsani to'rt narsadan talab qildik va bu yo'lda xato etdik: boylikni moldan talab qildik, u qanoatda ekan; rohatni ko'plikdan izladik, ozlikda ekan; ne'matni taom va kiyimdan qidirdik, satrda, ya'ni Alloh yopgan ayblarda va Islomda ekan.

Hakim Hotam Lifofiy

Kim tong ottirsa, u mehmondir. Moli yalang'ochdir. Mehmon jo'nab ketadi, yalang'ochlik ortiga qaytadi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Bilingki, banda yaxshilarning darajasiga aziyatlar va mashaqqatlarga sabr qilish bilan erishadi.

Abu Lays Samarqandiy

Odamlar kambag'allikni yomon ko'radilar, men yaxshi ko'raman. Ular o'limni yomon ko'radilar, men yaxshi ko'raman. Faqirlikni Rabbimga tavoze'li va o'limni Rabbimga mushtoq bo'lganim uchun yaxshi ko'raman.

Abu ad-Dardo

Agar sen balolar yo'lga tushib qolsang, ko'zing quvonsin. Chunki bu yo'ldan payg'ambarlar va solih kishilar yurgandir. Agar rohatli yo'l boshlansa, sen nafsingga yig'lagin. Ularning yo'lidan adashtirilibsən.

Vahb ibn Munabbah

Haloldan kasb qilish iffatli kambag'alni go'zallashtiradi, zaifning muhtojligini berkitadi, pastkash g'iybatchining tilini kesadi.

Hakim Abdul Qosim

Hech bir narsamni davolash nafsimni tarbiyalash va uni davolashchalik menga og'ir kelmadi. Chunki u goh men taraf bo'lar, goh menga qarshi chiqardi.

Sufyon Savriy

Kim a'zolarining nafsoniy orzulariga bo'yin egib, ularni shod etgan bo'lsa, bu - qalbiga nadomat niholini o'tqazgan, deganidir.

Yahyo ibn Varroq

Jannatga ishtiyiqi bo'lgan kishi dunyoda nafsoniy orzu-havaslaridan tiyilsin.

Ali ibn Abu Tolib

Nafs va shaytonga muxolafat qilishlik bilan isyon et, ular senga nasihat qiluvchi bo'lib ko'rinsalar ham, hech tinglama.

Imom Busiriy

Inson nafs yomon sifatlarga ega bo'lsa, undan qutulmagunicha his olamidagi ma'nolarni, moddaning ortidagi aql va xayol chegaralarini mushohada qilolmaydi.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Ko'pchilik yoqtirmaydigan o'lim va kambag'allik qanday ajoyib narsalardir! Allohga qasamki, boylik ham, faqirlik ham bir ne'matdir. Qaysisi bilan imtihon qilinsam ham, xotirjamman. Boy bo'lgan kezlar muhtojlarga yordam qilish, faqirlikda esa sabr etish fazilati bor.

Abdulloh ibn Mas'ud

Qur'onga g'ilof, ilmga manba bo'ling. Allohdan kunlik rizqingizni so'rang.

Umar ibn Xattob

Rizqing uchun harakat qil, ammo rizq topaman, deb to'g'rilikdan ayrilma va musulmon holda o'lishga intil. Mazlumning badduosidan saqlan.

Maoz ibn Jabal

Nafs orzu-istaklari cheksizdir. Nafs faqat o'zini o'ylaydi. Vaholanki, nafs uchun foydali tuyulgan narsa inson va jamiyat uchun zarar keltirishi mumkin. Biz zararli, foydasiz narsalarni tark etishimiz lozim. Bu esa, faqat Islomiyat orqali amalga oshadi. Faqat musulmon kishigina bu ishning uddasidan chiqishi mumkin.

Umar Foruq Saydo al-Jazariy

Haq og'irdir, biroq tomoqdan oson o'tadi. Botil yengilgina, ammo kasallik keltirib chiqaradi. Necha-

necha insoniy orzu-istaklar borki, ularga ergashilsa, uzoq vaqt davom etguvchi xafagarchilik bilan nihoya topadi.

Abdulloh ibn Mas'ud

Boyning bir ko'zi kambag'alda bo'lishi kerak. Bir qo'lini kambag'alga berishi lozim. Kambag'aldan yuz o'girgan boyning ko'zlari xoin ko'zdir.

Muhammad Kamol Pilav

Qullik - amal etish, amal bilan hukmlarni muhofaza qilish, va'daga vafo, boriga rizo, yo'g'iga sabrdir.

Usmon ibn Affon

SAXIYNING SAXOVATI VA BAXILNING SHIKOYATI

Kimning himmati-yu muruvvati qanchalik ko'p bo'lsa, shunga yarasha odamlar uning kayg'usiga sherik bo'larlar, hamdardlik bildirarlar.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Har qanday odamning qalbida saxiyga muhabbat, baxilga nafrat bor.

Yahyo ibn Maoz

So'ralmasidan bergan haqiqiy saxiy odam, qasos olishga qodir bo'laturib, avf etgan haqiqiy mard odam.

Husayn ibn Ali

Saxiy, mardlar yozsa dasturxon,
Hatto itga tegar ustixon.

Xusrav Dehlaviy

Baxil kishi o'z mol-mulkinging qorovuli va o'zgalarga qoldiradigan merosning xazinachisidir.

Muhammad Zehniy

Kishi qanchalik badavlat bo'lmasin, u xasis va baxil bo'lsa, el ichida obro'siz va qadrsiz bo'ladi.

Abulbarakot Qodiriy

Ochko'zning boyligidan g'am-alam va ozor yetadi. U qaerga borsa, shu yerda dod-u faryod ko'tariladi. Ta'magirning mol-mulkiga yomon ko'z bilan qarama, zero uning boyligidan tish zirqiraydi.

Majididdin Xavofiy

O'g'ilginam, totimagil baxil nonidan,
Uzoq bo'l, baxilning dasturxonidan.

Farididdin Attor

Boshingizga mushkul ish va tashvish tushganida munis bo'lib, odamlarga mehr-muhabbat ko'rsatasiz. Ammo davlatu ne'matlarga erishganingizda bag'ritoshlikka moyil bo'lasiz.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Pulni o'ylab sarf qilmoq yarim foydadir.

Hasan Basriy

So'ralmasidan avval berilsa, bu saxovat hisoblanadi. So'ralganidan so'ng berilsa, hayo yoki mazammat bilan bog'liq bo'lib qoladi.

Ali ibn Abu Tolib

O'zing muhtoj bo'laturib, saxiylik qilaman dema.

Muhammad Siddiq Rushdiy

Boshqa kishining moli qo'lingda bo'lsa ham, seniki hisoblanmaydi. Chunki u qaytariladi.

Mahmud Qoshg'ariy

Himmat kamarini bog'lagan hamon,
Chumoli yengadi sherni begumon.

Mirzo Bedil

Odamlar ichidagi eng yaramasi xasisdir, ularning ichidagi eng yalqovi pastkashdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Olimlarning aytishlaricha, odamlar to'rt toifadan iborat. Ularning birlari ochko'zdirlar. O'zlari yeb, boshqalarga bermaydilar. Ikkinchilari o'taketgan ziqnalar bo'lib, o'zlari ham yemaydilar, boshqalarga ham bermaydilar. Uchinchi toifa saxiy kishilardirki, ular o'zlari yeb, boshqalarga ham beradilar. To'rtinchisi - oliyhimmat odamlardir, o'zlari yemay boshqalarga beradilar.

Majididdin Xavofiy

Ta'magir ko'z dunyo moliga to'ymas,
Xuddi to'lmaganidek shabnamga quduq.

Sa'diy Sheroziy

Chiroyli to'ningni o'zing kiy, shirin taomingni esa boshqalarga tut.

Mahmud Qoshg'ariy

Go'zallarning yuzi ko'zguda go'zal ko'rinadi, in'om va ehsonning go'zalligi esa faqir va g'ariblar ila bilinadi.

Jaloliddin Rumiy

Qizg'anchilik ojizlikning isyonidir.

Ali ibn Abu Tolib

Yordam berishning go'zalligi undan kishining tasalli topishida ko'rinadi.

Abu Ali ibn Sino

Kishilarga boqsang noz-ne'mat kuni,
Yetishar dodingga mashaqqat kuni.

Farididdin Attor

Hayot vaqtingda bergan in'om-ehsonlaring, garchi ularni tuki yo'q (qirchang'i) bo'riga bergan bo'lsang-da, zoe ketmas. Qiyomat kunida bularning ajri senga bo'lur.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Xayr-sadaqani kasb qilib olgan odamga hech bir ish yoqmaydi.

Majididdin Xavofiy

Xasis kishi o'z shahrida ham begona.

Ali ibn Abu Tolib

Biz insonlardan ba'zi birlarimiz soyani quyoshdan ustun qo'yamiz, jannatdan jahannamni ustun qo'yamiz.

Ahmad ibn Harb

Pinhon tutsang yo`qolur, bersang o`zingda qolur.

Xusraviy Dehlaviy

Saxovatsiz kishi birla gavharsiz sadafning hukmi bir.

Alisher Navoiy

Baxilning yuziga ko`p qarasang, bag`ritosh bo`lasan.

Muhammad Siddiq Rushdiy

Nokas eshigiga qadam qo`ymag`il,
Duch kelganda hatto holin so`rmag`il.

Farididdin Attor

O`z vaqtidan kechikib berilgan in`om-ehson mahkam tortilgan zanjir misoli qattiq bo`g`uvchidir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Xayr va ehsonda isrof bo`lmaganidek, isrofdam ham hech qanday xayr yo`qdir.

Imomi A`zam

Himmat va saboti bo`lmagan millatning haqqi hayoti yo`qdur.

Abdurauf Fitrat

Nokasga yo`l ko`rgazmoq - go`rga chiroq tutmoqdir.

Sa`diy Sheroziy

Gul atri mushknikidan ortiqroqdir, qurib qolsa xashakdan farqi yo`qdir.

Xusrav Dehlaviy

Qaerda hirs yonar betutun,
Odamiylik unga bo`ladi o`tin.

Mirzo Bedil

Saxiylik bu - insonning saxovat ko`rsatib, keyin bu haqda unutilishidir.

Majididdin Xavofiy

Tog` tepasidagi qoyalarni ko`chirish minnat eshitish yuklariga nisbatan yengilroqdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Rizqu ro`zing ko`p bo`lsin desang, ko`p sadaqa qil.

Ali ibn Abu Tolib

Ali ibn Husayn kechasi nonto`rvasini ko`tarib chiqib, odamlarga sadaqa berardi va aytardiki: «Maxfiy sadaqa Parvardigorning g`azabini so`ndiradi».

Abu Hamza Sumoliy

Yarim tovoq oshki, toparsan nasib,
Yarmini berki, yesun bir g`arib.

Haydar Xorazmiy

Riyo bor har qanday ishda ravig-u ziyo yo'qdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Bir ishni qilishga odatlangan kishi undan hech qachon voz kecha olmaydi.

Majididdin Xavofiy

Qo'y ta'mani, bor esa senda tamiz,
Shubhasiz, el ichra bo'lg'aysan aziz.

Farididdin Attor

Mol-mulkni behuda isrof qilish kufroni ne'matdur. O'ylamasdan boyligini sarflash to'liq tanazzulga olib keladi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Ibrohim alayhissalomni mehmonlarning otasi, deb atashardi. U kishining uylarida to'rt eshik bor edi, qaysi eshikdan biror kishi kelarkin, deb qarab o'tirardilar.

Ikrima

Bir-ikki so' bug'doydan ovqat tayyorlab, birodarimni chaqirishim men uchun bozorlaringizga chiqib, qul ozod qilishimdan mahbubroqdir.

Ali ibn Abu Tolib

Mehmonni davlat va barakotdan sanaydiganlar o'lib ketdi. Har bir qora sharpa qo'noq bo'lmasin, deb chodir buzuvchilar qoldi.

Mahmud Qoshg'ariy

Mehmonga xos bo'lgan odoblardan biri shundayki, kimki mehmonga taklif etilsa, rad qilmay borish kerak. Borganda esa uyning yuqorisini ko'zlamay, uy sohibi qaerni ko'rsatsa, o'sha joyga o'tirish lozim. Kirayotganda va o'tirayotganda ta'zimu tavoze'ni unutmasin. O'zlari xohlamay turgan ikki odamning orasiga suqilib o'tirilmaydi, chunki ularning suhbatiga to'sqinlik qiladi.

Mahmud ibn Muhammad

Agar biror qayg'u-alam yuz bergani yoki ta'ziyali joyni eshitsang, darhol o'sha yerga bor. Agar ziyofatu mehmondorchilikka chaqirilsang, unda o'zing o'ylab ish tut.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Zoriqma xasislar suhbat-noniga,
Ishonma nokasning ahd-paymoniga.

Abulmajd Sanoiy

Qo'noq qo'nmas qora uylar yiqilsa yaxshi.

Qo'rqut ota

Mehmonga borsang, uy egasi ko'rsatgan joyga o'tir. Nimani keltirsa, indamay ye. Mezbon tashqariga chiqsa, o'rningdan turma, ruxsatsiz narsa qidirma. Goh buni, goh uni ushlayverma. Ammo kitoblari turgan bo'lsa, ko'rish mumkin.

Qayum Nosiriy

Mehmonni eshikka kuzatib qo'yish sunnatdir.

Husayn Voiz Koshifiy

Ojiz, g'arib mehmon kelsa, hozir bo'lgan narsani mehmonga tezlik bilan qo'y, unga malol keltirma.

Mahmud Qoshg'ariy

Mehmon rioya qilishi lozim bo'lgan odoblardan yana biri shuki, mehmon mezbonga ish buyurmasin. Chunki buyurgan ishini bajarish uy sohibiga og'irlik qilishi mumkin. Agar mehmondan qanday ovqat qilib berish haqida so'ralsa, yengil ovqatni tanlasin. Ulug' kishilar doimo shunday qilishgan.

Mahmud ibn Muhammad

Jannat eshigiga uch qator so'z yozilgan. Ulardan biri: «Nima amal qilgan bo'lsak, topdik. Bergan bo'lsak, foyda oldik. Nimaiki olib qolgan bo'lsak, zarar qildik».

Nazzol ibn Sabra

Qaysilaringiz bir dirhamni sog'ligida va baxilligida infoq-ehson qilsa, o'lim vaqtida yuz dirhamni infoq etishni vasiyat qilishidan yaxshidir.

Abdulloh ibn Mas'ud

Men Oisha onamizning (r.a.) yetmish ming dirham sadaqa qilganlarini ko'rdim. Ko'ylaklarining yoni esa yamoqli edi.

Urva ibn Zubayr

Bir xotin bolasi bilan ketayotgan edi, bo'ri uning bolasini olib qochdi. Xotin bo'rining orqasidan ketayotib, bitta nonini taom so'ragan gadoga berdi. Shunda bo'ri qaytib kelib, bolasini unga topshirdi. G'oyibdan ovoz keldi: «Bir luqmaga - bir luqma».

Solim Abu Ja'd

Agar boylik topsang, uni qurtlarga yem bo'lmasin yoki qaroqchilar qo'lga tushmasin, desang, sadaqa qil.

Abdulloh ibn Mas'ud

Men hech kimdan biror narsa so'ramayman. So'ramasimdan nima bersa, olaman.

Abu Hurayra

Fazilat ahlini haddidan oshirmasdan hurmat qilish mustahabdir. Biror kishini boyligidan umid qilib, boy bo'lgani uchun hurmat qilish joiz emas.

Abu Lays Samarqandiy

Torlik-ziqnalik qilmanglar, aks holda sizlarga torlik qilinadi.

Hasan Basriy

Mansab, boylik g'amiga to'lib-toshsa dil,
Faqir, notavonlarga xizmatda bo'lgil.

Mirzo Bedil

Mehmon kirmagan uyga farishtalar ham kirmaydi.

Anas ibn Molik

Kim chaqirsa kelishdan ozorlanadigan kishini da'vat etsa, bu da'vat etgan kishiga bir gunoh yoziladi. Agar da'vat etilgan kishi kelsa, ikki gunoh yoziladi. Chunki da'vat qilgan kishi uni o'zi istamagan holda yemakka zo'rlagan bo'ladi.

Sufyon Savriy

Ziyofatdan maqsad - boyligini ko'z-ko'z qilish va maqtanish bo'lmasligi kerak. Faqatgina Payg'ambarimizning odatlarini qilish, mo'min birodarlar orasida mehr-oqibatni davom ettirish va ularning qalbiga surur berish bo'lmog'i lozim.

Abu Lays Samarqandiy

Kim topolsa muhtoj bo'lmaslik yo'lin,
Fuqaro-yu shohga cho'zmagay qo'lin.

Mirzo Bedil

Qarindoshlarga, qo'ni-qo'shnilarga yaxshilik qil, olgan hadyalaring evaziga qimmatliroq narsa hozirla.

Mahmud Qoshg'ariy

Xasis xazinaga yetishsa nogoh,
Hirsidan yo'lini yo'qotar gumroh.

Xusrav Dehlaviy

Eng ezgu ehson hojatmandga berilganidir.

Ali ibn Abu Tolib

Minnat qilish berilgan ehsonni yo'qqa chiqaradi.

Abu Rayhon Beruniy

Befahm mehmon uy egasini xijolatga qo'yadi.

Mahmud Qoshg'ariy

Hisobsiz mol yiqqan bilan odam saxiy bo'lolmaydi.

Qo'rqut ota

O'z to'ningga agar solsang yuz yamoq,
O'zga to'nin so'ragandan yaxshiroq.

Sa'diy Sheroziy

Faqiru miskinlarga vojib sadaqalarni bajo keltirmagan boylarga jahannamda dahshatli bir handaq bordir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Daraxt o'rniga gar eksang tikan,
Shunday tikan ekki, gul bersa ekan.

Xusrav Dehlaviy

Boylik ehson qilinsa - izzat, berkitilsa - xorlik keltiradi.

Ali ibn Abu Tolib

Adolat haqiqati va zulmning malomati

Hokimiyat jilovi odil podshoh qo'lida bo'lsa, hamma adolatli bo'lishga va yaxshi xislatlarni egallashga intiladi. Aksincha bo'lsa, xalq yolg'onchilik va boshqa yaramas hatti-harakatlarga moyillik ko'rsatadi.

Jaloliddin Davvoni

Mol ziqnalarning, qurol qo'rloqlarning, rahbarlik zaiflarning qo'lga tushsa, ishlar buziladi.

Abu Bakr Siddiq

Podshohlar o'zlarini adolat bilan bezatishlari kerak, xalq bunday podshohga ehtirom ko'rsatishi zarur.

Abdulloh Muqni'

Sultonning xizmatida bo'lsang ham suhbatidan o'zingni tiy.

Mu'iniddin Juvayniy

Ikkala da'vogar rozi bo'lishibdi-yu, qozi rozi bo'lmabdi.

Abu Rayhon Beruniy

Obidning ibodati nafsini, odilning adolati olamni isloh etar.

Arab hikmati

Qozi besh bodiring yesa gar pora,
Yuz poliz hukmiga topadi chora.

Sa'diy Sheroziy

Ko'pincha yoki ba'zan Hasan al-Basriyga o'xshash buyuklarni Xajjoj zolimga o'xshashlar tug'adilar,
go'yo sho'r dengiz suvidan dur-marjonlar chiqqani kabi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Kimki tig' ko'tarar birov joniga,
Zamon tashna bo'lur uning qoniga.

Abulqosim Firdavsiy

Ma'mur bo'lur adl ila har qayda viloyat.

Lutfiy

Adolat - oxiratda najot, dunyoda saodat boshidir.

Ali ibn Abu Tolib

Har bir kun uchun haq va haqiqat hozir narsa.

Abu Rayhon Beruniy

Ikki er hayvon olishadi, o'rtada pashsha yanchiladi.

Mahmud Qoshg'ariy

Solmagin zaiflar diliga alam,
Zo'rroqning jabriga yo'liqma sen ham.

Sa'diy Sheroziy

Jazolashdan ko'ra kechirmaklik mardlikdir. Ojiz odam kechirolmaydi. Afv etish kuchlilar fazilatidir.

Maxatma Gandi

Har kim gunohkor kishini kechira olsa, bu ulug'lik va oliyhimmatlik nishonidir.

Mu'iniddin Juvayniy

Pora faqat nohaqligu zolimlarga yordam berguvchidir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Hech kim ko'tarilib bo'lolmas rahbar,
Agar u bo'lmasa raiyatparvar.

Xusrav Dehlaviy

Agar qaysi yerda g'arib xo'rlansa, o'sha mamlakat tezda vayron bo'lur.

Sa'diy Sheroziy

Sitamgarlik kufrikdan ham yomonroqdir.

Majididdin Xavofiy

Xastani Alloh davolaydi, pulini tabib oladi.

Turk hikmati

Dovyuraklik boshqa yaxshi fazilatlarining o'sishi uchun albatta zarur. Axir mard bo'lmay turib, adolat izlash yoki muhabbatni ardoqlab asrash mumkinmi?

Maxatma Gandi

Chumolini cho'qib qirar qirg'ovul,
Oxir qarchig'aydan o'z holi mushkul.

Xusrav Dehlaviy

Hukmdorlar g'azablangan paytlarida ham gunohkorga nisbatan shafqatli bo'lmoqliklari kerak. Toki uni eng muhim narsadan mahrum qilib qo'ymasinlar.

Sulton Ardasher

Kishilar orasida uch xiliga ko'proq achinaman: oldin xalqining yo'lboshchisi bo'lib, keyin xorlikka yuz tutgan kishiga, oldin boy, keyin faqir bo'lgan kishiga, dunyo o'yinchoq qilib o'ynagan olimga.

Fuzayl ibn Iyoz

O'tkir qilichning boshga tushadigan zarbasi ba'zi nodonlarning hukmi ostida mute'-itoatda bo'lib yurishdan afzaldir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Dunyoning ishlari siyosatsiz tartibga tushmaydi. Agar ta'lim-tarbiya, jazo to'g'risidagi qonun-qoida bo'lmasa, mamlakat ishlari buziladi.

Husayn Voiz Koshifiy

Ovlamoq uchun bir ko'ngilni nuqul,
Boshqasiga ozor bermoq noma'qul.

Sa'diy Sheroziy

Gar inson ekansan, xalq manfaati yo'lida harakat qil, toki xalq o'z xohish-istagi bilan sening xizmatingda bo'lsin.

Majididdin Xavofiy

Muhtojga yordam berishni ertaga qoldirmang. Zero, sizga yoki unga ertaga nima bo'lishini bilmaysiz.

Ali ibn Abu Tolib

Ko'plar molin berib, mardlik qiladi, Ko'plar jonin berib, mardlik qiladi.

Abdurahmon Jomiy

Odamlarning tuban darajalisi ham o'zidan tubanroq bo'lgan birovga egalik va raislik qilishdan xoli emas.

Abu Rayhon Beruniy

Taroq aslida sochni tartibga solish uchun ishlatiladi-yu, ammo shu bilan birga u sochlarning ba'zilarini joyidan yulib tushiradi.

Abu Ali ibn Sino

Mansabdor boshda shon-shuhratga ega bo'ladi, oxiri - dorga.

Qozi Ahmad G'afforiy

Zulm ko'rsa davringda zolimdan el,
O'sha zulm sendan erur, yaxshi bil.

Sa'diy Sheroziy

Haqiqat va adolat bilan to'g'ri siyosat yurgizmagan har bir rahbar va boshliq qattiq azob-uqubat va baloga giriftor bo'lur.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Shuni bilginki, mamlakatda tartib-intizom va osoyishtalik o'rnatilishi odil podshohga bog'liq. Askarlar farovonligi va davlatning gullab-yashnashi uning odilligidan. Fuqarolar podshohning xazinasini hisoblanadi. Xazina bo'sh bo'lsa, podshoh kambag'al bo'lib qoladi.

Majididdin Xavofiy

Adolatning faqat bitta surati bor, zulmning bo'lsa - mingta.

Qozi Ahmad G'afforiy

Kimningki quzg'undan rahbari bordir, Uning guzari ham o'laksazordir.

Abu Abdulloh Rudakiy

Agar adolat himoya qilinmasa, zaif va kuchli odamlar yo'qolib ketadi. Modomiki, zaiflar qirilib ketar ekan, kuchlilar ham omon qolmaydi. Chunki kishilarning turmushi bir-biri bilan o'zaro bog'liq. Xullasi kalom, xalqning ahvoli adolatsiz yaxshilanmaydi.

Husayn Voiz Koshifiy

Mardlik kuchda va shamshir o'ynatish san'atida emas, mardlik o'zni tuta bilishda va adolatli bo'lishdadir.

Sa'diy Sheroziy

Qayu xazinaga zulmning bir aqchasi kirsam, ul xazinani yiqmay qo'ymas.

Poshshoxo'ja

Tenglik hukm surgan joyda sotqin, aldamchi ehtiroslar, g'am-g'ussa bo'lmaydi.

Abu Rayhon Beruniy

Ey, birov qasdiga choq qazgan inson,
Oqibat o'zingga qo'yasan qopqon.

Jaloliddin Rumi

Bu dunyo ibratli ishlar va pand-nasihatlarga to'ladir. Ayni vaqtda ko'z yoshlariga ham serob.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Sitamgar musulmon odil g'ayridindan yomonroqdir.

Majididdin Xavofiy

Dema: mingni jangda qirib tashlayin,
Qani, bittaga jon beru mard deyin.

Xusrav Dehlaviy

Ko'pchilik qonuni vijdon ishida ketmaydi.

Maxatma Gandi

Odamgarchiligi bor mard kishi o'zidan va o'ziniki ekanligiga hech kim tortishib o'tirmaydigan narsadan boshqasiga egalik qilmaydi.

Abu Rayhon Beruniy

Mazlumlar dilini og'ritma bir zum,
Balki bir kun o'zing bo'lasan mazlum.

Sa'diy Sheroziy

Podshohga yaqin va uning xizmatida bo'lgan kishilar xorlanish va haqorat eshitishdan nolimasliklari kerak. Suvga tushgan g'avvos sho'r suvdan totimay iloji yo'q.

Abdulloh Muqni'

Adolat butun kamolot majmui bo'lsa, yomonlik uning aksi, ya'ni butun kamchiliklar majmuidir.

Jaloliddin Davvoniy

Qachonkim shod esang, g'amlina rahm et,
Agar sulton esang, miskina rahm et.

Hofiz Xorazmiy

Sening najotingga xayrixoh bo'lmagan kishidan hojatingni so'rama.

Umar ibn Xattob

Qo'rquvga muhtalo bo'lgan kishi faqat qochishdan najot izlaydi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Kimki o'zini sultonga yaqin tutishga intilsa, mol-dunyosi talon-taroj xavfi ostida qoladi. Kimki undan o'zini tortsa, shamshirining tig'iga muftalo bo'ladi.

Mu'iniddin Juvayniy

Kim mehr ko'rgazdi yirtqich bo'riga,
Sitam-la sho'r qo'shdi qo'yning sho'riga.

Sa'diy Sheroziy

Agar hokimiyat atrofida adolat hukm surmasa, u inqirozga yuz tutadi.

Abu Bakr al-Xorazmiy

Kimninghojati tushsa, unga ko'mak berish sizga vojibdir.

Ali ibn Abu Tolib

Muyassar bo'lsa tillodan senga taxt,
O'zingdan pastga zinhor aytmagil saxt.

So'fi Oллоhyor

Barchaning joniga tegar darajada shafqatsiz va uchragan kimsa seni turtib ketar darajada yuvvosh bo'lma.

Sa'diy Sheroziy

Mumkinmi chivinni qilichda chopmoq, Sher nechuk pashshaga urgay shapaloq!?

Xusrav Dehlaviy

Bu ummatga uch narsadan zararliroq narsa yo'qdir: pulni yaxshi ko'rish, boshliq bo'lishga intilish va sultonlar eshigiga qatnash. Batahqiq, Alloh taolo ulardan chiqish yo'lini ham ko'rsatib qo'ygan.

Abu Hurayra

Sultonning suhbatı xatarlıdır. Agar unga itoat etsang, diningda xatar bo'ladi. Agar osiylik qilsang, nafsingga zarar. Yaxshisi, u seni tanimagani ma'qul.

Mahmun ibn Mahron

Diling kuymasin noumidlik bilan, yorug' kun tug'ilgay qaro kechadan.

Sa'diy Sheroziy

Ko'pincha tenglik tushunchasining adolat bilan aralashganini ko'ramiz. Insonga ikki, qo'yga to'rt oyoq berilishida bir tengsizlik bordir. Ammo adolatsizlik emas. Insonga bunisi, qo'yga esa unisi yarashadi.

Alouddin Bashar

Gunohlarning zulmdan-da kattarog'i yo'qdir... Zolim qilgan zulmi uchun tavba qilsin, zulm bergan kishidan kechirim so'rab olsin. Agar qodir bo'lmasa, uning uchun istig'for aytsin, duo qilsin.

Abu Lays Samarqandiy

Kim zolimning zulmiga yordam bersa yoki biron musulmon kishining haqqini poymol qiladigan hujjatni unga o'rgatib qo'ysa, Allohning g'azabiga yo'liqadi va bu ishning gunohi uning ustidadir.

Abdulloh ibn Mas'ud

Iymon ko'pincha qalbdan o'lim vaqtida sug'urib olinadi. Gunohlar ichida iymonni qalbdan eng tez sug'urib oluvchisi bandalarga yetkazilgan zulm ekan.

Abu Bakr Varroq Termiziy

Zolimning zulmidan ezilgan va qo'rquv bosgan tuvaloq inida yotgan joyida jon beradi.

Abu Hurayra

Dunyo (yurt) obodligi to'rtta narsa sababidan: rahbarlar adolati, olimlar ilmi, boylar saxovati, muhtojlar duosi.

Abu Homid al-G'azzoliy

Agar arz so'raguvchilardan bo'lmoqni xohlasang, qo'ling ostidagilarni aziz tutgin.

Jaloliddin Davvoniy

Adolat - odil bo'lish, zolim bo'lmaslik, nohaqlik qilmaslik juda ahamiyatli go'zal axloq turlaridan hisoblanadi.

Mahmud As'ad Jo'shon

Bir zolim biror kishini xafa qilsa, yig'latsa-yu, mazlum u zolimga qarshi hech narsa qilolmasa, mazlumning ko'ngli ozor topgani uchun Haq taolo zolimdan uning haqini oladi.

Ismoil Faqirulloh

Yetim va yo'qsillarning hayotini o'ylagan kishining qalbi pokdir.

Muhammad Kamol Pilav

YASHAMOQLIK NE'MATI VA O'LIMNING SHARBATI

Qora tuproq qa'ridan tortib, to Zuhal cho'qqisigacha bo'lgan dunyoning hamma mushkul masalalarini hal qildim. Men har qanday makr va hiyla tuzog'idan qutilib chiqa oldim-u, ammo o'lim tugunini yecha olmadim.

Abu Ali ibn Sino

Vaqt keskir qilichdir, u hech narsaga qaramay shartta o'tadi-ketadi. Sen esa voy-voylagancha qolaverasan.

Qozi Ahmad G'afforiy

O'tib borar ajib umr karvoni,
Qo'lingdan chiqmasin shodlik zamoni.

Umar Xayyom

Qabrda yotganlar pushaymon qilayotgan ishlar ustida tiriklar bir-biri bilan qirpichoq bo'lmoqdalar.

Abu Homid al-G'azzoliy

O'lim dunyo hayotini bir pul qildi. Shu tufayli farosatli insonlarga quvonish uchun hech imkon qoldirmadi.

Hasan Basriy

O'lim mushkul ish emas, mushkuli - o'limdan oldinroq o'lish.

Yahyo Kamol

Mo'min yetishishni orzu qiladigan o'limdan ham xayrliroq yo'qotish yo'q.

Ibn Abu Xaysam

O'tganlar ibratli so'zini yod et,
O'tganlar yodidan dilingni shod et.

Abdurahmon Jomiy

Ikki narsa meni dunyo zavqi va o'yin-kulgudan uzdi: o'limni xotirlamoq va hisob-kitob chog'ida Alloh huzuriga chiqmoq.

Ibrohim Tamimiy

Umr ertangi kun orzusi bilan yashash, g'ofillik bilan janjal-suron qilish, joningni ayamay mehnat qilish bilan tugab boradi.

Jaloliddin Rumiy

Men ko'p joylarni kezdim va olam ahvoliga qaradim. Unda hayronlik kaftini iyagiga tirovchidan yoki pushaymonlik barmog'ini tishlab turuvchidan boshqani ko'rmadim.

Abu Ali ibn Sino

Har narsaga bog'lama ko'ngil,
Ko'ngil uzmoq juda ham mushkul.

Sa'diy Sheroziy

Umr - xotirdan kechib o'tadigan bir daqiqa xayolchalik muddatdir. Kunlar -umr kitobining sahifalaridirkim, ularga ko'chirmalar bitib borilaveradi.

Shayx Shibroviy

Ey do'st, ulug'larni izzat qil, foydasiz har narsaga aralashish va tortishuvdan saqlan.

Ahmad Yugnakiy

Quvvatim borida foydam bilmadim,
Tushungan vaqtimda kuchim bo'lmadi.

Farididdin Attor

Ustingga keksalik kiyimi tashlangan bo'lsa ham biroq sen uzoq umr ko'rish hirsida (ta'masida) yangi-yangi kiyimlar kiymoqdasan.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Quyoshning har botishida bir parcha kamayishing bor.

Hasan Basriy

Ajal bilan yuzlashmasdan oldin beriladigan har narsangni berib qolishing lozim.

Jaloliddin Rumiy

Baloning yo'qligi ne'matdur, ne'matning yo'qligi balodur.

Abu Homid al-G'azzoliy

O'limdan qo'rqqanning ko'nglida shak bordir. Mo'min kishi o'limdan qo'rqmagay. Chunki o'lim Haq taolaga yetishtiruvchidirki, mo'min undan qochmasligi lozim.

Bishr Xofiy

Ko'rdimki, vaqtini «essiz», «qaniydi», «koshki»lar bilan o'tkazgan kishining umri eng qisqa ekan.

Najmiddin Kubro

Olamda kun yo'qki bilmasa zavol,
Abadiy qolmaydi bu husnu jamol.

Xusrav Dehlaviy

Qarilik hayot gullarini so'litib, nishlarini o'tkirroq qiladi.

Sa'diy Sheroziy

Har bir nafas tortish bilan birga umrdan bir qismi o'tib ketaveradi.

Ali ibn Abu Tolib

Hayotni har kim bilganicha idrok etadi.

Hofiz Sheroziy

Bu charxga etdilar juda ko'p nazar,
Ip uchi hech kimga bo'lmay muyassar.

Xusrav Dehlaviy

Ulug` hodisalar har vaqt yuz beravermaydi.

Abu Rayhon Beruniy

Jahonda bor narsa - aqlga, aql esa tajribaga muhtojdir.

Mu'iniddin Juvayniy

O'tib ketgan yilingdan top-chi bir kun,
Bugun qaytib kelurmu kechagi kun!?

Xusrav Dehlaviy

Odamlarning botiri kelajakdagi ishlardan qo'rqmaydi. Kamolot hosil qilishdan chetlangan kishi
odamlarning eng qo'rqog'idir.

Abu Ali ibn Sino

Kishini kecha-kunduz tindirmasdan qul kabi mehnat va mashaqqatlarga ko'krak berib ishlatadigan
narsa Vatan va bola-chaqalarning mehru muhabbati emasmu?

Abdulla Avloniy

Yuz yil tegirmon charx aylanganda ham,
Daryodan bo'lurmi bir qatra suv kam!?

Xusrav Dehlaviy

Garchand uzoq umr ko'rgan bo'lsalar-da, ko'p odamlar g'o'r va tajribasizdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Ko'pincha sevinch qanotida bizga qayg'u ham uchib keladi.

Efendi Kapiev

Keksaygan odam yoshlik o'tida yonolmaydi.

Abu Ali ibn Sino

Baxt havoda esmaydi, mehnatdan keladi.

Abu Abdulloh Rudakiy

Ey voh! Eng shafqatsiz zarba o'zimga o'zimdan kelganini his etdim. Lekin juda kech.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Har neki babaqodir, ko'ngil bermak xatodir.

Sa'diy Sheroziy

O'z makonini tilar nogoh qafasdan qochsa qush.

Gulxaniy

Agar kelajagim xayrli bo'lsa edi, mayli tinchgina, bemalol tirikchiligimni qilaverar edim. Bordi-yu agar
unday bo'lmasa, ming ko'z bilan yig'lardim.

Abu Ali ibn Sino

Ey g'ofil, ko'p o'ylab foyda-yu mol,
Umring sarmoyasin aylama poymol.

Sa'diy Sheroziy

To'rt narsaning qadrini to'rt kishi bilgay: yoshlikning qadrini yoshi o'tib qolganlar, tinchlik-xotirjamlik qadrini boshiga balo tushganlar biladi. Sog'liq-salomatlik qadrini kasal bo'lib, hech narsaga yaramay qolganlar, tiriklik qadrini o'tganlar biladi.

Hotami Asom

Kimki o'limni ko'p eslasa, uch narsada ulug' bo'ladi: tavbani tez qilishda, rizqiga qanoat qilishda, ibodatda g'ayratli bo'lishda. Endi kimki o'limni esdan chiqarsa, uch narsada orqada qoladi: tavbasini orqaga suradi, kun ko'rishga yetarli narsaga rozi bo'lmaydi, ibodatlarida yalqovlik qiladi.

Hakim Homid Lifofiy

Falak - juft soqqa, olam taxtasidir, ajal o'ynaydi - bizlar donai xom.

Abu Ali ibn Sino

Tani tuproqda-yu dil bo'lsa uyg'oq,
Tirik murda dildan o'sha yaxshiroq.

Sa'diy Sheroziy

Alloh taolo fahm-farosat bergani, g'aflat uyqusidan uyg'otgani, bu dunyodan o'tib, oxiragini o'ylaydigan qilib qo'ygani naqadar yaxshidir.

Abu Lays Samarqandiy

Xoh bir xudojo'y, haqgo'y nafs bo'lsin, xoh gunohkor, fojir nafs bo'lsin, o'lim unga yaxshidir.

Abdulloh ibn Mas'ud

Kimki qabr zikrini ko'paytirsan, uni jannat bog'laridan bo'lgan bog'dek topadi, kimki o'shandan g'ofil qolsa, uni do'zax chohlaridan bo'lgan chohdek topadi.

Sufyon Savriy

Minglab nafar ulug' zotlar borliqdan yo'qlikka ketdilar. Axir bu ulug' zotlarning birortasi ham yo'qlikdan borliqqa qaytib kelmayaptilar-ku.

Abu Ali ibn Sino

Keksalarni etsang azizu hurmat,
Seni ham keksaygach, etishar izzat.

Farididdin Attor

Modomiki, beg'amlik va noshudlik ko'rsatilar ekan, qulay fursat qo'ldan berib qo'yiladi. Vaqt o'tgandan keyin afsuslanish bema'ni va befoydadir.

Muhammad Zahiriy Samarqandiy

Juda ko'p insonlarni ko'rdimki, hech biri bu dunyodan rozi emas va ayni choqda hech biri bu dunyodan ketishni ham istamas.

Nomiq Kamol

Aslida shundaydir gumbazi jahon,
Qaytarar har nima deganing zamon.

Xusrav Dehlaviy

Har kim hodisalardan ibrat ola bilsa, boshi qattiq otga o'xshagan bu falak unga bo'ysuna beradi.

Abu Ali ibn Sino

Sizdan avval o'tgan kimsalarning holidan ibrat oling. So'ng sa'y-harakat qiling va g'aflatda qolmang. Zero, siz g'aflatga tushib qolsangiz hamki, ishlaringizni hisob-kitob qilishda sira g'aflatga tushilmaydi.

Usmon ibn Affon

Ey insonlar! Dunyo bizdan ayrilmoqchi ekanini xabar bermoqda va bizdan yuzini burib tezlik bilan uzoqlashmoqda. Bizga bu dunyomizdan bir kosa suv ichilgach, idishning tagida qoladigan bor-yo'g'i bir tomchi kabi narsa qolgan, xolos. Siz bu dunyodan so'ngsiz bir hayotga o'tish arafasidasiz. Shunday ekan, qo'lingizda eng xayrli narsa nima bo'lsa, o'shani o'zingiz bilan olib ketishga g'ayrat qiling.

Utba ibn G'azvon

O'limdan, hisob-kitobdan keyin Alloh taolo mo'minlarga, ahli taqvolarga go'zal bir hayot baxsh etadi. Chin mo'min o'sha hayotga ishonadi va manzilga yorug' yuz ila yetmoq uchun fidoyilik qiladi.

Umar Foruq Saydo al-Jazariy

Qabrning dahshati va u yerdagi yolg'izlikni o'ylab, kechani tim qorong'usida turib namoz o'qing. Qiyomat kunining mashaqqatlarini o'ylab, doimo foydali gaplarni ayting... Kuningizni ikkiga bo'lib, bir qismini oxiratga tayyorgarlik ishlari, qolganini halol rizq-nasiba topish bilan o'tkazing. Uchinchi bo'limining esa sizga foydasi yo'q, zarari bor. Molingizni ham ikkiga bo'ling. Bir qismini bola-chaqangizga sarflab, qolganini oxiratingiz uchun ozuqa qiling. Uchinchi qismining esa sizga foydasi emas, zarari borligi uchun unga ehtiyojningiz yo'qdir.

Abu Zarr G'iforiy

Ey insonlar! Bugun siz yaxshilik va yomonliklar ajratib olinayotgan hayot uyida yashamoqdasiz. Va juda yaqin bir kunda boshqa uyga, manavi qabrga ko'chib o'tishga majbursiz. Bu qabr - yolg'izlik, qorong'ulik uyidir, siqilish va tanglik-qiyinchilik uyidir.

Abu Umoma

YAXSHILIKNING RAHMATI VA YOMONLIK QABOHATI

Inson toki o'zini mayda gap, o'chakish, janjal, shikoyat, norozilik, ohu vohlardan ozod qilolmas ekan, u iflos va pastlik tabiatidan xalos bo'lolmaydi.

Abu Ali ibn Sino

Makorimul-axloq (yuksak xulq) quyidagi o'n xislatdan ibodatdir: saxovat va hayo, rostgo'ylik va omonatni joyiga berish, kamtarlik va rashk, shijoat va halimlik, sabr va shukr.

Ali ibn Abu Tolib

Yomonlik butun nuqsonlar majmuidir.

Husayn Voiz Koshifiy

Qo'rquv bilmayin desang, yovuzlik qilma.

Qobus

Kim yovuzlik urug'ini sepsa, pushaymonlik yig'ar.

Sa'diy Sheroziy

Qachonki savdogar kiyimning yaxshi tarafini ko'rsatib, yomon joyini yashirib sotsa, o'sha - yolg'onchidir. Shuningdek, molini qorong'u joyda ko'rsatsa, shu kabi maxsining eng yaxshi poyini ko'rsatib sotsa, u -firibgardir.

Abu Homid al-G'azzoliy

Biz - insonlar xuddi yaxshilikka undamaslik va yomonlikdan qaytarmaslik to'g'risida bir-birimiz bilan kelishib olganga o'xshaymiz. Bu ketishda boshimizga qanday azoblar tushajagini koshki bilsaydik.

Molik bin Dinor

Birovga sog'insa har kim yomonlik,
Nihoyat ul o'zi topmas omonlik.

Abulqosim Firdavsiy

Yaxshiliklarning eng foydalisi sadaqadir.

Abu Ali ibn Sino

Insonga «Nima ish yaxshidir?» dedi, - Xomushlik, xomushlik, yana xomushlik!

Ibn Kamolposhsho

O'z farzandingni yaxshi xulq-odobli va aqli bo'lishga o'rgat. Kimki yoshlikdan yaxshi xulq-odob egallamas ekan, ulg'ayganda undan bilim talab qilma.

Majididdin Xavofiy

Tunu kunni o'tkazaman-u, ammo bugungi kunim kechagi kunimdan yaxshiroq bo'lmayotir. Chunki zamona kundan-kunga halokat tomon bormoqda. Shunday ekan, kechagi kun bugungidan a'loroq, bugungisi esa ertangidan yaxshiroqdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Kim aqli bilan cheklansa, adashadi. Kim odamlarga kibr qilsa, xor bo'ladi. Kim amalga berilsa, qiyinchilikka duchor bo'ladi. Kim odamlar ustidan faxrlansa, sinadi. Kim ahmoqlik qilsa, haqoratlanadi.

Kim razillar bilan suhbatdosh bo'lsa, tubanlashadi. Kim ulamolar bilan o'tirsa, viqorli bo'ladi. Kim yomonlik ko'chasiga kirsam, tuhmatga yo'liqadi. Kim dinda dangasalik qilsa, o'tirib qoladi.

Mansur ibn Ammor

Odamlarning yaxshirog'i o'z qalbida yaxshilikka yo'l ochgani va yomonlikni hamda ochko'zlikni haydab chiqarganidir.

Muhammad Zehniy

Yaxshilik va ezgulik yomonlikdan qochgani yanglig' yomonlik ham yaxshilikdan qochib ketadi.

Majididdin Xavofiy

Muloyimlik daraxtini ekkan kishi salomatlik mevasini teradi. Qiynalishdan qo'rqib, o'rganishni davom ettirmagan kishi ilmni egallay olmaydi. To'g'ri, haq gapirgan kishi hammaning ishonchini qozonadi. Dushman bilan yaqinlashgan kishidan uning do'stlari qochadilar. Ishining oqibatini o'ylagan kishi falokatlardan omon qoladi.

Abu Mansur as-Saolibiy

Yomonlar suhbatidin hazar et,
Yomonlar ulfatiga qo'shilma, ket.

Ahmad Tabibiy

It qopmaydi, ot tepmaydi dema, negaki bu odat ularning tabiatida bordir.

Mahmud Qoshg'ariy

Odam borki, odamlarning naqshidur,
Odam borki, hayvon undan yaxshidur.

Alisher Navoiy

Yolg'on so'zlash, ezmalik, takabburlik, chaqimchilik kishining obro'sini yo'qotadi. Vafodorlik, sabr qilishlik, shoshma-shosharlikdan parhez qilish va tavoze' obro'sini ko'taradi.

Junayd Bag'dodiy

Bolalarini pisand qilmagan millatlar inqirozi ularni yot qo'llarga va yot madaniyatlar ixtiyoriga berib qo'yganlari sababliki, ulardan ayrilishga mahkumdirlar.

Abdulla Avloniy

Kumushning tashqi ko'rinishi oppoq bo'lsa ham, qo'lda va cho'ntakda ko'p ushlansa, qora yuqtiradi. Shunga o'xshash ba'zi odamlarning so'zlari zohirida kumush kabi porloq va toza ko'rinsa ham, lekin qayg'u va zarar keltiradi.

Jaloliddin Rumi

Yaxshilar ketidan agar choparsan,
Istaging, baxtingni shunda toparsan.

Sa'diy Sheroziy

Haqiqiy va komil inson yomon xislatlardan, noma'qul va nomarg'ub xulq-atvordan pok bo'ladi, go'zal sifat va axloq bilan o'zini orasta qiladi, halol mehnat qilib umr kechiradi, yomonlardan chetlanadi, yaxshilar qatoridan joy oladi, hech kimga ozor bermaydi.

Aziz ibn Muhammad Nasafiy

Jiddu jahd - serharakatlilik, g'ayrat va matonat bilan bir ishga kirishmoqlikdir. Bu sifat eng go'zal sifatlardan bo'lib, himmatga tobe'dir.

Husayn Voiz Koshifiy

Yaxshiga yaxshi bo'l, yomonga yomon,
Gulga gul bo'lg'in-u, tikonga tikon.

Sa'diy Sheroziy

Yaxshilik qilganingizda Allohga hamd ayting, mabodo biror gunoh ish sodir etib qo'ysangiz, albatta Allohdan mag'firat so'rang.

Abu ad-Dardo

Tinglashda birinchi, gapirishda esa oxirgisi bo'l.

Efendi Kapiev

Insof - oliyjanoblik belgisidir.

Ali ibn Abu Tolib

Yaxshi qiliq, go'zal muomala bir yo'ldirki, u yo'l bilan yurmasdan turib, izzat va sharaf manziliga yetib bo'lmaydi. U yo'lga qadam bosmasdan turib, vujud yukini hayvoniyat biyobonidan insoniyat dorilmulkiga eltib bo'lmaydi.

Husayn Voiz Koshifiy

Odamlar bilan ularning aqliga monand gaplash.

Sa'diy Sheroziy

Agar yaxshilikka burishning bironta yo'li bo'lsa, mo'min birodaringdan chiqqan so'z haqida faqat yaxshi gumon qil.

Umar ibn Xattob

Jamiyatda bir odamning yomon xulqi hammaga ta'sir qiladi. Sachragan ozgina loy ming chandon ko'p hajmdagi suvni bulg'aydi.

Majididdin Xavofiy

Bu sham boshqa bir shamni yoqishi bilan nuridan hech narsa kamaymaydi.

Sa'diy Sheroziy

Yaxshi kishilar haqida yomon gumon qilish - badgumonlik. Lekin ahli fisqdan nima fosiqlik zohir bo'lgan esa, shuni gumon qilishga haqqimiz bor.

Zajjoj

Buzuq niyatli va yomon axloqli kishilar o'rtaga kirib olishi bilan ish to'g'ri bo'lmaydi.

Abu Rayhon Beruniy

Biron qog'ozga qo'l qo'ymoqchi bo'lsang, biron odamni xafa qilib qo'yimaslikni o'yla!

Qozi Ahmad G'afforiy

Qo'lda tosh bo'lsa-yu tosh uzra ilon,
Jinoyat bo'ladi urmasang shu on.

Sa'diy Sheroziy

Go'zal fe'l-atvorning nishonasi o'n narsadir: birinchi nishonasi -yaxshilik, ikkinchi - insofli bo'lish, uchinchi - boshqa odamdan ayb qidirmaslik, to'rtinchi - biror kishida nojo'ya harakat ko'rsa, uni yaxshi yo'lga boshlash, beshinchi - bir odam o'z aybiga iqrar bo'lib uzr aytsa, uzrini qabul qilish, oltinchi - boshqalar uchun mashaqqatni o'z ustiga olish, yettinchi - faqat o'z manfaatinigina ko'zlamaslik, sakkizinchi - ochiq yuzli, shirin so'zli bo'lish, to'qqizinchi - muhtojlarning hojatini chiqarish, o'ninchi - muloyim va tavoze'li bo'lishdir.

Husayn Voiz Koshifiy

Fojirlar bilan hamsuhbat bo'lma, ularning fujurlaridan o'rganasan.

Umar ibn Xattob

Kimsaki tark ayladi o'z aslini,
Qayta izlar ro'zg'orin vaslini.

Jaloliddin Rumiy

O'z istagiga erishishga taqdir yordam bermagan kishiga malomat qilinmaydi.

Abu Rayhon Beruniy

Bir kishi sen bilan munosabatida xato qilsa-yu, senga uzr bayon etsa, uzrini qabul qilishni kechiktirma!

Abu Ali ibn Sino

Dahr orzularni yangilaydi, taqdirni yaqinlashtiradi, yomon istaklardan uzoqlashtiradi.

Ali ibn Abu Tolib

Vaqt-soati o'tgandan so'ng ijro bo'ladigan va'dadan hech bir yaxshilik bo'lmas.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Ko'nglimizga qo'nmas birovdan g'ubor,
Bizdan ham birovga yetishgay ozor.

Pahlavon Mahmud

Yaxshining so'ngagi tuproqda chirisa ham, nomi qoladi.

Mahmud Qoshg'ariy

Ilonning bolasi ilondir, ilon,
Zaif shoxdan yomon mevadir nishon.

Faxriddin Jurjoni

Bir joyda axloqsizlik yoyilsa, Alloh (yaxshi-yomonni ayirmay) barchaga birday balo yuboradi.

Abu Bakr Siddiq

O'zgarlar g'amini chekmasa odam,
Anga noloyiqdir inson, degan nom.

Sa'diy Sheroziy

Qadimda ezgu ishlarni ko'p qilishardi, lekin gapirishmasdi. Keyin ham qiladigan, ham gapiradiganlar keldi. Endi esa faqat gapirishmoqda.

Umar ibn Horis

Yaxshilar bilan hamsuhbat bo'lish va donolar bilan muloqot qilish saodatga eltadi.

Husayn Voiz Koshifiy

Foydasiz narsaga urinma.

Umar ibn Xattob

Kishilardan o'zingga nisbatan qanday muomala kutsang, ularga o'zing ham xuddi shunday muomala qilgin.

Abu Homid al-G'azzoliy

Kasalning vasiyat qilishi uning uchun yaxshilik keltiradi.

Mahmud Qoshg'ariy

Kimki baxt-iqbolli, solih kishilarning etagini tutsa, u albatta murodiga erishib, xayru baraka topadi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Yaxshilik haqida o'ylashlik o'sha yaxshilikka amal qilishga undaydi. Yomonlikka nadomat esa, o'sha yomonlikni tark etishga chorlaydi.

Abdulloh ibn Abbas

Kimki ehtiyot sovutini kiyib olsa, zamon hodisalarining o'qidan omon bo'ladi.

Qozi Ahmad G'afforiy

Insonlarga marhamatli bo'ling, qadringiz oshadi.

Ali ibn Abu Tolib

Chiyabo'ri qo'shnicilikka rioya qilib qo'shnisini yemaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

Agar bizni va roziligimizni istasang, buning ko'ngillarni ishg'ol qilish bilan amalga oshishini unutma!

Jaloliddin Rumi

Alloh banda yaxshiligiga muhtoj emas, ammo bir yomonlik seni yaxshilikka eltsa ajab emas.

Ali ibn Abu Tolib

Kim o'zining aybini bilsa, boshqa kishining aybi bilan ishi bo'lmay qoladi. Kim taqvo libosidan yalang'och bo'lsa, unga hech kim parda tutolmaydi. Kim Allohning bergan rizqiga rozi bo'lsa, boshqalarning qo'lidagi narsaga xafa bo'lmaydi. Kim zulm qilichini sug'ursa, shu qilich bilan qo'li kesiladi. Kim birodariga choh qazisa, unga o'zi tushadi. Kim birovning parda-hijobini oyoqosti qilsa, o'zining avrati ochiladi. Kim o'z xatosini unutsa, boshqaning xatosini katta biladi. Kim katta ishlarga kirishsa va o'ziga xatarli yo'l topsa, halok bo'ladi.

Mansur ibn Ammor

Odamlarga odamlarning yoqimlirog'i odamlardan behojat bo'lgani va ulardan hech narsa so'ramaydiganidir. Odamlarga odamlarning yoqmaydigani ularga muhtoj bo'lganidir. Alloh uchun odamlarning suyumlirog'i Allohga muhtoj bo'lgani va undan so'ragani, Allohga odamlarning yomonrog'i Undan behojat bo'lgani va hech narsa so'ramaganidir.

Fuzayl ibn Iyoz

Haromdan topilgan bir dirhamni tark etish yuz ming dirhamni sadaqa qilishdan afzaldir.

Abdulloh ibn Muborak

Yaxshi fe'l bilan odamlar ko'nglini olib, o'zingni yomon qiliqlardan saqlab yasha.

Ahmad Yugnakiy

Sabr ikki xil bo'ladi: yomon ko'rilgan narsaga chidamoqlik va yaxshi narsani eshitishga sabr etmoqlik.

Ali ibn Abu Tolib

Agar xalqning boshchisi yaxshi bo'lsa, uning xizmatchilari yaxshi bo'ladi.

Yusuf Xos Hojib

Shirinso'zlik va muloyimlik baloni qaytarishga qodir.

Barxurdor ibn Mahmud

Kuchli odamlarga yarashmaydigan ish - kuchsizlardan qasos olish.

Almai

To'g'ri va haq yo'ldan yurgan kishining qadam bosishi arslon yurishidan ham mahobatliroq haybatliroq dir.

Abdulqosim az-Zamaxshariy

Kechira olishlik - mardlik, kechira bilmaslik - nomardlik sanaladi.

Amir Temur

Vayron ko'ngullarni karam changi bila obod qil.

Ogahiy

Payg'ambarlar va ularning vorislari - avliyolar, ya'ni komil inson bo'lganlar bashariyat niqobi bilan o'ralgan quyoshlardir. Ularning himoyasida bo'lki, senga doim yomonlik qiladigan nafsingning qo'lidan qutulasan.

Jaloliddin Rumiy

Har na yaxshilik qilsang, qilki yurt uchun,
O'zingdan orttir-u o'zgaga bermak uchun.

Haydar Xorazmiy

Yaxshi qiliq oq sut bilan kirsam, o'lim kelib tutmaguncha o'zgarmaydi.

Yusuf Xos Hojib

To'rt narsa saodat dalilidir: to'g'ri so'z, tavoze', halol kasb-hunar, sir saqlash.

Husayn Voiz Koshifiy

O'zingga yaxshilik qilinishini istasang, yaxshilik qil, hech kimga ozor berma, yaxshilikni ulug' ish deb bil!

Sayyid Ali Hamadoniy

Kishi o'zligidan yaxshi-yomon ham,
Qazo-yu qadaru quvonch yoki g'am.

Umar Xayyom

Yaxshi odam bo'lish uchun ibodat qilishning o'zi kifoya emas, balki yaxshi qalbli, yomonlarni yomon ko'ruvchi bo'lish kerak.

Abdulloh ibn Mas'ud

Husni xulqdan yaxshilik ustiga yaxshilik qo'shadigan, hasaddan ko'ra yomonlik ustiga yomonlik qo'shdigan narsa ko'rmadim.

Najmiddin Kubro

Yomon, noraso e'tiqod bilan qilingan ezgu ish sarob va kul kabi hech qanaqa foyda bermaydi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Mening ikki toifadagi odamlarga: biror narsaga intilmaydigan iqtidorli odamga va qobiliyatsiz serhafsala odamga rahmim keladi.

Majididdin Xavofiy

Qutulishing qiyin bo'lgan odamga nafratingni bildirma!

Xisrav

Eng yaxshi kishining ikki qo'li ham to'g'ri bo'ladi, u bir qo'li bilangina emas, ikki qo'li bilan yaxshilik qiladi.

Abu Yazid Bastomiy

Maqsad talabi yo'lida himmatingiz onqadar bo'lsinkim, basharti mening boshimga oyoq qo'yib o'tishga to'g'ri kelsayu va siz o'tmasangiz - aslo kechirmasmen.

Bahouddin Naqshband

Itidan - kiyikka, mushukdan - kabutarga shafqat maholdir.

Alisher Navoiy

Yomon ham o'tar, yaxshi ham - yaxshi bil,
Seni yaxshi nom birla yod etsin el.

Sa'diy Sheroziy

Adabli bo'lmoq faqirlarga yo'lanmakdir. Adabli bo'lmoq dunyodorlarga ziynat va oroyish bag'ishlaydi.

Abu Usmon Jaririy

Xo'kizlar gunoh qilsa har qachon,
Poda sohibi to'laydi tovon.

Sa'diy Sheroziy

Yomon fe'lli kishidan haromdan parhez qilgandek parhez qilinglar.

Abu Bakr Varroq Termiziy

Yaxshilarning suhbatini bandani Allohga yaqin qilur.

Abdul Abbas

Evaziga narsa kutib qilingan yaxshilik-yaxshilik hisoblanmaydi, balki u oddiy oldi-berdidan iborat, xolos.

Abdibek Sheroziy

Go'zal sifat va husni xulq siyratlari bezamagan kishini hech qanday chiroyli kiyimlar ko'rkam qilolmas, gunoh va xatolardan saqlanmagan kimsaning qalbi sira aybdan forig' bo'lmas.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Gar qilsa sitam kishi kishig'a,
Go'yo sitam aylamish o'zig'a.

Uvaysiy

Yomonlarga marhamat va yaxshilik qilish yaxshilarga zarar va alam keltiradi.

Alisher Navoiy

Odamlarga zarari ham, foydasi ham tegmaydigan kishidan faqirroq odam yo'q.

Qobus

Yer yuzida yaxshilarga,
Yaxshilikdan yaxshi yo'q.

Gadoiy

Odamlar ichida eng bo'lmag'uri istagi yo'q kishidir.

Abay Qo'nonboev

Shon-shavkat yuksak maqsad sari intilganning mulkidir.

Abulqosim Firdavsiy

Odamiyga yomon ayb shuki, o'ziga ziyon yetkazadigan narsaga erishganiga shod bo'lgay.

Hakim at-Termiziy

Kishini ranjitmoq juda ham yengil,
Ko'nglin olmoq esa, unday emas, bil.

Nosir Xisrav

Mas'uliyatsiz, kayfu safo ichra yashash ishtiyoqi va gunohlar qalbni butunlay o'rab oladi. Yaxshilik va haqiqat tuyg'ulari endi qalbga qanday qilib kirsin?!

Abdulloh ibn Muborak

Yaxshilikni bilmasang, bori, yaxshilarga qo'shul.

Alisher Navoiy

Yaxshi qo'shni senga ziyon va tashvish yetkazmaydigan qo'shni emas (aslida bunday qo'shni ham yaxshi), balki sening yomonligingga chidab yashayotgan qo'shnidir.

Hasan Basriy

Xalq yaxshi bo'lsa, yaxshi boshliq keladi, xalq yomon bo'lsa, yomon boshliq.

Ka'bul Axbor

Yaxshilik qilmishdir kim senga bir bor,
Yodingdan chiqarma sen uni zinhor.

Nosir Xisrav

Agar yomonlik qilmagan bo'lsang, kishilardan hadiksirmagin. Hamisha o'z qilmishingninghimoyatiga sig'ingin.

Abdurazzoq Samarqandiy

Yordamini o'zgalardan darig' tutmagan inson zikri keng yoyiladi.

Ali ibn Abu Tolib

Niyatlarga ko'ra qancha-qancha ishlar ulug' bo'ladi, yana qancha-qancha katta ishlar niyatlarga ko'ra arzimasga aylanadi.

Abdulloh ibn Muborak

Bir musulmonning og'zidan chiqqan so'zni yomonga yo'yma, sen u so'zni yaxshilikka yo'yishga harakat qil.

Umar ibn Xattob

Har bir kishi o'ziga qarab ta'rif qilinsa, ishiga qarab tavsiflanadi, maqtaladi. Fazilat nasl-nasab bilan emas, aql-adab bilandir.

Abu Mansur as-Saolibiy

Quruq yog'och egilmaydi, quruq novda gullamaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

O'zgalarga ozor berishdan saqlanish yaxshilik alomatlaridandir.

Ali ibn Abu Tolib

Bu eski olamda aylag'il bunyod -
Bir narsaki, xalqing etsin seni yod.

Xusrav Dehlaviy

Kim o'z sirini berkitsa, yaxshilik uning qo'lidadir.

Umar ibn Xattob

Adabli bo'linglar, chunki u muhtoj paytingizda mol bo'ladi, istig'no vaqtingizda husn-jamol.

Abdulmalik ibn Marvon

G'oz qo'zg'olsa, ko'lni o'rdak egallaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

Kechirish - eng yaxshi g'alabadir.

Ali ibn Abu Tolib

Dunyodagi barcha ne'matlardan faqat yaxshi nom qoladi, hatto shuni ham qoldirolmagan odam baxtsizdir.

Sa'diy Sheroziy

Kim o'zini tuhmat qilinadigan o'rinda ko'rsatsa, unga nisbatan yomon gumon qiladiganlarni malomat etmasin.

Umar ibn Xattob

Egrilik hosili qabohat erur,
To'g'rilik hosili saodat erur.

Abulmajd Sanoiy

Odamlar yoqtirgan kishilari tarafini olib, yomon ko'rgan kishilarini ta'na qilishadi.

Abu Rayhon Beruniy

Savdogarning moli toza, beshubha bo'lsa, yo'l ustida yeydi.

Mahmud Qoshg'ariy

To'g'rilikdan kelmish hamma yaxshi ot,
Egrilikdan foyda ko'rmadi bir zot.

Abulqosim Firdavsiy

Har kimki poknazardir, jahonda mo'tabardir.

Farididdin Attor

Agar havoda chang va tutun bo'lmasa edi, kishi ming yil yashagan bo'lardi.

Abu Ali ibn Sino

O'zgaralar aybiga tetik nazar sol,
O'z aybing ko'rgandek undan ibrat ol.

Nizomiy Ganjaviy

Yomondan nari yurish farz, bu qabohatning oldini oladi. Yaxshiga yondoshgan ayni muddao, bu fazilatga yo'l ochadi.

Mu'iniddin Juvayniy

Qarindosh-urug' va do'stlarning xato-ayblarini kechirish - muruvvat va oliyhimmatlilik belgisidir.

Fuzayl ibn Iyoz

Odamda bo'lsa gar yaxshi tilak,
Xalq uchun tebratgusi doim bilak.

Anbar otin

Komil narsa ortiqchalikni ham, kamchilikni ham qabul etmaydi.

Abu Rayhon Beruniy

Saodatmand, dono odamlar xush fe'l-atvorni o'zlariga abadiy najot sarmoyasi deb biladilar. Fursat, vaqtni qo'ldan qochirmaydilar, g'animat sanaydilar. Go'zal axloq-odob bilan ziynatlanadilar.

Ziyoullah

To'g'rini de, to'g'rini ko'r, to'g'ri yur,
To'g'ri gapir, to'g'ri eshit, to'g'ri tur.

Abdurahmon Jomiy

Hakimlarning aytishicha, xushmuomalalikning o'nta belgisi bor: insof, aql, ilm, hilm, oliyjanoblik, ko'rkam fe'l, yaxshilik, sabr, shukr, muloyimlik.

Qayum Nosiriy

Birovni biron ayb bilan ayblamaslik - oqillik belgisi. Agar men birovni qachondir ayblab qo'ygan bo'lsam, yigirma yildan keyin bo'lsa ham, jafosini tortganman.

Yahyo ibn Maoz

Tamom umringizda har bir yomonlikdan va bekorchilikdan saqlaning. Inson o'z uyining eshigini bekitib, vujudini saqlay oladi-yu, lekin qalbining eshigini bekitishdan ojiz bo'ladi. Qalbiga qayg'u, alam ko'p vaqt hujum qilib turadi.

Abul A'lo al-Maariy

To'rtta narsa kishining muruvvatidan: tilining rostgo'yligi, birodarlarining xato-kamchiliklarini kechirishi, ahli zamonining taniqli kishisiga saxovat qilishi, tanish va qo'shnilarga ozor berishdan tiyilishi.

Hasan Basriy

Muruvvat oltita, uchtasi muqimlikda, uchtasi musofirlikda bo'ladi. Muqimlikdagisi - Qur'on tilovati, Alloh taoloning masjidlarini obod qilish, Alloh yo'lida birodar tutinish. Musofirlikdagisi - ozuqani sarf etish, sheriklarga kam xilof qilish, Allohga osiy bo'lmaydigan o'rinlarda hazil-mutoyiba qilish.

Robiatur-Ra'y

Yoyni egri ko'rib, to'g'riligidan o'q undan qanchalik qochganiga boq.

Pahlavon Mahmud

Qayda ravshan bo'lsa to'g'rilik nuri,
Egrilik so'nadi, quriydi sho'ri.

Abulqosim Firdavsiy

Qabohatli suvrat, chirkin yuzning va yomon chehraning orqasida yaramas xulqdan boshqa narsa yo'qdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Donishmandlar: «O'z g'arazi, manfaatinigina ko'zlagan odam qarindosh, xesh-aqrabo emasdir», deganlar.

Sa'diy Sheroziy

Ikki narsani kishi o'zidan quvolmaydi: biri soya, ikkinchisi - badfe'llik.

Xurramiy

Adab kichik yoshdagilarni ulug'lar duosiga sazovor etadi va u bu barakotdan umrbod bahramand bo'ladi.

Alisher Navoiy

Adab - irfon ilmi ichradur sham'.

Anbar otin

Beg'araz o'git misoli qanddir,
G'arazli o'git oyoqqa banddir.

Abdulmajd Sanoiy

Vijdon azobiyu ta'nadan to'g'ri bo'lmagan kimsani ta'lim-tarbiya va qiynash bilan ham to'g'rilash amri mahol.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Ishining mazasi bo'lmagan kishining nasabi ish bermay qo'yadi.

Ali ibn Abu Tolib

Yaxshilik chirimaydi va yomonlik unutilmaydi.

Abu ad-Dardo

Agar tarbiyat ko'rmasa odam,
Eshak bo'lib qolur yuzga kirsam ham.

Sa'diy Sheroziy

Qalb-tanada podshoh, a'zolar esa uning lashkarlaridir. Demak, a'zolar neki amal qilayotgan bo'lsa, hammasi qalb amri bilandir.

Ahmad ibn Taymiyya

Odamning tashqi qiyofasiga emas, ichki dunyosiga e'tibor berish kerak. Agar odamning tashqi qiyofasi ham, ichki dunyosi ham go'zal bo'lsa, yanada yaxshiroqdir.

Aziz ibn Muhammad Nasafiy

Yaxshilarni sevib, siz haqingizda haq bir gap aytilganida qabul qilar ekansiz, xayr-barakot ichidasiz.

Abu ad-Dardo

Pastkash kimsaning o'z nasl-nasabini maqtab, u bilan faxrlanishi chanqoq kishining suv shu'lasi (sarob)ni ko'rib aldangani kabidir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Kimdagi bo'lmasa zamona g'ami,
Yo olamdan emas, yo emas odam.

Pahlavon Mahmud

Bugungi kunda jamiyatimizning yuzini qora qiluvchi pastkashlar, yomonlar, beboshlar, o'g'rilar, g'iyohvandlar va nashavandlar... kecha tarbiyalariga e'tibor berilmagan bolalardir.

Abdulla Avloniy

Agar buzruk va donolardan bo'lmoqni xohlasang, o'z suratingni boshqalar oynasida ko'rgin.

Jaloliddin Davvoni

Yaxshilik mol va farzandlarning ko'pligida emas. Yaxshilik keng fe'li, axloqli bo'lish, ilm olish va Allohga ibodat qilishda boshqalarga ibrat bo'lishdadir.

Abu ad-Dardo

Insoniylik shafqat va marhamat bilan boshlanadi va nihoyasiga yetadi. Insoniylikning asli shafqat va marhamatdir.

Muhamad Kamol Pilav

Sizga uzatilgan hamma qo'lni tutavermang, chunki inson niqobidagi necha shaytonlar bordir.

Jaloliddin Rumi

Boshqani yo'lga solaman, deb adashganlar juda ko'p.

Shahobiddin

O'z qo'ling bilan ado eta olmagan yaxshilikni boshqaning qo'li bilan hech qachon qilolmaysan.

Vahb ibn Munabbah

ROST SO'ZNING HIKMATI VA YOLG'ONCHILIK HASRATI

Ko'pincha til bilan yetkazilgan jarohat qilich bilan yetkazilgan jarohatdan og'irroqdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Sukut saqlagan holda gaplashmoqqa, tafakkur bilan masala hal qilmoqqa yordam talab qilingiz.

Imom Shofe'iy

Bobolarimiz: «So'zlaganing kumush bo'lsa, tek turganing oltindir», deyishgan. Buning ma'nosi shuki, o'rinsiz, ma'nosiz so'zlagandan ko'ra jim turganing yaxshiroqdir.

Nizomiddin ibn Husayn

Iste'dodli odamga - dag'allik, qobiliyatsizga - mansab yarashmaydi.

Mu'iniddin Juvayniy

O'zingga doimo rost so'zlarni ixtiyor qil, agar-da seni rostlik o'ldirsa ham.

Umar ibn Xattob

O'zi sazovor bo'lmagan hamdu sano va maqtovlarni talab qilish uyatsiz, telba odamlarning odatlaridandir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

So'z qattig'i el ko'ngliga ozor aylar,
Yumshog'i ko'ngillarni giriftor aylar.

Alisher Navoiy

Ko'p kishilar borki, ular o'z sirlarini saqlay bilmasliklari tufayli halokatga duchor bo'ladilar.

Xoja Samandar Termiziy

Til bilan qadalgan narsa tish bilan yechilmaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

Xato, ayblari yuziga aytilmagan kishi xatolarini hunar, deb o'ylaydi.

Sa'diy Sheroziy

Quyosh nurlarini berkitib bo'lmaganidek, haqiqatning chirog'ini ham so'ndirib bo'lmaydi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Sihhat tilasang, ko'p yema,
Izzat tilasang, ko'p dema.

Alisher Navoiy

Birov seni o'zingda yo'q sifatlar bilan madh etsa, unday odamga ishonma. Chunki u senda yo'q yomon sifatlar bilan boshqa yerda seni yomonlashga qodir.

Qayum Nosiriy

Menga aytishlaricha, salomatlik o'n qismdir: to'qqiztasi - sukut qilishda va bittasi - odamlardan qochishda.

Sobit Banoniy

Yolg'on kishining obro'sini to'kadi, hazil-mazax ham kishini shunga o'xshash bezzat qiladi.

Yusuf Xos Hojib

Haqni haq demaguncha ishlar o'ngmas.

Qo'rqut ota

Til tig'i bilan gunohsiz kishiga ozor berish - sog' qon tomirga nishtar urib nobud qilishdir.

Alisher Navoiy

Sening joningga xush yoqqan hazil,
O'zganing diliga nashtari qotil.

Kamoliddin Binoiy

Og'izga kelganni so'zlashning oxiri voy!

Qozi Ahmad G'afforiy

Yaxshi so'zla, ammo mahmadona bo'lma! Ezmalik kaltabinlikdir.

Qobus

Qalbdan chiqqan so'z qalbgaga yo'l oladi.

Nizomiy Ganjaviy

Insonni so'z ayladi judo hayvondin,
Bilkim, guhari sharifroq yo'q ondin.

Alisher Navoiy

Odam tili bilan hayvondan ustun. Ammo tildan nojoiz foydalansa, hayvondan battar!

Sa'diy Sheroziy

So'z - gul, ish - meva.

Al-Xoriziy

Ko'pincha so'z aytib, bo'ldim pushaymon,
Aytmagan so'zimdan - doimo shodmon.

Abu Abdulloh Rudakiy

Ichimizda saqlar ekanmiz, har qanday sir bizning asirimizdir. Oshkor etgan paytimizdan boshlab biz uning asiriga aylanamiz.

Ali ibn Abu Tolib

Oltin va kumushning qadriga zargar yetgani kabi so'z javharini ham faqat so'z ustalari anglaydilar. Yerga tushgan bir gulni hayvon og'ziga olib chaynaydi, qadriga yetmaydiganlar bosib-yanchib o'tadi. Yana shundaylar borki, uni olib hidlaydilar, bahramand bo'ladilar.

Anvar Oydin

Gapirmagan gaping ichingda nihon,
Har tomon yoyilar aytganing zamon.

Abulqosim Firdavsiy

O'z tili tagida faxriydir odam.

Farididdin Attor

Quruq gapning o'zi hech qachon dalil bo'lolmaydi.

Abu Ali ibn Sino

Agar pinhon xazina - aql,
Uning kaliti og'izdagi til.

Amir Xusrav Dehlaviy

Yolg'onchining qasami bor (haqiqiy) ilmining soxtaligini oshiradi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Tiling birla ko'nglingni bir tut.

Alisher Navoiy

Qalblar ham qozon kabi ichidagi bor narsasi bilan qaynab turadi. Tillar esa uning cho'michidir. Kishi gapirayotganida tili qalbidagi narsani olib chiqadi, ya'ni dilning ta'mini bayon qiladi.

Yahyo ibn Maoz

O'zining aybini bilganda odam,
Boshqalar aybini so'zlamasdi ham.

Abulqosim Firdavsiy

So'zning yomoni amal qilinmay bekor ketganidir.

Abu Ali ibn Sino

Yolg'onchilikdan chetlanib, rostgo'ylikka yopishgan kishini boshqa odam u yoqda tursin,
yolg'onchining o'zi ham sevib maqtaydi.

Abu Rayhon Beruniy

Shohlar havosiga xilof bo'lsa hech,
Rost gapni ham aytma, bu havasdan kech.

Sa'diy Sheroziy

Xo'rozni ko'rmaysanmi, bemavridu behangom qichqirdi-yu subhi shomga aylandi.

Ibn Kamolposhsho

Haqiqatdan ham so'zning lazzati uni gapirishda emas, balki eshitishdadir.

Abulbarakot Qodiriy

Odam tilidadir baloning bari,
Tilda har kimsaning foyda-zarari.

Nosir Xisrav

Ko'p ortiqcha so'zlashuv eshituvchini ranjitadi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Javobga shoshilgan kishi xatoga yo'l qo'yadi.

Muhammad Zehniy

To so'ramasalar, tiling bo'lsin lol,
To chaqirmasalar, oyoq bo'lsin shol.

Mas'ud Sa'd Salmon

Odobning boshi - til.

Mahmud Qoshg'ariy

Bandaning vujudida pokiza tutilishi lozim bo'lgan eng muhim a'zo tildir.

Abdulloh ibn Umar

Banda tilin asramasa, taqvodor bo'lolmaydi.

Anas ibn Molik

Til misoli tishlaydigan hayvondir. Agar qo'yib bersang, g'ajib tashlaydi. Shunisi borki, faqat uni tishlashdan xoli qilish kerak.

Ali ibn Abu Tolib

Quloqdan dilingga gar kirmasa nur,
Sichqon kavagidan ne farqi bo'lur?!

Abdurahmon Jomiy

Agar tilingning ortiqcha so'zlashiga ega bo'la olmasang, unda tizgining jilovini shaytonga topshirgan bo'lasan.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Ko'z bilan ko'rgan eshitgandan afzalroqdir.

Abu Rayhon Beruniy

Yolg'onchilarning ko'pchiligi qissa aytadiganlar va ko'p savol so'raydiganlardir.

Ahmad ibn Hanbal

Go'shtni kesar tig' ko'p olamda, bilg'il,
Lek go'shtdan bo'lgan tig' - bir zahri qotil.

Xusrav Dehlaviy

Yolg'on qasam ichishni yengil sanama, uning sababidan Alloh seni halok qilur.

Umar ibn Xattob

Tilingdan chiqqan sadaqang (ya'ni, pandu nasihating va ma'viza-yu hasanang) ba'zan qo'lingdan chiqqan sadaqangdan xayrliroqdir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Oldin bilib olib, keyin so'zlagil,
Zarni topib, so'ngra xarjin ko'zlagil.

Nizomiy Ganjaviy

Biron xatoga yo'l qo'ygan kishi uzr so'ragani durust. Axir Odam ham uzr so'raganligidan bir natijaga yetishgan.

Abdurazzoq Samarqandiy

Qaro bo'ldi yuzi har kimki, dilozorlik qildi.

G'oziy

Har kimki dilozordir,
Hayoti ohu zordir.

Farididdin Attor

Rostgo'y kishi boshqalarning qalbidan chiqadigan narsaga e'tibor bermaydigan va zarracha yaxshiligidan insonlar ogoh bo'lishini yoqtirmaydigan hamda yomon amallaridan insonlar xabardor bo'lishini karih ko'radigan kishidir.

Imom Horis Muhosibiy

Sening ustringda haq shuki, har so'zlaganing rost bo'lsin. Lekin har rostni so'zlashga sening haqqing yo'qdir. Har aytganing to'g'ri bo'lishi shart. Lekin har to'g'rini aytish to'g'ri emas.

Badiuzzamon

Xaloyiq og'zini yopmoqdan chunon,
Dengiz uzra ko'prik yasamoq oson.

Xusrav Dehlaviy

Yolg'onligi avvaldan ma'lum gapni haqiqat deyishdan ham ortiq hayosizlik yo'q.

Qobus

Gunohsiz kishi so'zga botir bo'lur.

Sa'diy Sheroziy

Karga aytmoq bo'lsang siringni toza, Avval boshqalarga bo'lur ovoza.

Xusrav Dehlaviy

Tillarning turlicha bo'lishiga sabab - odamlarning guruhlariga ajralib ketishi, bir-biridan uzoq turishi, ularning har birida bir-biriga ehtiyoj tug'ilishidir.

Abu Rayhon Beruniy

Har kimki so'zi yolg'on, yolg'oni zohir bo'lgach, uyolg'on.

Alisher Navoiy

G'animning yolg'oniga, laganbardorning shirin suxaniga uchma. Birinchisi ayyorlik to'rini tashlagan, ikkinchisi esa yovuz jig'ildonini ochib turibdi.

Sa'diy Sheroziy

Yetti boshli ajdardan emas, tilyog'lama odamdan qo'rq.

Qobus

O'z va'dasida turmaganda turli-tuman vaj-karsonlar ko'rsatuvchi kimsa hech qachon mard va himmatli inson bo'lolmaydi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Har bir kishining so'zi - o'z fazilatlarining dalili va aqlining tarjimonidir. Shuning uchun qisqa va ma'noli so'zlash lozimdir.

Xoja Ahmad

Rostgo'ylikning eng past darajasi botin bilan zohirning barobar bo'lishidir.

Abdulqosim Qushayriy

O'zini yoki bironi aldagan kishi rostgo'ylikning hidini ham hidlamaydi.

Sahl ibn Abdulloh Tustariy

Yolg'on beviqor qilur odamni,
Yolg'on sharmisor qilur odamni.

Sa'diy Sheroziy

O'z xislatlarini ko'p gapiradigan kishi ko'pincha yaxshi odam bo'lib chiqmaydi.

Javoharla'l Neru

Ibodatning asosi uch ustunga ega: ko'z, qalb, til. Ko'z - borliqdan ibrat olish uchun, qalb - tafakkur uchun, til - to'g'ri so'zni aytish va Allohni zikr etish uchundir.

Abulhasan Zanjoniy

Asal yegan og'iz ham, quruq non yegan og'iz ham oxir-oqibat tuproqqa to'ladi. Faqat haq so'zni aytib yurgan og'izgina chirimaydi. Haq nazdida eng qiymatli og'iz shudir.

Muhammad Kamol Pilav

Erkak uchun eng yaxshi libos - shirinso'zlik, xotin uchun eng a'lo kiyim -ochiq yuzlik.

Mu'iniddin Juvayniy

Nechun so'zlay, so'zlamagan yaxshi on,
Og'izda til boshga erur posbon.

Sa'diy Sheroziy

O'z tilini idora qilolmagan odamda haqiqat bo'lmaydi.

Maxatma Gandi

Aytur so'zni ayt, aytmas so'zdan qayt!

Alisher Navoiy

Alloh taolo bandasiga toza yurak va rostgo'y tildan uluroq bir narsa ehson etmagandir.

Abul Hasan Xaraqoni

Sukut saqlang, uning eng oz foydasi - omonlikdir.

Ali ibn Abu Tolib

Bekitikcha soʻzni aytib boʻlmaydi,
Har majlisda aytib, qaytib boʻlmaydi.

Saʻdiy Sheroziy

Dunyoda tilni saqlashlik oxiratdagi pushaymonlikdan yengilroqdir.

Abu Lays Samarqandiy

Kishining gapirgan gapi salohiyatli boʻlsa, boshqa amallarida ham bilinadi. Agar gapi fasodli boʻlsa, boshqa amallarida ham koʻrinadi.

Yahyo ibn Aksam

Agar uch yomonlikdan saqlansang, yigitlikning yomonligidan saqlanasan, bular - tilingning, farjingning va qorningning yomonligidir.

Umar ibn Xattob

Menga kamonning oʻqini otgani tili bilan otgandan yaxshiroqdir. Chunki tilining otgani xato qilmaydi, oʻqni otsa, gohida xato ketadi.

Sufyon Savriy

Gunoh eldan yashirmoq, jim oʻtirmoq,
Vale undan yomon yolgʻon gapirmoq.

Farididdin Jurjoniy

Rostgoʻylik oxirat kunida najotga muyassar qilur.

Husayn Voiz Koshifiy

Qarilik ziynati gapiraverishda emas, balki jim oʻtirishdadir.

Xurramiy

Kuchlining nayzasi kuchsiz otgan nayzaga nisbatan koʻproq nishonga tegishi mumkin boʻlganidek, manmanlik va riyo shubhasidan xoli soʻzlar ham qalblarga koʻproq taʼsir qiladi.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

KAMTARLIKNING IZZATI VA TAKABBURLIK LA'NATI

Agar baxt-saodat istasang, g'urur, manmanlikdan yiroq bo'l, hikmatli so'zlarni sokinlik bilan tingla, takabburlik, adovat, ginachilikdan hazar qil. Qayg'u-alamlar ustingga hujum etsalar, bu hujumlarga o'z adabsizliging sababchidir.

Jaloliddin Rumi

Boylıkdan kerilmoq - aqldan nari, Chunki u o'tkinchi bulut singari.

Abdurahmon Jomiy

To'rt narsa - ya'ni, badfe'llik, badqovoqlik, takabburlik va dilozorlik kishiga xoru zorlik keltiradi.

Ja'fari Sodiq

O'z jig'ildoni uchun ishlagan odam qornini to'yg'azib olgan molga o'xshaydi. Haqiqiy odam insoniyat uchun ishlaydi.

Abay Qo'nonboev

Falokatga duchor bo'lishni istamasang, mag'rur va mutakabbir bo'lma. Rohatda yashashni istasang, dilingni hirsdan pok qil. Xor-zorlikni istamasang, ta'magir bo'lma.

Sayyid Ali Hamadoniy

O'lim qanchadan-qancha takabbur odamlarning boshlarini chuqurga, ya'ni qabrga uloqtirgan.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Takabburlik kaltabinlar va insoniylik tariqidan chiqqanlarning xislatidir.

Husayn Voiz Koshifiy

Manmanlik va g'urur botqoqligining qurtilishi uchun bir murshidi komilning himmat va fayzi zarur.

Jaloliddin Rumi

Ayo odam, keksayib takabbur bo'lma, u kattalarga teng bo'la olmay, o'zingni xorlikka solma.

Yusuf Xos Hojib

Sendan uzr so'rasalar, qabul et, uzr so'rasa-yu qabul qilmagan kishi shaytondir.

Yusufiy

Qabrlar oldida odob bilan tur.

Umar ibn Xattob

Agar sening ko'ngling bo'lsa, ko'ngil Ka'basini tavof ayla.

Jaloliddin Rumi

Kibrsizlik lofin urma, uni ko'rmoqdan ko'ra qorong'u tunda chumolining izini ko'rmoq osonroqdir.

Abdurahmon Jomiy

Takabburga salom berma, salomga javob qaytarishi unga og'irlik qiladi, javob bermagani esa senga og'ir tuyuladi.

Husayn Voiz Koshifiy

Takabburlikni qanchalik xursandlig-u shodlikka tomon aylantirishga urinsang ham, asli loy bo'lganidan keyin kulol singari, ya'ni tuproqqa (loy ishlariga) qaytishi muqarrar.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Itoat vaqtida o'zingni xor tut.

Umar ibn Xattob

Ojizlikdan kelib chiqadigan kamtarlik fazilat emas.

Abay Qo'nonboev

Kamtarlikni tahqirlatish darajasiga tushirib yuborishdan asranmoq kerak.

Abbos Boqixonov

Mansab bilan balandmas odam,
Mansab odam bilan muhtaram.

Abdurahmon Jomiy

Alloh Adn jannatini yaratdi va unga qarab: «Sen jamiki takabbur'larga haromsan!» dedi.

Vahb ibn Munabbah

Insonning qalbiga kirgan kibr qancha bo'lsa, aqli ham shuncha kamchilikka ega bo'ladi.

Muhammad ibn Husayn

Shaytonning bir talay tuzoqlari bor: Allohning ne'matlari bilan gerdaymoq, Allohning berganlari bilan maqtanmoq, Allohning bandalariga kibr-havo qilmoq, Allohning axloq asoslaridan chiqib, havoyi nafsga berilmoq shunday tuzoqlar jumlasidandir.

No'mon ibn Bashir

Kimki kerilib, o'zidan mamnun-u mag'rur bo'lib yursa, u o'ziga nisbatan boshqalarning nafratini keltiradi.

Ali ibn Abu Tolib

Kimki kekkayar manmanlik bilan,
Do'stlari oxiri bo'lishar dushman.

Farididdin Attor

Mag'rur odamning turishi xunuk.

Adib Sobir Termiziy

Kibr va g'ururdan uzoq bo'l, kibr kishini el orasida xor, beqadr-u bee'tibor qiladi.

Muhammad ibn Husayn

Shahvat tufayli qilingan gunohlar kechirilishiga umid qilsa bo'ladi, chunki Odam alayhissalomning adashishi shahvatdan bo'lgan edi. Ammo kibr tufayli qilingan gunohlarning avf etilishiga umid yo'q, chunki shayton kibri sababli kechirilmas gunohga qoldi.

Sufyon Savriy

Osmon bo'lsang, yerga egilmoq yaxshi,
Tuproq bo'lsang, ko'kka intilmoq yaxshi.

Mirzo Bedil

Kimda-kim «man-man» deb o'zini baland tutsa, uni na xalq, na Alloh sevadi.

Ahmad Yugnakiy

Yolvorish lazzati dunyoviy ne'mat emas, balki u jannat zavqlaridandir. Alloh u zavqni mahubulari uchun yaratgan. Har kas uni ololmas.

Abu Homid al-G'azzoliy

Ey mutakabbir banda, sen jannatga kirishni xayolingga ham keltirmagin. Chunki Iblis jannatdan kibru havosi tufayli haydalgan. Kibru havo qilgan insonlar jannatga kiritilmaydilar.

Ali ibn Abu Tolib

Hech bir musulmon o'zidan boshqa musulmonni haqir va kichik deb bilmasin, chunki kichik ko'ringan musulmon Allohning nazarida kattadir.

Abu Bakr Siddiq

Kimki namozni shikasta dil va ojizlik bilan ado qilmasa, ibodati durust bo'lmaydi.

Sufyon Savriy

Kimki o'zini past olib kamtar tutsa, Alloh taolo uning qadrini baland va aziz qiladi.

Abul Hasan Bushnakiy

Osmonga tupurgan kishining tupugi yuziga tushadi.

Mahmud Qoshg'ariy

Najot ikki narsada: taqvo bilan niyatdadir. Halokat ham ikki narsada: umidsizlik va mag'rurlanishda.

Abdulloh ibn Mas'ud

Kishining olim bo'lishiga Alloh taolodan qo'rqmog'i, ilmsiz qolishiga esa amaliga mag'rurlanishi kifoya qiladi.

Masruq

Bir kishiga bulutlar soya solib yurardi. Buni ko'rgan boshqa bir kishi: «Albatta, uning soyasida yuraman», dedi. Shunda haligi birinchi kishi o'zicha mag'rurlanib: «Mana bunga o'xshashlar mening soyamda yuradi», deb o'yladi. Vaqti kelib, ular ajrashganlarida soya ikkinchi kishi bilan ketdi.

Sha'biy

Tavbangning to'g'ri bo'lishi gunohingni bilish bilan, amalingning to'g'ri bo'lishi mag'rurlikdan voz kechishing bilan, shukringning to'g'ri bo'lishi kamchiligingni bilishing bilandir.

Umar ibn Xattob

Kechasi uxlab qolib, pushaymon holda tong ottirishim kechani uxlamay o'tkazib, mag'rurlanib tong ottirishimdan yaxshiroqdir.

Mutarraf ibn Abdulloh

Ilmda Alloh qo`rquvsi kifoyadir. Jaholatda Allohning mulkida Unga qarshi g`ururlanmoq kifoyadir.
Abdulloh ibn Mas`ud

Ilm hayo bilan kibr orasida yo`q bo`lib ketadi.

Abu Homid al-G`azzoliy

Alloh kitobini o`rganib, bu dunyoda quturmay yashab o`tganlar naqadar baxtiyor kimsalardir.

Iso ibn Maryam

Kibru hasad bermas kishiga orom,
Odamni mensimay quvildi shayton.

Mirzo Bedil

Kimki o`z fikriga mag`rurlanib ish tutsa, yo`ldan adashadi. Kimki o`z aqliga suyanib, o`zgalar bilan hisoblashmasa, xorlik tortadi.

Muhammad Zehniy

Qiyomat kunida mutakabbirlar odamlar suratidagi mayda chumoli holatida keltiriladi. Ularni har tomonlama xorlik o`rab oladi. Olovlardan bo`lgan do`zaxga yo`naltiriladi hamda do`zax ahlidan siqilgan suv bilan sug`oriladi.

Ka`bul Axbor

Tavoze`, ya`ni o`zini past olishlik sharafli kishilarning ovidir. Har bir ne`matga hasad qilinadi, lekin tavoze`da hasad yo`q.

Urva ibn Zubayr

Kibr kofirlarning va fir`avnlarning axloqidandir. Tavoze` esa payg`ambarlar va solihlarning axloqidandir. Chunki Alloh taolo kofirlarni kibr bilan sifatlatadi.

Abu Lays Samarqandiy

Ey salomatlikni, tinch va rohatda umr kechirishni istagan odam, odobga xilof so`zlashdan, mag`rurlik, takabburlikdan hazar qil. Hasad, ig`vodan qalbing pok bo`lsin.

Jaloliddin Rumiy

Yolg`onchilik, ezmalik, takabburlik, chaqimchilik izzat-obro`ni barbod qiladi.

Junayd Bag`dodiy

Manmanlik qilmang, o`zingizni boshqalardan yuqori tutmang. To`g`ri so`zlang, to`g`ri islang, ochko`zlik va harislikdan uzoqda bo`ling.

Abu Yazid Bastomiy

Mutakabbir bo`lishdan o`zingni saqla. Takabburlik - johillar odati, aqlli odamlar mutakabbir bo`lmaydilar.

Farididdin Attor

O`zingdan kuchsizlarning dillarini og`ritma, ularga jabru jafu qilma, bir kun o`zingdan kuchliroqning jabriga yo`liqasan.

Sa`diy Sheroziy

Buzuq devorlardan tashvish bor, lekin,
Siniq ko'ngillardan ko'proqdir tashvish.

Pahlavon Mahmud

Odamni ikki ish halok qiladi: biri - xalq orasida izzatli bo'lishga intilmoq, ikkinchisi - kambag'allikdan
qo'rqmoq. Har kishining ko'ngli shikasta bo'lsa, shayton uning yaqiniga yo'lamaydi.

Suhayl ibn Abdulloh

Kishida tavoze' aqlidan darak,
Ulug'lik karamdan topadi bezak.

Nosir Xisrav

Ey inson! Qalbingda zarracha kibr bo'lsa, sen hali musulmonlikni tushunmabsan. Toat-ibodating Alloh
huzurida maqbul bo'lmaydi.

Muhammad Kamol Pilav

Sukut - insonning eng harir libosidir.

Umar ibn Xattob

HAYOLINING IFFATI VA BEHAYOLIK KULFATI

Eshigingni yopasan, pardalaringni tushirasan, odamlardan uyalasan, ammo qalbingdagi Qur'ondan, har bir maxfiy narsani bilguvchi ulug' Zotdan hayo qilmaysan.

Fuzayl ibn Iyoz

Hayo va andisha dunyoda tartib saqlashning muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Hayo yo'qolsa, hech kimda vijdon ham qolmaydi. (U holda) dunyoda tartib buziladi. Kishilar bir-biriga befarq qaraydigan bo'ladilar.

Husayn Voiz Koshifiy

Oy nurli bo'lsa ham har kuni ko'rinaverganidan qadrsizdir.

Xurramiy

Hayo, nomus imona dalildur,
Hayosiz doimo xoru zalildur.

Abdulla Avloniy

Kishilar orasida yetugi uyatli kishidir.

Yusuf Xos Hojib

Bo'ydoq odamga ellik gaz bo'z ham ishtonlikka yetmaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

Kishidan hayo ketsa, tezdagina balo yetib keladi.

Muhammad Zehniy

Har kim uch narsani sevsa, shayton uni tez yo'ldan ozdiradi: yaxshi yemoq, yaxshi kiymoq, ayollar bilan o'tirmoq.

Uvays Qoroniyy

Ko'zni ayollarga tikishdan, ularning suratlarini tomosha qilishdan tiymoq kerak. Aqlning so'nishiga, hayo pardasining yirtilishiga va eng muhimi, ibodatning «mazasi» yo'qolishiga asosiy sabab ana shudir.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Tarallabedod qilib yurish insonning fikr-xayolini buzuqlikka boshlaydi. Buzuq fikr-xayol esa qayg'u-hasrat keltiradi.

Anushirvon

Yigitlar uchun - sharm-hayo va bahodirlik, keksalar uchun - sabr va ma'rifat yaxshiroqdir.

Sa'diy Sheroziy

Fosiqdan hayo tilama, zolimdan - vafo.

Alisher Navoiy

Aql-idrokdan mahrum bo'lgan bosh - suvsiz chashmaga, adabsiz, tarbiyasiz yigit - egar-jabduqsiz otga, sharm-hayosiz xotin - tuzsiz taomga, ilmiga amal qilmagan olim - xushbo'y, ammo guli yo'q bo'stonga o'xshaydi.

Abul Mu'in

Agar oradan sharmu hayo ko'tarilsa va kishi kishidan uyalmasa, olam nizomiga xalal yetadi.

Husayn Voiz Koshifiy

Iffat hech narsaga ehtiyoj qoldirmaydi.

Ali ibn Abu Tolib

Badbaxtning nishonasi besh narsadir: ko'ngli qattiq bo'lmoq, ko'zi yoshsiz bo'lmoq, besharm va behayo bo'lmoq, dunyoga moyil bo'lmoq, umidsiz bo'lmoq.

Fuzayl ibn Iyoz

Hayo - insonning abadiy go'zalligi va latofatidir. Hayosiz yuz jonsiz jasadga o'xshaydi.

Abu Ali ibn Sino

Elga sharaf kelmadi johu nasab,
Lek sharaf keldi hayo-u adab.

Alisher Navoiy

O'lmog'im, keyin tirilmog'im, so'ng o'lib, yana tirilmog'im birovning avratiga qarashimdan va birovning mening avratimga qarashidan uch karra sevimliroqdir.

Salmon Forsiy

Avratga qaragan kishiga ham, (avratni) ko'rsatgan kishiga ham Allohning la'nati bo'lsin!

Ali ibn Abu Tolib

Hayo tuxumin qo'ldan bersa gar odam,
G'ayrat binosining qaddi bo'lur xam.

Mirzo Bedil

Hammomga ikki izor bilan kirish durust. Birinchi izor avrat uchun, ikkinchisi - ko'z uchun, ya'ni ko'zini odamlarning avratidan to'sish uchun.

Hasan Basriy

Qarashdan saqlaninglar. Chunki u qalbdagi shahvat urug'ini ekadi va u qalb egasini fitnaga solish uchun yetib ortadi.

Iso ibn Maryam

Hayo ikki xil bo'ladi: siz bilan odamlar orasidagi hayo, Alloh bilan sizning orangizdagi hayo. Odamlar bilan sizning orangizdagi hayo qarash halol bo'lmagan narsalardan ko'zingizni to'sishingizdir. Siz bilan Alloh o'rtasidagi hayo Allohning ne'matlarini bilmog'ingiz va so'ngra Unga gunoh qilishdan uyalishingizdir.

Abu Lays Samarqandiy

Kim birovning parda-hijobini oyoq osti qilsa, o'zining avrati ochiladi.

Mansur ibn Ammor

Ochko'zlikdan hamda yaxshi ovqat, ichkilik, xotin-xalajga berilishdan o'zini tutish iffat sanaladi.

Ali ibn Abu Tolib

Yo'lbars ila sherni yenggan mard kishi,
Bo'yin egib tursa, bu hayo ishi.

Mirzo Bedil

Men ul kishidan ajablanamanki, hayodan so'z aytadi va o'zi Alloh taolodan sharm tutmaydi.

Abdulloh Manoziya

Mo'min kishi rashkchi bo'lishi kerak. Biror erkak va ayolning fahsh ishlarini bilsa, hech rozi bo'lmasin. Agar qodir bo'lsa, qo'li bilan qaytarsin, bo'lmasa, tili bilan. Hech bo'lmasa, qalbi bilan yomon ko'rsin.

Abu Lays Samarqandiy

Kishining malomatga loyiq eng yomon sifati rashkchi bo'lmaganidir. Birortangizning onasi yoki ayoli bozor va majlislarda odamlar ko'p to'plangan joyga chiqishidan uyalmaydimi?

Abdulloh ibn Mas'ud

Erkagu ayollar uchun eng chiroyli husn - sharmu hayodir.

Abdulloh Muqni'

Ko'z haromga qaraganida vijdonni, qalbni g'am-alamlar, buzuq zaharli fikrlar, xaroblik va razolat qoplaydi. Shahvoniy kuchlar harakatga kelgudek bo'lsa, odam o'zi bilmagan va sezmagan holda halokatga, razolatga va buzuq o'y-fikrlar girdobiga tushib qoladi.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

Hayo kishilarni yomon yo'ldan qaytaruvchi va yaxshilik sari undovchidir. Kimning hayosi bo'lmasa, uning uyati bo'lmaydi. Barcha qabih ishlarni qilishdan ham qaytmaydi. Kishida hayo bo'lsa, nafs uning ustidan hokim bo'lolmaydi va o'z yo'lga sololmaydi.

Muhammad Javhar Zamindor

Hayo pardasi ila o'ralmish insonlarning iffat pardasi yirtilmas.

Abdulla Avloniy

Har bir aql egasi sharmu hayo yo'lida mustahkam turishni o'z hayoti ravnaqining asosi qilib olsa, zamonaning katta-kichigi uning huzuriga va suhbatiga xaridor bo'ladilar.

Barxurdor ibn Mahmud

Uyatli kishi odamlarning sarasidir, uyatsiz kishi - odamlarning tubani.

Yusuf Xos Hojib

Haromga qarashlik orzusi ruhni qoraytiradi. Qop-qora, sim-siyoh bo'lib balchiqqa bulg'angan ruhdan qalbgaga faqat zahar tomchilaydi.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy

DO'STLIKNING NAZOKATI VA DUSHMANLIK RAZOLATI

Do'stga ham, dushmanga ham yaxshilik qilish yaxshidir. Agar do'stingga yomonlik qilsang, u senga dushman, dushmaningga yaxshilik qilsang, u senga do'st bo'ladi.

Umar Xayyom

Nodon do'st do'st bo'laturib shunday kunlarni boshingga soladiki, bu yuzta dono dushmaningning ham qo'lidan kelmaydi.

Qobus

Hamma bilan yaxshi muomalada bo'l, hech kimni o'zingga dushman qilma!

Aziz ibn Muhammad Nasafiy

Ikki dushman butun yer yuziga sig'maydi, ammo ikki do'st bir qarich yerga sig'a oladi.

Asmaiy

Do'stimki, dushmanimga do'stlik qilarkan, uni men do'st hisoblamayman. Zaharga qo'shilgan shakardan ehtiyot bo'l.

Abu Ali ibn Sino

Dushmanlaring bilan apoq-chapoq bo'lgan do'stingdan qo'lingni yuvib, qo'ltig'ingga ur.

Qobus

Kimki do'stlikni xor aylabdi, uni qismat jazolagay - chiqib tutuni.

Jaloliddin Rumi

O'zgaga qilgan muruvvatingni do'stga ham, dushmanga ham maqtanma.

Abulqosim Firdavsiy

Nafratimizga uchragan kimsalarning yordamiga muhtoj bo'lish og'ir musibatdir.

Qobus

G'anim so'ziga kirish - xatolik, ammo unga teskari ish tutmoq uchun uni tinglamoq darkor. Bu - chinakam haq yo'ldir.

Sa'diy Sheroziy

O'zgaralar oldida berilgan nasihat ta'nadek botadi.

Qobus

Do'stlar fikridin va dushmanlar makridin beparvolig' joiz ermas va bu ish nadomatdin o'zga natija bermas.

Alisher Navoiy

To'rt narsa borki ozi ham ko'p: olov, dushmanlik, faqirlik, xastalik.

Ja'fari Sodiq

Yangi do'st orttirsang, eskisidan yuzingni burma.

Qobus

Urush - botirni, jahl - dononi, yo'qchilik - do'stni sinaydi.

Al-Xoriziy

Hamrohini mushkul yo'lda tashlab ketgan odam hech yerda halovat topmaydi.

Sa'diy Sheroziy

Ayol kishiga eng haqqi ko'p kishi erdir, erkak kishiga eng haqqi ko'p kishi - onasidir.

Abu Lays Samarqandiy

Adovat etakka tutashmasin, boq,
Jahonga o't qo'yar misoli chaqmoq.

Mirzo Bedil

Parvardigor bizga nasiba qilib yaratgan ne'matlar va ro'yolar (boyliklar) ichida doim qadr-qimmat qilishimiz lozim bo'lgan, e'zozlashimiz shart bo'lgan oliy fazilat - do'stlik va mehr-oqibatdir.

Abu Lays Samarqandiy

Do'stlar diydoridan ortiq quvonch, firoqidan ortiqroq g'am yo'q.

Abu Abdulloh Ro'dakiy

Odam do'stsiz qolgandan ko'ra aka-ukasiz qolgani afzal.

Qobus

Donoga yondoshgil, qoch nodondan san,
Hatto u xavflidir dono dushmandan.

Jaloliddin Rumiy

Do'st-do'stga shunday ko'zguki, undan tiniqrog'i yo'q.

Avhadiddin Anvari

Bitta dushmaning - ko'p, do'stlaring minglab bo'lsa ham - oz.

Abu Abdulloh Ro'dakiy

Nuqsoningni do'stdan so'rab yurma, u aytmaydi. Yaxshisi dushmanlarning nima deyishini bil.

Sa'diy Sheroziy

Dushman odatda do'stdan chiqadi.

Efendi Kapiev

Qadahboz do'stlaringni do'st dema, chunki ular senga emas, qadahingga do'st.

Qobus

Ikki narsa dildagi g'am ofati: do'st diydori, dono kishi suhbat.

Abu Shukur Balxiy

Kimki aybsiz do'st axtarsa - do'sti kamayadi. Kimki do'stini xatosi uchun itobga olsa - dushmani ko'payadi.

Mu'iniddin Juvayniy

Tuban odam bilan do'st tutinib, hamsuhbat bo'lma, chunki uning zarardan boshqa nafi tegmaydi.
Majididdin Xavofiy

Sinamay birovni do'st tutsang, nolima shu do'stdan qon yutsang.
Abu Shukur Balxiy

Do'st do'stdir asli qilmishi bilan,
Do'st emas «do'stingman», deyishi bilan.
Nosir Xisrav

Do'stim qolsin, desang mangu do'st bo'lib,
So'zlagin sen ta'bu odatin bilib.
Abulmajd Sanoiy

Bag'ritosh do'stni dushman hisoblash lozim.
Mu'iniddin Juvayniy

Kim g'amli kunda yoru mungdosh bo'lur,
Shodlik kuningda tag'in yo'ldosh bo'lur.
Farididdin Attor

Ablah do'st dushmandan yomondir, yomon ne hiylani bilsa, ishlatar oson.
Jaloliddin Rumiy

Yasovuldan do'st tanlama, chunki u haqiqatni tan olmaydi. Sen unga ming martalab nonu suv
tutqazsang-da, undan bir marta ham issiq (ovqat) so'rab ololmaysan.
Majididdin Xavofiy

Bu juda yaxshi so'z, sen ham os quloq,
Nodon do'stdan ko'ra dushman yaxshiroq.
Abulmajd Sanoiy

Uchta ish sen haqingda do'stingda yaxshi fikr hosil qiladi: uni salom bilan qarshi olishing, majlisda joy
berishing, uni u yaxshi ko'radigan ismlar bilan chaqirishing.
Umar ibn Xattob

Dushmaning makr aylasa, undan hiyla bilan qutil, agar temirni tuzatmoqchi bo'lsang, temir bosqon
bilan ur.
Ahmad Donish

Dushman ham uch xil bo'ladi: dushman, do'stingning dushmani, dushmanning do'sti.
Yusufiy

Dushmanlikdan emas chayon chaqishi,
Shunday tabiati, fe'lin xohishi.
Sa'diy Sheroziy

Dushmaningdan uzoq bo'!

Umar ibn Xattob

Adovat tig'ini ko'targan kishi adovat tig'idan halok bo'ladi.

Abdurahmon Jomiy

Jahonning shodligi yig'lsa butun,
Do'stlar diydoridan bo'lolmas ustun.

Abu Abdulloh Ro'dakiy

Do'stingdan ehtiyot bo'l, ishonchlisi mustasno. Allohdan qo'rqqangina ishonchli bo'lur.

Umar ibn Xattob

Dushmandan muruvvat kutmaganday, pastkash do'stdan nari yurgan ma'qul.

Mu'iniddin Juvayniy

Birodarlarimiz biz uchun ahli oilamizdan ham qimmatliroqdir. Chunki ahlimiz bizga nuqul dunyoni eslatadi, birodarlarimiz esa - oxiratni!

Hasan Basriy

Har qancha bo'lsa ham olamda achchiq,
Achchiqroqdir dono do'stdan ayriliq.

Abu Abdulloh Ro'dakiy

O'zingga sodiq do'stlar tanla, ular panohida yashaysan, chunki ular kengchilikda ziynat, qiyinchilikda qalqondirlar.

Umar ibn Xattob

Hakimlarning aytishicha, sinalmagan do'stga va sinalgan dushmanga ishonmoq katta xatodir.

Xoja Samandar Termiziy

Ey birodar, munofiqqa bo'lma ulfat,
Kim ulfatdir boshi uzra yuz ming kulfat.

Ahmad Yassaviy

Do'stsiz yashash mumkinmas, ammo hamma ham do'stlikka arziyvermaydi.

Mu'iniddin Juvayniy

To'zgan paxta bo'z bo'lmas, qadimiy yov do'st bo'lmas.

Qo'rqit Ota

Do'stlaring ko'payar farovonlikda, ularni sinab ko'r notavonlikda.

Xusrav Dehlaviy

O'z yovin parvarish qilgan odam xom,
Jahonda chiqarar axmoq degan nom.

Abulqosim Firdavsiy

Tarki suhbat ayladim hamrohi noqobil bilan.

Boborahim Mashrab

Kishi dushmanidan qutulmagunicha erkin nafas ololmaydi.

Yusufiy

Kim aybingni aytsa, u do'sting, ishon, kim yashirib yursa - zaharli ilon.

Rukniddin Avhadiy

Har qancha yaxshilik ko'rsatilganda ham, dushman qo'lidan dushmanlikdan bo'lak ish kelmaydi.

Abdurazzoq Samarqandiy

Bu olamda yaxshilar ila do'stlashishni hamma ham xush ko'radi. Agar zo'r bo'lsang, yomonlarni ham do'stga aylantira bil.

Bahouddin Naqshband

Do'stlar bilan ko'rishib, gaplashib turinglar, g'am-qayg'udan qutulishlaringga vosita bo'ladi.

Umar ibn Xattob

Zamonning evrilishidan, do'stlarning bevafoolidan qilayotgan shikoyating gunohlaringning senga qoldirgan merosidir.

Fuzayl ibn Iyoz

Do'stlar bilan totuv yasha, urishib undan ayrilma. Qo'lingdagi tovuqni chiqarib yuborib, yana boshqatdan qidirma!

Mahmud Qoshg'ariy

Kulfatda bilaylik do'stu dononi,
Qalqon bo'lajak u sinalgan oni.

Abu Shukur Balxiy

Tirik qolib g'anim bo'lgandan shodon,
Sharaf bilan o'lish yaxshiroq chandon.

Abulqosim Firdavsiy

Ikki kishidan sen yashirma darding:
Biri tabib erur, biri - hamdarding.

Farididdin Attor

Chinakam do'st aytgan har o'git, masal -Sirti zahar erur, tomiri - asal.

Nosir Xisrav

Do'st uyida mehmon bo'lgan vaqtingda qo'lingni, ko'zingni, tilingni tiya bil.

Pahlavon Mahmud

Kimki dushmandan qilmadi hazar, Oqibat undan ko'radi zarar.

Farididdin Attor

Dushman lashkari ichida kelishmovchilik bor ekan, sen o'z shamshiringni qinidan sug'urmay qo'yaber!
Abdurazzoq Samarqandiy

Dunyoda do'sting kim, dushmaning kim - boq, ishlaring hisob et, yozilmish qandoq.

Abdurahmon Jomiy

Ko'rdimki, eng noyob ne'mat rostgo'ylik va mardlik, eng og'ir balo munofiq do'stlar ekan.

Najmiddin Kubro

Aybsiz do'st qidirgan kishi yakkalanib qoladi. Arzimas aybi uchun xafa bo'laveradigan kishining do'stlari dushmanga aylanaveradi. Do'stining o'zidan o'zib ketayotganini ko'ra olmagan kishi g'am ostida yuraveradi.

Yusufiy

Xo'mrayib har kimsa achchiq so'zlagay,
Do'stlari undan qochishni ko'zlagay.

Farididdin Attor

Har kimdan istama do'st-oshnolik, har oshnadan kutma sen ro'shnolik.

Abdurahmon Jomiy

Arpasiz ot qir osholmaydi, yo'ldoshsiz botir jangda yengolmaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

Yaxshi libos tanga oroyish,
Yaxshi qo'ldosh jonga osoyish.

Alisher Navoiy

Men umrim davomida ixlosmandlarimga qaraganda tanqidchi do'stlarimdan, ayniqsa ularning tanqidi muloyim va do'stona suxan bilan izhor etilganida ko'proq foyda olganman.

Maxatma Gandi

Kim agar do'stlar bilan yakdil bo'lur,
Barcha maqsudi aning hosil bo'lur.

Farididdin Attor

Shodli va qayg'uli paytlarida dilini kuduratdan tozalab, sof do'stlikni saqlab qolgan kishi chin do'st hisoblanadi.

Abu Ali ibn Sino

Shaxsingizga dushmanlik qilganni avf etingiz. Lekin vataningizga, millatingizga va diningizga dushmanlik qilgan kishini kechirmangiz.

Ali ibn Abu Tolib

O'zini o'ylaguvchi xudbin do'stingdan jonini yo'lingga tikkan it yaxshi.

Nizomiy Ganjaviy

Millatimizni zaif ahvolga solgan sabablardan biri atrofimizda yurgan do'st suratidagi hiylakorlarga nisbatan soddaligimizdir. Holbuki, inson har qanday va'daga aldanavermasligi, har bir yo'l ko'rsatuvchiga ishonavermasligi lozim.

Hikmat Ziyo

Oqil do'sti bor kishining oynaga ehtiyoji yo'qdir.

Jaloliddin Rumi

Istasang dunyoda baxtu saodat,
Aylagil qardoshlar diydorin odat.

Xusrav Dehlaviy

O'ziga do'st topolmagan kishi odamlarning eng ojizi sanaladi. Bundan ham ojizrog'i esa oldiniga
birorta do'st topadi-yu keyinchalik uni ham yo'qotib qo'yadi.

Ali ibn Abu Tolib

Birodaringdan sen o'ylagandek foyda kelishi uchun uning ishini yaxshilab o'rinlatib qo'y!

Umar ibn Xattob

Kim tortsa adovat qilichin qindan,
Adovat tig'idan bo'ladi halok.

Abdurahmon Jomiy

Oqil kishilar do'st bilan dushmanni, dushman bilan do'stni almashtirmaydilar.

Abdurazzoq Samarqandiy

Ulfati yaxshi kishining o'zi ham yaxshi bo'lur, yaxshi ulfatli kishidan ko'p yaxshilik kelur.

Ahmad Yugnakiy

Do'stlar dilini ranjitish dushmanni murodiga yetkazishdir.

Husayn Voiz Koshifiy

Dunyoda eng yomon xislat do'stlarga qilinadigan makr bilan hiyladir.

Muhammad Jabalrudiy

Hammaga omonlik istaguvchi bo'l,
Shunda adovatga qolmagay hech yo'l.

Abdurahmon Jomiy

Dushman bilan hamsuhbat bo'lganingda ham o'zingni undan baland tutma!

Mu'iniddin Juvayniy

Chin birodar og'ir kuningda bilinadi.

Ali ibn Abu Tolib

Bir ming nafs adovat oldida bir odamcha ham bo'lmas.

Mu'iniddin Juvayniy

Kimki adovatu xusumatni eksa, albatta u tashvishu mashaqqat o'radi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Bu xarobazorda istasang rohat,
Do'stga qo'shilib top dilga halovat.

Mirzo Bedil

Agar sirlaringni dushman bilmasligini xohlasang, uni do'stingga aytmagin.

Jaloliddin Davvoni

Og'ir kunlarda yoningda turgan odamgina in'omga sazovordir.

Mu'iniddin Juvayniy

Samimiy do'sti bilan maslahatlashib ishga tutinish, dushman bilan murosa qilish, achchiq so'zni yutish va nafsni tiyish odamni barkamol qiladi.

Ali Rizo

So'zlagan vaqtimda og'zimdan beixtiyor yaramas, bo'lmag'ur so'zlar ham chiqishi mumkin. Dushman esa og'zimdan chiqqan yomon so'zlarnigina terib oladi. Chunki dushmanning nazari yomondan bo'lakka tushmaydi.

Sa'diy Sheroziy

Aqlli, odobli, diyonatli odam bilan do'st tutinish kerak. Bunday go'zal sifatlarga ega odam samimiy do'st bo'ladi. Samimiy do'st hech vaqt seni unutmaydi, sendan yordamini ayamaydi, hojatingni ado etadi.

Ibn Sammok

Nafsing uchun hech maxluq bilan xusumat qilmagin.

Abu Ali ibn Dahhoq

Kimki birodarlikni xorlasa, odamgarchiligi ketadi, kimki sultonni xorlasa, dunyosidan benasib bo'ladi, kimki solihlarni xorlasa, oxiratidan benasib qoladi.

Sufyon ibn Uyayna

Dushmanni o'zingga mahrami jon qilma,
O'z joningga jabru nuqson qilma.

Mujrim Obid

Hayvonlarning tabiatlarida kushandalaridan nafratlanish, dushmandan o'zini qo'riqlash bor.

Abu Rayhon Beruniy

Qurol hozirlashni unutgan askar asir bo'ladi.

Mahmud Qoshg'ariy

Yaxshi qarindoshlik chidamlilik bilan yuzaga keladi.

Ali ibn Abu Tolib

Hisob va sarf muomala uchun, uzr hamda ixlos do'stlik va muhabbat uchundir.

Mu'iniddin Juvayniy

OILA FAROG'ATI VA ER-XOTIN SADOQATI

Ona haqqiga diqqatli bo'l, uni boshingga ko'tar. Zero, onalar to'lg'oq mashaqqatini chekishni bo'yinlariga olmaganlarida chaqaloqlar dunyoga kelish uchun yo'l topolmas edilar.

Jaloliddin Rumi

Ayolnifarishtalardan ham yuksakka ko'taruvchi va beqiyos bir olmos (gavhar) holiga keltiruvchi narsa uning ichki teranligi, iffat va viqoridir.

Abdulfattoh Shohin

Boshni fido ayla ato qoshig'a, Jismni sadqa qil ano boshig'a.

Alisher Navoiy

Qo'rqqoq sevgi izhor qilolmaydi, bu mard kishining ishi.

Maxatma Gandi

Agar sevsang, muhabbatingga arziydiganni sev.

Qobus

Millatlar sharafini yuqori martabaga ko'taradigan narsa milyonlar ila sanalmakda bo'lgan askarlaru dunyoda eng buyuk va zo'r bo'lgan kemalar emas, balki... oiladir.

Rizouddin ibn Faxriddin

Onangdan bosh tovlama, oshmasin dardi,
Sharaf toji erur oyog'in gardi.

Abdurahmon Jomiy

Oshiqqa ma'shuqaning qusuri bilinmaydi.

Farruxiy

Xotinlarga itoat etmang. Ularga qarshilik qilib turmasangiz, uydin baraka ketadi.

Umar ibn Xattob

Kim ari nishiga qilolmas toqat,
Asalni ko'radi uzoqdan faqat.

Xusrav Dehlaviy

Taniqlig-u sharafing otangdandir, mehribonlik, mushfiqlik onangdandir.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Mehru kina bir-biriga qovushmas.

Faxriddin Jurjoni

Xotining nafsoniy orzulariga bo'ysungan har bir erkakni Alloh jahannam otashiga otmay qo'ymaydi.

Hasan Basriy

Parvona otashdan huzur topsa gar,
Kuyusa ham hech qachon etmaydi hazar.

Farididdin Attor

Aqlli ayol erining kamchiliklariga bir ko'zini yopar va ikkinchi ko'zi bilan unga qarab yashar.

Arab hikmati

Bola qalbi misoli beg'ubor taxta, unga har qanday tasvirni osongina chizaverish mumkin.

Jaloliddin Davvoni

Otadan xato kelsa ko'rma xato,
Savob bil, hattoki qilsa xato.

Ahmad Yugnakiy

Ishq libosini kiyishdan or qilish va muhabbat lazzatidan bebahra bo'lish tabiatning og'ir jafosi va kasallik taqozosidir.

Majididdin Xavofiy

Ko'cha sevgisi uyni barbod etar,
Uyingni xotin mehri obod etar.

Sa'diy Sheroziy

Sevgisiz odam - odam emas.

Qobus

Xotinning jihodi - erga itoat etmoqlikdir.

Ali ibn Abu Tolib

Bolalar o'z otalaridan meros qilib oladigan uch afzal narsa bor: xushmuomalalilik, odob va sadoqat.

Muhammad Zehniy

G'amgin qaro kunda kim senga yor,
Shodlik kuningda ham unutma zinhor.

Farididdin Attor

Haqiqiy farzand har bir sohada o'z otasining hukmiga tobe bo'ladi.

Barxurdor ibn Mahmud

Sevgi-muhabbat obro'li odamni xor qiladi, tuban odamni esa hurmatli insonga aylantiradi.

Majididdin Xavofiy

Otadan yosh qolgan - aqldan bo'sh qolgan.

Qo'rqut ota

Fazilatli ayolning bezagi, ziynati - bu uning nomusi, iffati bo'lganidek, taqdirdagi eng muhim va yuksak qadrlanadigan jihati ham xush xulqi va eriga sadoqatidir.

Abdulfattoh Shohin

Urg'ochi tuya ingrassa, erkak tuya bo'zlaydi.

Mahmud Qoshg'ariy

Vafo ko'rsang birovdan qilma hayrat,
Vafo qilding, vafo bo'ldi mukofot.

Xusrav Dehlaviy

Agar faqirlik eshikdan kirib kelsa, muhabbat derazadan chiqib ketadi.

Arab hikmati

Xotin zoti agar qalbing ular ishqiga giriftor bo'lganini sezsa, burningni tuproqqa ishqaydi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Ayol, bil, lutfu himmatga sazovor,
Go'dakdek mehru shafaqatga sazovor.

Nosir Xisrav

Ikki narsa kishi qo'lida bo'lsa uvol: go'zallikka mag'rur bo'lgan kishiga berilgan husn, ikkinchisi -
go'zallik qadrini bilmaydigan kishiga tushib qolgan xotin.

Xurramiy

Hammadan balanddir ona mansabi.

Abdurahmon Jomiy

O'g'il dono bo'lsa, ota rohatga yetadi.

Mahmud Qoshg'ariy

Menga aytishlaricha, ibodatlar o'n bo'lajakdir: to'qqiztasi tirikchilik talabida va bittasi biz bilgan
ibodatdir.

Sobit Banoniy

O'g'il otaning siridir, ikki ko'zining biridir.

Qo'rqut ota

Yomon xotin misoli go'zal kiyingan chayonning o'zidir.

Ali ibn Abu Tolib

Kimda yo'qdir qallda otash, kimda yo'qdir ehtiros,
Men uni suvsiz, qurqut daryoga qilgayman qiyos.

Mirza Shafiy

Xotinlarda iffat, poklik eng ulug' jamoldir. Xiyonatga xiyonat qilish bilan qarshi turma, balki xoinlarni
tark et.

Abu A'lo al-Maariy

Dil oromi - yaxshi bo'lsa gar xotin,
Yomon bo'lsa, undan Xudo asrasin.

Sa'diy Sheroziy

Uylanishdan oldin ko'zlaringni och, uylanganingdan so'ng birini yum.

Arab hikmati

O'z ahlingizni qadrlang. Zero, ular uchar qanotingiz, o'rnashgan poydevoringiz va tutar qo'lingizdir.

Ali ibn Abu Tolib

Ishqki jon mulkida sulton erur,
Shohu gado anga chuyakson erur.

Durbek

Ochlik va qiyinchilik fitnasi bilan imtihon qilindingiz, sabr etdingiz. Mo'l-ko'lchilik fitnasi bilan ham sinalasizlar. Men sizlarning ayollar fitnasiga uchrashingizdan ko'proq xavotirdaman.

Maoz ibn Jabal

Ravza bog'in visolin istar esang, bo'l onaning oyog'i tufrog'i.

Alisher Navoiy

Yaxshi xotin - jon malhami.

Qobus

Yosh xotinning biqinida chol yotgandan ko'ra shu biqinga kamon o'qi botgani yaxshi.

Sa'diy Sheroziy

Har bir mavjudot muhabbatga muhtojdir, sevishga qobil bo'lmagan odam mavjud emasdir.

Majididdin Xavofiy

Ming xil odobni ishqdan o'qir jon,
Ularni maktabdan topolmas inson.

Jaloliddin Rumiy

Ayol ko'p narsani talab qilmaydi: faqat uning eri har qanday ayol oldida kuchli bo'lsa-da, o'z ayolining oldida zaif bo'lishi kerak.

Arab hikmati

Xotinning er ustidagi haqqi beshtadir: ayol avrat bo'lgani uchun uning satrdan chiqishiga yo'l qo'ymaslik, chunki bu - gunoh va erkaklik g'ururining toptalishidir; xotiniga tahorat, namoz, ro'za kabi zarur ilmlarni o'rgatish; uni haloldan ovqatlantirish, chunki, go'sht haromdan o'ssa, olov bilan eriydi; unga zulm qilmaslik, chunki ayol er uchun omonatdir; agar xotin haddidan ohsa, bundan ham yomonroq holatga tushib qolmasligi uchun unga nasihat qilish.

Abu Lays Samarqandiy

Kishi ahli ayoliga ishlatish uchun qarz so'rab, keyin uni uzishga harakat qilsa-yu shu qarz bilan vafot etib qolsa, Alloh taolo uning da'vogarlarini rozi qiladi.

Hasan Basriy

Ba'zi kitoblarda o'qidimki, farzand uchun ota-onaning huzurida ikkovining iznisiz gapirishlik, ikkovidan oldin yurishlik (o'ngda ham, chapda ham) lozim bo'lmaydi. Bordi-yu uni ikkovlari chaqirishsa, avval javob berib, so'ngra ularning orqalaridan yuradi.

Farqand Sabaxiy

Kim otasini va onasini la'natlasa, uning o'zi ham la'natlangandir.

Hishom ibn Urva

Erkaklarning kamoloti shuki, kim ota-onasiga yaxshilik qilsa, silai rahm rishtalarini bog'lasa, ahli ayoli va farzandlari bilan ham xulqini yaxshi qilsa, dinini saqlasa, molini haromdan isloh qilsa, uning ortig'idan infoq-ehson bersa, tilini saqlasa, o'z uyini lozim tutsa, ya'ni ishidan vaqtida kelsa, o'sha erkaklarning komilidir.

Fuzayl ibn Iyoz

Hojatini arz etib yordam so'rab kelgan kishini noumid qaytarish, johil-nodon kishilar bilan suhbatdosh bo'lish, hech kimga manfaat yetkazmy, faqat mol-dunyo orttirish uchun umr o'tkazish va o'z oila a'zolarining axvoliga qaramay, ularni tanglikda qoldirish - badbaxtlik nishonasidir.

Faxriddin Roziy

Agar noming xalq orasida hurmat bilan yod etilishini istasang, oilangning doimiy rohatini ko'zlasang, bolalaringga go'zal tarbiya ber, biror hunar egasi qilib yetishtir. Ularning yurish-turishlarini tekshirib tur. Yomon odamlardan uzoq bo'lsinlar, yaxshilar bilan suhbatdosh bo'lib, bahra olsinlar.

Nizomiddin

Shunday odamlar borki, muhabbat bo'stonini oralab, uylanishga qadam qo'ymaydilar va bu fayz bog'ining gulzoridan gullar termaydilar, doimo g'am uyida o'zlari yakkayu tanho o'tiradilar.

Barxurdor ibn Mahmud

Dili buzuq, o'zgalarning pokdomon va iffatli qiz-juvonlariga ko'z olaytiruvchi nopok kishilar haqiqiy razil va iflos kishilardir.

Muhammad Javhar Zamindor

Oilaviy masalada er bilan xotin o'rtasida totuvlik va maslahatlashib ish tutish bo'lmasa, bunday oila azob va mashaqqat maskaniga aylanadi.

Olimat al-Banot

Eng yaxshi xotin shunday xotinki, u hayoli va oriyatli bo'ladi. Eng muhimi, oilada to'kin-sochinlik va barakaning sababchisi bo'ladi.

Mu'iniddin Juvayniy

Shunday qizga sovchi qo'ymoq kerakki, bu qizning chehrasi ochiq, yuzidan oliyjanoblik va iffat namoyon bo'lsin, poklik va pokizalik pardasi orqasida tarbiyalangan, chiroyli ish va odatlarga o'rgangan bo'lsin. Bunday qiz eng yaxshi hadya bo'lib, yoshlik va hayot dasturxonining lazzatini ziyoda qiladi.

Barxurdor ibn Mahmud

Xotin sodiq - ani sevgil aziz er,
Har og'ir ishda ham doim seni der.

Sayfi Saroyi

Badxulq va bema'ni erga uchragan ayolning asosiy vazifasi shundan iboratki, u bor kuchini sarflab, erining noto'g'ri yo'ldan ketayotganini tushuntirishi, unga va'zu nasihat qilishi, barcha chora-tadbirlarni qo'llaganda ham erining tuzalishiga ishonch yo'q bo'lgach, undan ko'ngil uzishi, qutilish yo'lini qidirishi kerak.

Olimat al-Banot

HASAD, IG'VO, G'IYBATI VA G'AZABNING MAZAMMATI

Odamlarni o'zlari yo'g'ida yomonlamoq qalblarga qilingan xiyonatdir.

Abu Homid al-G'azzoliy

Misvoklar bilan og'zingni tozalading, koshki edi bundan keyin sen og'zingni bo'hton, yolg'on, g'iybat so'zlarni aytish bilan bulg'amasang!

Abulqosim az-Zamaxshariy

Odamlar ustidan kulish katta gunohlardan biridir.

Vahb ibn Munabbah

Bo'shamasa tili g'iybatdan,
Bo'shamaydi dil uqubatdan.

Farididdin Attor

G'iybat gunohi zino gunohidan ham ulkan.

Husayn Voiz Koshifiy

Podshohga yaqin kishilar tuhmatchi va g'iybatchi bo'lsalar, davlat inqirozga yuz tutib, podshoh almashgusidir.

Majididdin Xavofiy

Fisqu fasod qiluvchilar va fojirlar ko'paysa, Alloh taolo vabo yuboradi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Dunyoda hasad va ginadan og'irroq ranj yo'q. Chunki hasadchi kimsa odamlarning shodligidan payvasta g'am ostida yuradi. O'zgarlar rohatidan doimo zahmat tortadi.

Muhammad Husayn

G'iybat qabih fe'llardan biridir. G'iybat oz bo'lsa-da, keltiradigan zarari dengiz kabi bepoyon. Biror kishining orqasidan gapirish, aybini topish, yomonlash, bola-chaqasi, xotini, xulqi, boyligi haqida bemaza gaplarni gapirishning barchasi g'iybat hisoblanadi.

Xayoliddin al-Hasaniy

Hasad balosi ulkan fasodlar paydo qilur. Chunki hasad bag'oyat jirkanch xislatdir.

Husayn Voiz Koshifiy

O'zingda hasad hissini qo'zg'atmagil. Zero, keyin undan xalos bo'lishing amri maholdir. Uni davolab bo'lmaydi.

Majididdin Xavofiy

Fitna qo'zg'atadi kina-adovat,
Oqillardan chiqsa battar qabohat.

Mirzo Bedil

Kimda-kim g'arazgo'ylik jilovi bilan bir narsaga erishishga harakat qilar ekan, u shu istagiga erisholmaydi, hatto ajali ham yetmay o'lib ketadi.

Ali ibn Abu Tolib

Kishining toyishi oyog'ini qonatadi, tilning toyishi barcha ne'matdan mahrum etadi.

Muhammad Zehniy

Hasad bilan g'azab ikki qanot bo'lib harakatga kelsa, toza va chiroyli hayotlarni xira va kuduratli qilib yuboradi.

Abu Rayhon Beruniy

Ig'vo va chiqimchilik eng yaramas sifat bo'lgani uchun bu yomon sifatni o'zlariga maslak qilib olgan kishilar xalq nazarida munofiq sanaladi.

Abdulla Avloniy

Men hasadgo'ydan ko'ra mazlumga o'xshaganroq zolimni ko'rmadim. Chunki u sening oldingdagi ne'matni o'ziga nisbatan zulm deb hisoblayveradi.

A'robiy

O'z nafsini mag'lub etolgan marddir,
G'iybatlardan uzoq ketolgan marddir.

Abu Abdulloh Rudakiy

Dunyo ishlaridan birortasida o'zgaga hasad qilmadim. Chunki u zot jannat ahllaridan bo'lsa, uning jannat ne'matlari oldida juda haqir bo'lib qoladigan dunyosining nimasiga hasad qilaman? Agar u kimsa do'zaxiyalardan bo'lsa, uning do'zaxga kirishiga sabab bo'ladigan dunyosining nimasiga hasad qilay?

Muhammad ibn Sirin

Banda o'limni qancha ko'p zikr qilsa, uning xursandligi va hasadi shuncha kam bo'ladi.

Abu ad-Dardo

Hammani rozi qilishim mumkin, faqat ne'matga hasad qilguvchini rozi qila olmayman. Chunki uni faqatgina ne'matning ketishi rozi qiladi.

Muoviya

Ey odam bolasi, nega birodaringga hasad qilasan? Agar Alloh suyganligi sababli u bandaga ne'mat ato qilgan bo'lsa, sen Alloh suygan bandaga qanday hasad qilasan? Agar uning mol-davlat topishiga boshqa sabab bo'lsa (ya'ni, harom yo'llar bilan topgan bo'lsa), oqibatda do'zaxga eltuvchi bo'lgan mol-davlatning nimasiga hasad qilasan?

Hasan Basriy

Hasad barcha xislat, nuqsondan yomon,
Hasad ahli barcha yomondan yomon!

Kamoliddin Binoiy

Azob chekishni istamasang, hasadgo'y bo'lma.

Qobus

Unutmangki, hasaddan idrok ham kasod bo'ladi.

Abdurahmon Jomiy

Hasad, boshqalarning rohatini ko'rolmaslik - hamma sifatlarning pastrog'idir. Hasad himmat pastligi va ko'ngil xastaligidan hosil bo'ladi.

Husayn Voiz Koshifiy

Men ro'zadorman, deysan-u ammo o'zing bo'lsa, birodaring go'shtini yeysan (ya'ni, g'iybatlar va xo'rliklardan so'zlaysan).

Abulqosim az-Zamaxshariy

Chetlab o'tgin hasadgo'yni ko'rsang gar,
Nayzasiki uning bo'lmas bezahar.

Maxtumquli

Birovni ig'vo qilishning gunohi bir ramazon oyida ro'za tutmaslikning gunohidan yomonroqdir.

Abu Havs Kabir

Yomon kishi ablahlarning tavsifi bilan yaxshi bo'lib qolmaydi, yaxshi kishi hasadgo'ylarning ta'nasi bilan yomon bo'lib qolmaydi.

Vojidali Mujmaliy

Har kishi nokas bilan hamkosadir,
Ming sharofatni kasofat bosadir.

Boborahim Mashrab

«Falon kishi sening haqingda bunday so'zladi», «Falonchi seni yomonladi», deb so'z yuritishga chaqimchilik, deyiladi. Chaqimchilikni insofli, odamgarchiligi bor kishi qabul qilmaydi. Chaqimchilar har xil bo'lmag'ur so'zlarni adovat va hasadlari tufayli so'zlaydilar.

Nizomiddin ibn Husayn

Gina-adovatdan uzoq bo'l, kuching yetmaydigan ishga kirishma. So'z yurituvchi, chaqimchilarning so'zlariga ishonma. Chunki ular fitna-fasod yo'lini izlab yuruvchi yaramas odamlardir.

Abu Yazid Bastomiy

Ayb izlash bo'larkan tabiati, bas,
Tovus oyog'idan o'zgasini ko'rmas.

Sa'diy Sheroziy

Agar falonchining kiyimi kalta yoki uzun desangiz, bu g'iybat bo'ladi. Endi falonchining kiyimini zikr qilish g'iybat bo'lsa-yu o'zidan gapirsangiz, qanday bo'larkin?

Abu Lays Samarqandiy

Ey g'iybatchi, do'stlaringga dunyoing bilan baxillik qilding, dushmanlaringga oxirating bilan saxiylik qilding. Sen baxillik qilgan o'rningda kechirilmaysan, saxiylik qilgan o'rningda maqtalmaysan.

Ibrohim Adxam

Payg'ambarlarning kitoblarida o'qidim. Kim g'iybatdan tavba qilib o'lsa, u jannatga kiruvchilarning oxiri bo'ladi. Kim g'iybatni davom ettirib o'lsa, u do'zaxga kiruvchilarning birinchisi bo'ladi.

Ka'bul Axbor

Uch narsa majlisda bo'lsa, rahmat ketadi: birinchisi - dunyoni zikr qilish, ikkinchisi - kulgu, uchinchi - odamlarni g'iybat qilish.

Hotam Zohid

G'iybatni tashlashim menga dunyo va u yaralganidan toki yo'q bo'lgunicha uchragan narsalar meniki bo'lishidan yaxshiroqdir.

Vahb Makkiy

Alloh bandalari ichida yomoni ko'p ta'na qiluvchi, ko'p la'natlovchi va chaqimchilardir.

Qatoda

Chaqimchi sehrgardan ham yomonroqdir. Chunki chaqimchining bir soatda qiladigan ishini sehrgar bir oyda ham qilolmaydi.

Yahyo ibn Aqsam

Xorlar to'rt nafardir: chaqimchi, yolg'onchi, qarzdor va yetim.

Aksam ibn Sayfiy

Kim senga gap yetkazsa, bilginki, sening gapingni ham boshqaga yetkazadi.

Hasan Basriy

Ey o'g'ilginam, hasaddan saqlangin. Chunki u dushmaningga yetmasdan, sening o'zingga bilinadi.

Muoviya ibn Abu Sufyon

Hasaddan zararliroq narsa yo'q. U hasad qiluvchi kishiga beshta azobni olib keladi: g'ami tugamaydi, musibat oladi-yu unga ajr kelmaydi, yomonlikni olib keladi, Alloh taolo unga g'azab qiladi, uning uchun tavfiq eshiklari yopiladi. Bu beshta azob hasad qilingan kishiga emas, hasadgo'yning o'ziga yetadi.

Abu Lays Samarqandiy

Hasad qiluvchilar uchun rohat yo'qdir... Xiyonatchida fikr yo'q, yomon xulqli kishida boshliqlik yo'q.

Ahnaf ibn Qays

G'azab o'ti oldin egasini yondiradi, keyin uchquni dushmanlariga yo yetadi, yo yetmaydi.

Sa'diy Sheroziy

G'azab irodasi kuchli odamga ro'para kelolmaganidek, irodasi kuchsiz odamga ham ro'para kelolmaydi.

Abu Ali ibn Sino

G'azabning avvali jinnilik, oxiri nadomatdir.

Abdulla Avloniy

Haddan ortiq g'azab vahshiylik keltiradi va bevaqt qilingan lutf obro'ni ketkazadi.

Abu Rayhon Beruniy

G'azablanganingda g'azabingni bosishni o'zingga majburiyat bil.

Qobus

Xuddi qurt-qumursqalar arslon bolasini yegani kabi oliyjanob va himmatli odamning go'shtini hasad ahli yeydi.

Abulqosim az-Zamaxshariy

Jahl ahli bilan kimki ulfat bo'lg'ay,
Ul ulfat ichra yuz ming kulfat bo'lg'ay.

Alisher Navoiy

Haddan oshgan g'azab qo'rquv tug'dirar, me'yorsiz erkalash olomon ko'z o'ngida obro'yingni to'kur.

Sa'diy Sheroziy

Qilich va nayza bilan hosil bo'lmagan ko'p ishlar yumshoqlik, muloyimlik bilan hosil bo'ladi. G'azab keltirgan zarar g'azablangan kishining o'ziga qaytar.

Imom Shofe'iy

To'rt narsani to'rt narsadan, ya'ni dilni hasaddan, tilni yolg'ondan va g'iybatdan, qilgan ishingni munofiqlikdan, qorningni harom-harishdan pok tut, shundagina chin odam hisoblanasan.

Farididdin Attor

G'azab, takabburlik va nojo'ya harakat odamga alam va pushaymonlik keltiradi.

Buzurgmehr

IZOHLAR

Abu Lays Samarqandiy (h. 301-310 - 396-1003) - Movarounnahrning ulug' faqih va muhaddis olimlaridan, «Tanbeh ul-g'ofilin», «Bo'ston ul-orifin» asarlari mashhur.

Abduxoliq G'ijduvoni (1103-1179) - Xojagon tasavvuf tariqati asoschisi va nazariyotchisi.

Abulqosim az-Zamaxshariy (1075-1144) - xorazmlik atoqli olim, shoir, tilshunos, xattot, arab tili grammatikasiga doir «Al-Mufassal» kitobi mashhur.

Abu Rayhon Beruniy (973-1048) - ulug' o'zbek qomusiy olimi, uning «Hindiston», «Saydana», «Geodeziya» kabi asarlari jahonda tan olingan.

Abu Ali ibn Sino (980-1037) - atoqli o'zbek qomusiy olimi, tib ilmining otasi, o'nlab mashhur asarlar muallifi.

Abulbarakot Qodiriy (XVI) - Boburiylardan Akbarshoh davrida yozilgan «Kachko'li Sultoniy» pandnomasi muallifi.

Abu Shukur Balxiy (915-X asr oxiri) - forsiyabon o'zbek shoiri, fors-tojik dostonchiligiga asos solgan.

Abu Bakr Siddiq (572-634) - Payg'ambarimizning (s.a.v.) eng yaqin sahobalari va qaynotalari, to'g'ri yo'ldagi to'rt xalifaning birinchisi, ilk Islom bilan sharaflanganlardan.

Abu Ali Daqqoq (h. II-III asr) - yirik mutasavviflardan, so'fiyona asarlari ancha mashhur.

Abu Yazid Bastomiy (vafoti 261/874) - Sharqning taniqli tasavvuf shayxlaridan, Mansur Xalloy va Ibn Arabiyga ta'sir ko'rsatgan.

Abu Hurayra (vafoti 75/678) - Payg'ambarimizning (s.a.v.) yaqin sahobalaridan va u zot bilan barcha janglarda qatnashgan. Hazrat Rasulullohdan 5374 ta hadis rivoyat qilgan.

Abulhasan Zanjoniy (X asr) - yirik shia olimi.

Abdulloh ibn Abbos (vafoti 688) - Rasulullohning (s.a.v.) amakivachchalari, kuchli faqih, mashhur hadis roviysi bo'lgan.

Abu ad-Dardo (vafoti 652) - ansorlardan, Imom Molikning olim va hakimlaridan, Uhuddan boshlab barcha janglar qatnashchisi, 179 hadis rivoyat qilgan.

Abu Homid al-G'azzoliy (h. 450-505/1111) - Sharqning buyuk allomalaridan, Hujjatul-islom imom, «Ihyoi ulumid-din» shoh asari nihoyatda mashhur.

Abu Bakr Muhammad (vafoti 881) - faylasuf va ilohiyotchi, bir necha falsafiy asarlari bor.

Abu Zarr G'iforiy (vafoti h. 31) - ilk Islomga kirganlarning beshinchisi, taniqli olim, Payg'ambarimizdan (s.a.v.) 179 hadis rivoyat qilgan.

Abu Ubayda ibn Jarroh (vafoti h. 18) - Payg'ambarimiz jannat va'da qilgan ashara mubashsharadan biri, ilk musulmon bo'lganlardan, Rasululloh bilan ko'p janglarda qatnashib, sarkardalik qilgan.

Abdulloh ibn Mas'ud (vafoti h. 32) - Islomga ilk kirganlarning oltinchisi, buyuk faqih, mufassir, muhaddis va mujtahidlardan, 840 hadis rivoyat qilgan.

Abdurahmon ibn Avf (vafoti h. 31) - ilk musulmon bo'lgan sakkizlikdan biri, fidokor sahobiy, Habashiston va Madinaga hijrat qilgan boylardan.

Abu Iso at-Termiziy (vafoti h. 275) - ulug' muhaddis, «Kutubi sitta»ning beshinchisi bo'lmish «Sunani Termiziy» muallifi.

Abu Dovud (vafoti h. 275) - ulug' muhaddis, faqih, uning «Sunan» kitobi «Kutubi sitta»ning to'rtinchisi, «Jomi' us-sunan» kitobi 500 ming hadisni jamlagan.

Abu Burda - sahobiylerden, bir necha sahih hadislarni yozib qoldirgan.

Abu Said Xudriy - Payg'ambarimizning (s.a.v.) sahobalaridan, ko'plab hadis rivoyat qilgan.

Abu Mansur as-Saolibiy (961-1038) - Nishopurlik sayyoh va olim, "Yatimat ut-dahr" asari mashhur qilgan.

Abulfattoh Shohin (1931-da tug'.) - Atoqli turk olimi va adibi.

Abdulloh ibn Muborak (vafoti h. 181) - Xurosonning ulug' muhaddis va faqih olimlaridan.

Abdulloh ibn Umar (vafoti 73/693) - mashhur sahobalardan, mujtahid, faqih, Rasuli akramdan 2630 hadis rivoyat qilgan, hazrati Umarning o'g'li, o'z davrida fatvoda juda peshqadam bo'lgan.

Abu Muso al-Ash'ariy (vafoti h. 50) - Payg'ambarimizning (s.a.v.) sahobalaridan, yetuk muhaddis va faqih, ammo hadisning yozilishini xush ko'rmaganlar.

Abu Sulaymon Doroniy (vafoti 215/830) - o'z davrining mashhur shayxlaridan, Shomda zohidlik harakatining yetakchilaridan.

Abu Hozim - ulug' tobe'inlardan, shayxlarning peshvosi, sahobalardan Anas ibn Molik, Abu Hurayra bilan hamsuhbat bo'lgan.

Abu Umoma Boxiliy - Payg'ambarimiz (s.a.v.) davrlarida sahoba oilasida tug'ilgan bolalardan, keyin tafsirchi bo'lib yetishgan.

Abu A'lo al-Maariy (973-1057) - taniqli arab shoiri.

Abul Asvad - tobe'inlardan, faqih, muhaddis, adib va shoir.

Abu Juhayfa (vafoti h. 72) - Payg'ambarimiz (s.a.v.) sahobalaridan.

Abu Ayyub Ansoriy - sahobalardan.

Abu Usmon Jaririy - o'rta asr tasavvuf shayxlaridan.

Abdulqodir Jiyloiy (1077-1167) - qodiriya suluki asoschisi, tariqat shayxi.

Abu Nu'aym (h. 336-430) - muhaddis olim, «Al-mavzu'ot al-Kubro» asari muallifi.

Abu Tolib Makkiy - mashhur so'fiy va muhaddislardan, «Qatal-qulub» va boshqa asarlar muallifi.

Abu Shurayh (h. II asr) - zohid va tasavvuf shayxi.

Abu Nasr Forobiy (873-950) - Movarounnahrning qomusiy olimi, falsafa, mantiq, tilshunoslikka doir 160 asar muallifi, Arastudan so'ng «Ikkinchi muallim» laqabini olgan.

Abu Abdulloh Rudakiy (vafoti 941) - fors-tojik adabiyotining otasi, devon va uchta yirik doston muallifi.

Abulqosim Firdavsiy (934-1025) - jahon adabiyotida mashhur fors-tojik shoiri, 120 ming misrali «Shohnoma» dostoni muallifi.

Abul Hasan Xaraqoniy (vafoti 425/1034) - mashhur tasavvuf shayxlaridan, "Bashoratnoma", "Asror ul-suluk" asarlari bor.

Abulhasan Farruxiy (vafoti 1038) - fors-tojik shoiri, qasidago'y.

Abulmajd Sanoiy (1045-1141) - Movarounnahrning mashhur shoiri, «Hadiqat ul-haqoyiq», «Sayr ul-ibod ilal maod» asarlari bor.

Abu Bakr Varroq Termiziy - o'rta asr tasavvuf shayxlaridan.

Abdurahmon Jomiy (1414-1492) - ulug' fors-tojik shoiri, Alisher Navoiyning ustози.

Abdurazzoq Samarqandiy (1413-1482) - mashhur tarixchi, sayyoh olim.

Abdibek Sheroziy - Zaynulobidin (1515-1580) - sharqning iste'dodli shoiri, uchta «Xamsa» yozgan.

Abulqosim Lohutiy (1887-1957) - tojik shoiri.

Abdulla Avloniy (1878-1934) - taniqli o'zbek ma'rifatparvar adibi, olim, jamoat arbobi, axloqiy-falsafiy kitob va darsliklar muallifi.

Abdurauf Fitrat (1886-1937) - o'zbek ma'rifatparvar olimi va adibi.

Abay Qo'nonboev (1845-1904) - qozoq ma'rifatparvar adibi, shoiri.

Abu Turob Naxshabiy - o'rta asr tasavvuf shayxlaridan.

Avzoiy (88/707-157/774) - shomlik mashhur fiqh olimi.

Avliyo Chalabiy (1611-1683) - turkiyalik mashhur sayyoh va olim.

Avaz O'tar (1884-1919) - o'zbek taraqqiyparvar shoiri.

Adib Sobir Termiziy (vafoti 1152) - fors-tojik mumtoz shoiri va davlat arbobi.

Ali ibn Abu Tolib (vafoti 661) - to'g'ri yo'ldagi to'rt xalifaning biri, Payg'ambarimizning (s.a.v.) amakivachchalari va kuyovlari.

Al-Xoriziy (1054-1128) - arab olimi va shoiri.

Alisher Navoiy (1441-1501) - o'zbek mumtoz adabiyotining asoschisi, atoqli shoir va davlat arbobi, «Xamsa», «Xazoyin ul-maoniy», «Mahbub ul-qulub» kabi o'nlab mashhur asarlar muallifi.

Almaiy (1850-1895) - toshkentlik shoir va olim.

Amir Temur (1336-1405) - Movarounnahrning ulug' sarkardasi, sohibqiron, ulkan saltanat asoschisi, «Temur tuzuklari» pandnomasi mashhur.

Anas ibn Molik (vafoti h. 92) - Payg'ambarimizning (s.a.v.) sahobalaridan, ko'plab hadis rivoyat qilgan.

Andalib (1710-1770) - turkman va o'zbek shoiri.

Anbar Otin (1870-1906) - o'zbek ma'rifatparvar shoirasi, bir devon va nasriy asari bor.

Asadiy Tusiy (vafoti 1072) - fors-tojik shoiri.

Ato ibn Abu Raboh (vafoti 732) - faqih va muhaddislardan.

Ahmad Havoriy - shayxlikning eng yuksak cho'qqisini egallagan alloma, Junayd Bag'dodiy uni «Shom rayhoni» deb atagan.

Ahnaf ibn Qays (vafoti 675) - tobe'inlardan, muhaddis.

Ahmad Yassaviy (vafoti 1166) - mashhur turkiyzabon tasavvuf shoiri, Yassaviy tariqati asoschisi, «Devoni hikmat» asari juda mashhur.

Ahmad Yugnakiy (XII-XIII asrlar) - samarqandlik taniqli turkiygo'y shoir, «Hibat ul-haqoyiq» dostoni muallifi.

Ahmad Donish (1827-1897) - taniqli ma'rifatparvar adib va olim.

Bahouddin Naqshband (1318-1389) - dunyoga mashhur tasavvuf shayxi, Naqshbandiya tariqati asoschisi, uning izdoshlari hozir ham ko'p.

Bazzor (vafoti h. 292) - ilk musnad yozgan tafsirchilardan.

Bayhaqiy (h. 384-458) - ulug' hadis va fiqh olimi.

Barxurdor ibn Mahmud (XVII-XVIII asrlar) - «Mahbub ul-qulub» asari muallifi, shoir.

Badriddin Hiloliy (vafoti 1528) - Navoiyning yuksak bahosini olgan shoir, «Shoh va darvesh», «Layli va Majnun» kabi dostonlari bor.

Bishr Xofiy (vafoti 227/841) - Marvda tug'ilib, Bag'dodda yashagan tasavvuf shayxlaridan, zohid, Imom Hanbaliy u bilan muloqotda bo'lgan.

Boborahim Mashrab (1641-1711) - mashhur tasavvuf shoiri, «Mabdai nur», «Devonai Mashrab» asarlari, devoni bor.

Vahb ibn Munabbah (34/694-104/728) - asli yamanlik yahudiy, ko'p rivoyatlar qoldirgan.

Vojidali Mujmaliy - XI asrning mashhur donishmandlaridan, "Matla' ul-ulum va Majma' ul-funun" asari mashhur.

Gadoiy (1403-1493) - zabardast o'zbek shoiri, yagona devoni yetib kelgan.

Gulxaniy (XVIII-XIX asrlar) - taniqli o'zbek hajvchi shoiri, masalchisi, «Zarbulmasal» asari mashhur.

Daylamiy - muhaddis, «Musnad ul-firdavs» hadis kitobini yozgan.

Daqiqiy (930-977) - zabardast fors-tojik shoiri, yetuk olim.

Durbek (XIV-XV asrlar) - taniqli shoir, «Yusuf va Zulayho» dostoni bor.

Jaloliddin Rumi (1207-1272) - atoqli tasavvuf shoiri va mutafakkiri, «Masnaviy» nomli shoh asar muallifi.

Jaloliddin Davvoniy (vafoti 830/1427) - Shayboniyxon davrining yirik donishmandi.

Ja'fari Sodiq (vafoti 148/765) - Makkalik, ahli Baytdan, hazrati Ali nabiralari, tobe'inlar, ulug' avliyo.

Javoharla'l Neru (1889-1964) - Hindistonning davlat arbobi va mutafakkiri.

Jobir (vafoti h. 73) - mashhur sahobalardan, Payg'ambarimizdan (s.a.v.) ilm va fayz olgan, 1540 hadis rivoyat qilgan.

Junayd Bag'dodiy (vafoti 297/909) - bag'dodlik mashhur mutasavvif olim, tariqat shayxi.

Zubayr ibn Abu Bakr (786-870) - madinalik olim, Makkada qozi bo'lgan.

Zuhriy - Ibn Shihob nomi bilan mashhur muhaddis.

Zahiriddin Muhammad Bobur (1483-1530) - atoqli o'zbek shoiri va adibi, davlat arbobi va sarkardasi, «Boburnoma» asari dunyoda mashhur.

Ziyo Ko'kalp (1876-1924) - turkchilik oqimi nazariyotchisi, mutafakkir.

Zebunniso (1636-1707) - Bobur avlodlaridan shoh Avrangzebning qizi, taniqli shoira, «Zebunnishot», «Irodai fahm» kabi asarlari bor.

Zunnun Misriy (vafoti 245/859) - misrlik ma'rifat sultoni, ma'naviyat peshqadami, yirik olim.

Ikrima ibn Abbos (vafoti h. 107) - Ibn Abbosning ozod qilgan quli, saroyda tarbiya topib, olim bo'lib yetishgan.

Imom Ismoil al-Buxoriy (194/810-256/871) - Islom olamining mashhur olimi, atoqli muhaddis, 600 ming hadis to'plagan, «Kutubi sitta»ning eng mo'tabari uning «Al-jomi' as-sahih» kitobidir.

Iso ibni Maryam - Allohning to'rt buyuk payg'ambarlaridan biri, Bibi Maryamning o'g'li, chin nasroniylik dinining payg'ambari.

Ibrohim Havvos (vafoti 292/903) - tajrid-tavakkulga ahamiyat bergan tasavvuf shayxi.

Ibn Huzayma (vafoti h. 311) - naysoburluk, sahih hadis to'plagan muhaddislardan.

Imom Rabboniy (1564-1624) - «Silsilai sharif»ga kirgan tariqat shayxlaridan.

Imomi A'zam - Abu Hanifa ibn Sobit (h. 80-150) - ulug' faqih olim, Hanafiya mazhabining imomi, Islom olamining yarmi uning mazhabiga asoslanadi.

Ibrohim Tamimiy (vafoti h. 92) - taniqli olim va muhaddis.

Ibrohim Adham (716-782) - Balx podshohining o'g'li, ulug' valiyulloh, ko'plab karomatlar sohibi, taqvo va zuhd peshqadam.

Imom Shofe'iy (h. 150-204) - Shofe'iy mazhabining asoschisi, juda ilg'or muhaddis va Qur'on tafsirchisi, hadis usuli va fiqhga doir asarlari bor.

Imom Nasa'iy (vafoti h. 303) - muhaddislardan, uning «Sunan»i «Kutubi sitta»ning oltinchisi.

Ismoil ibn Iyosh - o'rta asr muhaddis va tafsirchilaridan.

Ibn Sammok - tobe'inlardan, Islom voizi va e'tiborli imom bo'lgan, Xorun ar-Rashid unga ixlos qo'ygan.

Imom Ahmad ibn Hanbal (h. 164-241) - to'rt mazhabdan biri - Hanbaliya asoschisi, bir million hadisni yod bilgan, «Musnad» kitobida 30 ming hadis bor.

Ibn Jurayh (vafoti h. 150) - Makkada hadis ishlarini tartibli yo'lga qo'ygan, o'zi ham hadis rivoyat qilgan, kitob yozgan.

Ibn Hibbon (vafoti h. 354) - taniqli olim, uch jildli «As-Siqot» kitobi muallifi.

Ibn Javziy (h. 507-597) - hadis olimlaridan, «Al-Mavzuot al-Kubro» asari muallifi.

Ibn Moja (vafoti h. 273) - mashhur muhaddislardan, uning «Sunan»i «Kutubi sitta»ga kirgan.

Ibn Abu Mulayka (vafoti h. 117) - Payg'ambarimizning (s.a.v.) so'nggi sahoblaridan.

Ibrohim ibn Uyayna (h. II-III asr) - tasavvuf shayxlaridan, olim.

Ibn Kamolposhsho (XV-XVI asr) - yirik olim va shoir, «Nigoriston» kitobi shayx Sa'diy ta'sirida yozilgan.

Ka'bul Axbor (vafoti 23/652) - xalifa Umar davrlarida musulmonlikni qabul qilgan yamanlik yahudiy, isroiliyot va musulmon rivoyatlarining eng eski roviysi hisoblanadi.

Kindiy (283/ 897-350/961) - tafsir olimlaridan, Misr tarixiga doir bir necha asarlar muallifi.

Kamoliddin Binoiy (1453-1512) - Navoiyga zamondosh bo'lgan shoir.

Kamol Xo'jandiy (vafoti 1390) - fors-tojik shoiri.

Komil Xorazmiy (1825-1899) - xorazmlik taniqli ma'rifatparvar shoir, diplomat.

Karimbek Kamiy (1895-1922) - o'zbek ma'rifatparvar shoiri.

Luqmoni Hakim - Qur'onda nomi kelgan ulug' zotlardan, payg'ambar yoki valiy ekanligi xususida ixtilof bor, axloqiy o'git va tibbiy nasihatlar ko'p.

Lutfiy (1366-1465) - o'zbek mumtoz shoiri va mutafakkiri, devoni va «Gul va Navro'z» dostoni bor.

Maoz ibn Jabal - Payg'ambarimizning (s.a.v.) sahobalaridan, Badr janggi g'oziyisi.

Mansur ibn Ammor - shayxlarning hukamosidan va sayyidlaridan, ulamo, Xuroson va Iroqda mashhur bo'lgan.

Maymun ibn Mihron (vafoti h. 117) - kufalik mashhur tobe'inlardan, tasavvuf olimi.

Mahmud ibn Muhammad (XI asr) - «Odob ul-muziyfin va zodul-oqiliyn» nomli forscha asar muallifi.

Mahmud Qoshg'ariy (XI asr) - qomusiy olim, 1072 yilda yozilgan «Devonu lug'atit-turk» asari mashhur.

Majididdin Xavofiy (vafoti 1443) - ko'zga ko'ringan alloma, faqih, voiz, «Xoriston» kitobi muallifi.

Majlisiy (XVI asr) - o'zbek shoiri «Qissan Sayful mulk» dostoni bor.

Mahdumquli (XVIII asr) - taniqli turkman shoiri.

Mahmud As'ad Jo'shon (1938-2001) - Imom A'zam mazhabining turkiyalik yirik ilohiyotchisi, Naqshbandiya tariqati shayxi, adabiyotchi olim, professor.

Maxatma (Moxandas) Gandi (1869-1948) - Hindistonning taniqli davlat arbobi va mutafakkiri.

Mahmudxo'ja Behbudiy (1875-1919) - o'zbek ma'rifatparvar adibi, din va jamoat arbobi, jadidchilik harakati asoschilaridan biri, Yassaviy avlodidan.

«**Mahzan al-ulum**» (Ilmlar xazinasi) - Hindistonda tartib berilgan qadimiy forscha bayoz.

Mirza Shafiy (1796-1852) - taniqli Ozarbayjon shoiri.

Molik ibn Dinor (h. I-II asrlar) - avliyulloh, Hasan Basriyning sevimli do'sti bo'lgan.

Muslim al-Hajjoj (h. 204-261) - mashhur muhaddis. «Sahih Muslim». "Sihohi sitta"ning ikkinchi taniqli kitobi.

Mujohid (vafoti h. 103) - taniqli muhaddis, tobe'inlarni ko'rgan.

Muhammad ibn Sirin (vafoti 728) - tobe'inlardan, taniqli muhaddis.

Muhammad ibn Ali ibn Husayn (vafoti 381/991) - shia olimlaridan.

Muoviya (603-682) - Payg'ambarimiz (s.a.v.) sahobalaridan, qayninalari, vahiy kotibi, yigirma yil xalifa bo'lgan, umaviylar Islom davlatiga asos solgan.

Muhammad ibn Munqadir - o'rta asr Islom faqihlaridan.

Mu'iniddin Juvayniy (XV asr) - taniqli olim, uning «Nigoriston» asarini Ulug'bek sevib o'qigan.

Muhammad Siddiq Rushdiy (XVIII asr) - o'zbek shoiri, adibi, tarjimoni, «Tazkirat ul-avliyo turkiy», «G'avsul-A'zam» kitoblari bor.

Muhammad Solih (1455-1534) - atoqli o'zbek shoiri, «Shayboniynoma» dostoni mashhur.

Mirzo Abdulqodir Bedil (1644-1721) - ota-onasi Movarounnahrda bo'lgan hindistonlik shoir, «Komde va Mudan» dostoni, ruboiylari Sharqda mashhur.

Muhammad Nurulloh Saydo Jazariy (1953-1987) - Naqshbandiya tariqati ustozlaridan, turkiyalik.

Muhammad Kamol Pilav - turkiyalik mutafakkir olim, uch yuzdan ortiq ilmiy-ma'rifiy asarlari bor.

Muhammad Jabalrudiy - fors donishmandi, «Jomi' ut-tamsil» kitobi muallifi.

Muhammad Zehniy - mashhur turk olimi, arab tilida yozgan «Muqattaoti arabiya» (Arabcha hikmatlar) kitobi Sharqda mashhur.

Muhammad Javhar Zamindor - hindistonlik olim, «Nukoti g'ariba» asari muallifi.

Muhammad al-Jomiy (XV asr) - mashhur muhaddis olim, «Riyozi un-nosihiy» qomusiy kitobi muallifi.

Muhammad Husayn (XIX asr) - hindistonlik olim va donishmand, 1877 yili yozilgan «Meboyad did» (Ko'rmoq kerak) forscha asari o'sha paytdayoq besh marta nashr etilgan.

Nahoiy (h. 95-177) - buxorolik taniqli mufassir.

Nosiriddin Rabg'uziy (XIII-XIV asrlar) - o'zbek nasrining birinchi vakili, qozi, «Qissai Rabg'uziy» asari Sharqda mashhur.

- Nodira** (1792-1842) - taniqli o'zbek shoirasi, davlat arbobi, ilm-fan homiysi.
- Najmiddin Kubro** (1145-1221) - zabardast tasavvuf donishmandi, Kubroviya tariqati asoschisi.
- Nodim Namangoniy** (1844-1910) - o'zbek ma'rifatparvar shoiri.
- Nizomiy Ganjaviy** (1142-1203) - ulug' ozarbayjon shoiri, sharqda «Xamsa» yozishga asos solgan, bir necha axloqiy-falsafiy asarlari bor.
- Nosir Xisrav** (1004-1088) - tiniqli fors-tojik shoiri, davlat arbobi, «Ro'shnoinoma», «Saodatnoma», «Safarnoma» kabi asarlari bor.
- No'mon ibn Bashir** (vafoti 64/682) - sahobalardan, amir, ko'plab hadislar rivoyat qilgan.
- Ogahiy** (1809-1874) - taniqli o'zbek shoiri, muarrix, jamoat arbobi, mukammal devon muallifi.
- Otoyi** (XV asr) - balxlik yetuk shoir, yagona devoni bor.
- Olimat ul-Banot** (XIX asr) - ma'rifatparvar tatar olimasi, «Muosharot odobi», «Qizlar tarbiyasi», «Oila darslari» kabi bir necha axloqiy-ma'rifiy kitoblari bor.
- Poshshoxo'ja** (1480-1567) - o'zbek adibi va shoiri, shayxulislom, bir necha asarlari bor.
- Pahlavon Mahmud** (1247-1326) - ulug' o'zbek mutafakkir shoiri, ruboiylarini fors tilida yozgan.
- Robi'a al-Adaviyya** (vafoti 185/804) - basralik mutasavvufa ayol, Ovro'pada mashhur bo'lgan ilk Islom so'fiyalaridan.
- Rojjiy** (1834-1918) - o'zbek shoiri, o'nming misralik devoni bor.
- Roqim** (1742 yilda tug'ilgan) - o'zbek lirik shoiri, maktabdori, ma'rifatparvari.
- Sayfi Saroyi** (1321-1396) - o'zbek turkiyzabon shoiri, Sa'diyning «Guliston»ini o'zbekchaga tarjima qilgan.
- Salmon Forsiy** (vafoti 35/655) - Payg'ambarimizning (s.a.v.) eronlik sahobalari.
- Sumayt ibn Ojlon** - o'rta asr Islom tafsirchilaridan.
- Sulaymon Havvos** - o'rta asr Islom mufasssirlaridan.
- Said ibn Jubayr** (h. 46-95) - tobe'inlardan.
- Said ibn Musayyib** (vafoti h. 94) - Payg'ambarimizning (s.a.v.) sahobalaridan.
- Sufyon ibn Uyayna** (h. 107-198) - mashhur hadis olimi.
- Sahl ibn Abdulloh Tustariy** (vafoti 283/896) - zohid va so'fiylardan, uning «Tafsirul-Qur'onil Azim» kitobi bizgacha yetib kelgan.
- Sufyon Savriy** (vafoti 161/777) - dastlabki faqih va zohidlardan, tasavvuf shayxi.
- Sa'diy Sheroziy** (1184-1292) - ulug' shoir, "Guliston", "Bo'ston" axloqiy-ma'rifiy shoh asarlar muallifi.
- Sayyodiy** (XVIII asr) - o'zbek shoiri, mashhur "Tohir va Zuhra" dostoni muallifi.
- Sidqiy Xondaylaqiy** (1884-1934) - taniqli o'zbek ma'rifatparvar shoiri, noshiri, bir necha dostonlari bor.
- So'fi Oллоhyor** (1620-1721) - mashhur o'zbek mutasavvif shoiri, "Maslak ul-muttaqiyn", "Sabot ul-ojizin", "Murod ul-orifin" kabi asarlari Sharqda mashhur.
- Tanuhiy** (329/940-384/994) - basralik arab muallifi.
- Toshxo'ja Asiriy** (1865-1916) - tojik ma'rifatparvar shoiri.
- Turdi Farog'iy** (1641-1712) - o'zbek shoiri, davlat arbobi.
- Umar ibn Xattob** (591-644) - to'g'ri yo'ldagi xalifalarning ikkinchisi, Payg'ambarimizning (s.a.v.) yaqin sahobalari va qaynotalari. O'n yarim yil adolat bilan xalifalik qilganlar.
- Umar ibn Abdulaziz** (682-720) - umaviy xalifalardan, taqvodorligi bilan shuhrat qozongan.
- Uvays Qoroniyy** (vafoti 164/780) - Payg'ambarimiz davrlarida yashab, u zot bilan uchrasholmagan zohidlardan.
- Urva ibn Zubayr** (647-717) - tobe'in, faqih, Asmo binti Abu Bakrning o'g'li.
- Umar Foruq Saydo al-Jazariy** (1954) - turkiyalik Naqshbandiya tariqati ustozlaridan.
- Umar Xayyom** (1040-1123) - ulkan qomusiy olim va shoir.
- Ubayd Zokoniyy** (1270-1370) - taniqli fors-tojik hajvchi shoiri.
- Uvaysiy** (1779-1842) - taniqli o'zbek shoirasi.

Fuzayl ibn Iyoz (vafoti 187/802) - Xurosonda tugʻilib, Makkada vafot etgan ulugʻ tasavvuf shayxlaridan.

Faxriddin Jurjoniy (XI asr) - fors-tojik shoir, 1048 yilda yozilgan "Vis va Romin" dostoni bor.

Faxriddin Ali Safiy (1463-1532) - Zamonasining yetuk olimi, "Rashohat" asari mashhur.

Fariddin Attor (1148-1220) - yirik tasavvuf olimi va shoiri, "Mantiq ut-tayr", "Xusravnoma", "Ilohiynoma" kabi koʻplab asarlar muallifi.

Xusrav Dehlaviy (1253-1325) - fors, urdu tillarida ijod qilgan shoir, "Xamsa" muallifi.

Xoja Samandar Termiziy (XVII asr) - "Dastur ul-mulk" ("Podshohlarga qoʻllanma") asari muallifi.

Xurramiy (XVI asr) - forsiyzabon oʻzbek shoiri.

Shurayh ibn al-Horis (608-708) - tasavvuf ustozlaridan, piri komil.

Shaqiq Balxiy (vafoti 164/780) - butun umrini tavakkul bilan oʻtkazgan tariqat shayxlaridan, mingdan ortiq shogirdga ustozlik qilgan.

Shayx Shibliy (vafoti 334/945) - bagʻdodlik shayxlardan, tasavvuf kamoliga koʻp xizmat qilgan.

Shaddod ibn Avs (h. I-II asrlar) - Paygʻambarimiz (s.a.v.) sahobalaridan, yetuk olim.

Yunus Emro (vafoti h. 320) - mashhur turkiyzabon tasavvuf shoiri.

Yusuf Xos Hojib (1020 yilda tugʻilgan) - ilk turkiy dostonnavisi, atoqli davlat arbobi, "Qutadgʻu bilig" pandnomasi mashhur.

Yaʻqub ibn Miskovayh - yirik olim, axloqiy mavzudagi "Jovidoni xirad" asari muallifi.

Yahyo ibn Maoz - mashhur avliyolardan biri.

Qobus (XI-asr) - fors-tojik shoiri.

Qoʻrqit ota - turkiy xalqlarning eng qadimiy ogʻzaki ijodi qahramoni.

Qozi Shurayh (vafoti h. 78) - Kufa, Basra qozisi boʻlgan, tafsiri bor.

Qayum Nosiriy (XIX asr) - tatar maʼrifatparvari, "Favoqih al-julaso" asari muallifi.

Hasan Basriy (h. 21-110/728) - eng atoqli tobeʼinlardan, hazrati Ali tarbiyalagan, koʻplab sahobalar bilan uchrashgan, hadis va fiqhda buyuk olim boʻlgan.

Hakim at-Termiziy (831/932) - Movarounnahr mashoyixlaridan, yirik olim va muhaddis, bir qancha asarlari bor.

Haydar Xorazmiy (XIV-XV asrlar) - taniqli oʻzbek shoiri, bir necha dostonlar muallifi.

Hokim (h. 321-405) - oʻz asrining ulugʻ din olimi, qozi, ulugʻ muhaddis, Shofeʼiy mazhabi faqihlaridan.

Hotami Asom - Balxning ulugʻ shayxlaridan, Junayd Bagʻdodiy unga yuksak baho bergan.

Hofiz Sheroziy (1300-1389) - dunyoga mashhur shoir, asarlari Sharqda keng tarqalgan.

Hofiz Xorazmiy (XIV-XV asrlar) - oʻzbek shoiri, 18 ming baytli sheʼriy merosi bor.

Huzayfa (vafoti h. 35) - taqvoli ansorlardan, Paygʻambarimiz (s.a.v.) bilan koʻp muloqotda boʻlgan.

Husayniy (1439-1506) - atoqli davlat arbobi va nozik taʼb shoir Husayn Boyqaroning taxallusi.

Husayn Voiz Koshifiy (1440-1505) - movarounnahrlik taniqli olim, adib, uning "Axloqi Muhsiniy", "Kalila va Dimna", "Futuvvatnomai Sultoniy" asarlari Sharqda mashhur.

Huvaydo (XVIII asr) - oʻzbek tasavvuf shoiri.

Husayn ibn Ali (vafoti 61/680) - toʻrtinchi Islom xalifasi hazrati Alining oʻgʻli, Paygʻambar alayhissalomning nabiralari.